דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל

יום שני, א' באדר תשמ"ז, 2 במרץ 1987 ● גליון 19056

היום 12 עמודים ● המחיר 85 אג', באילת 74 אג'

היום בדבר

● המורים לא מדברים על המשפט / יעל פישביין
● נבזות מן המניין / טדי פרויס
● זה רק הקש האחרון / יקיר צור
● כל אפשרויות הפידוק / זאב טריינין
● מטריה אינה קישוט / מאיר בראלי
● בורסה (4); כלכלה (5); עכשיו (9); על הדשא (10); ספורט (11)

מזג האויר

מעונן חלקית. תחול עליה קלה בטמפרטורות.
הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 4־12, רמת־הגולן: 4־11, צפת: 3־9, חיפה: 10־16, טבריה 6־18, נצרת 7־13, עפולה 4־15, שומרון 5־13, תל אביב 8־17, לוד 7־17, יריחו 8־21, עזה 9־17, באר שבע 5־18, אילת 11־24.

מכינים עוד שיפוץ בתוכנית וברפורמה

אגרת חינוך לא תוטל ● תחודש קיצבת הילד הראשון ● יבוטל מיסוי קיצבות ילדים ● מדרגת המס העליונה – 55 אחוז ● יורחבו מדרגות המס הבינוניות

מאת אמנון אבר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

התוכנית „שאין בלתה" עומדת לעבור בימים הקרובים גל שינויים נוסף. בוועדת הכספים של הכנסת מתגבשת הצעת פשרה, לפיה יבוטל חלק מגזירות האוצר ובמקביל יוכנסו שינויים ברפורמה במסים. ההצעה מתגבשת בקרב חברי הכנסת מהמערך ומסיעות השמאל ויש לה תומכים רבים במשרד האוצר עצמו.

ואלה פרטי ההצעה:

● אגרת החינוך המוצעת לא תוטל. האגרה נועדה להיות מוטלת על הורים לתלמידים בגילים חמש עד שמונה־עשרה וההכנסות ממנה נאמדו ב־65 מיליון ש"ח נטו לשנה.

● יחודש תשלום קיצבת הילד הראשון. כיום משולמת הקיצבה רק למשפחות שבהן הכנסת האב נמוכה מ־80 אחוזים מהשכר הממוצע במשק. תשלום הקיצבה לכלל המשפחות תעלה לקופת המדינה 110 מיליון ש"ח נטו לשנה.

● לא יחודש מיסוי קיצבאות הילדים. מדובר בביטול הכוונה לחדש את המס על קיצבות הילדים במשפחות, שבהן יש עד שלושה ילדים והכנסת האב חייבת במדרגת מס של 45 אחוז ומעלה. אובדן ההכנסות בסעיף זה נאמד ב־50 מיליון ש"ח לשנה.

כנגד צעדים אלה יוכנסו השינויים הבאים ברפורמה המוצעת במסים, כדי לקזז את אובדן ההכנסות:

● מדרגת המס העליונה תועלה מ־48 אחוז ל־55 אחוז.

● יורחבו מדרגות המס ברמות ההכנסה הבינוניות. כתוצאה מכך יקטן נטל המס על בעלי ההכנסות שבין 1,500 ל־3,500 ש"ח בחודש.

● תקרת מס היסף, בשיעור 10 אחוזים, תיקטן מ־9,000 ש"ח בחודש ל־6,000 ש"ח בחודש. כתוצאה מכך יגדל מספר החייבים במס זה.

האוצר מתנה את הסכמתו להצעות אלה בכך, שכלל השינויים המוצעים לא יפגעו בתחזיות ההכנסות ממסים לשנה הבאה.

„אנחנו רוצים את אבא ואמא!" – קראו אתמול כ־1,000 מעולי אתיופיה, שהפגינו מול משרד ראש הממשלה בירושלים בדרישה לפעול לאיחוד משפחותיהם (ראה ידיעה בעמ' 3). (צילום: יצחק הררי)

הגיעה משלחת החקלאים ממארוקו

משלחת אנשי העסקים ממארוקו, הכוללת ארבעה מהחקלאים הפרטיים הגדולים שם, הגיעה אתמול אחה"צ לביקור עסקים בישראל, כדי לרכוש כאן תשומות חקלאיות – מוסר סופר „דבר" דוד מושיוב. המשלחת שתשהה שבוע ימים בישראל, תבקר היום בכנסת כאורחת סגן שר החקלאות, ח"כ אברהם כץ־עוז, ותסייר במשקים חקלאיים בקיבוצים, במושבים ובמפעלים אזוריים. חברי המשלחת סירבו אתמול לדבר עם עתונאים ולא הסכימו אפילו לגלות את שמותיהם. (בתמונה: שניים מהם). ח"כ יצחק פרץ (משמאל), שבא לקבל את המשלחת, אמר לעתונאים, כי אלה אנשים פרטיים המייצגים חברות פרטיות בתחום החקלאות והמסחר והמתעניינים במשק הלול, ברפת ובגידול בננות. (צילום: יוסי אלוני)

צ'סלב מילוש

תחקיר להענקת תואר חסיד אומות העולם למשורר צ'סלב מילוש

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

המחלקה לציון חסידי אומות העולם ב„יד ושם" עורכת בחודשים האחרונים תחקיר מקיף על פעילותו של חתן פרס נובל לספרות, המשורר הפולני צ'סלב מילוש, במהלך מלחמת העולם השנייה, תוך כוונה לאמת ידיעות כי הציל יהודים, ביחד עם אחיו, המתגורר עד היום בפולין.

לפני כמה חודשים שיגרה המחלקה לציון חסידי אומות העולם מכתב למשורר צ'סלב מילוש וביקשה ממנו להעביר לידיה מידע על פעילותו בזמן מלחמת העולם השנייה. לא סופר לו כי נאסף אודותיו חומר היסטורי מתוך כוונה להעניק תואר חסידי אומות עולם. ממקום מושבו בקליפורניה, שיגר מילוש

(המשך בעמ' 2)

צה"ל יציג את חלופתו ללביא עד סוף מארס

מאת טלי זלינגר, הכתבת הצבאית של „דבר"

עד סוף חודש מארס, יציג צה"ל בפני שר הבטחון את הצעתו לחלופה למטוס ה„לביא". נודע, כי בעקבות דיון שהתקיים בסוף השבוע שעבר אצל שר הבטחון, לבחינת הצעות וקהיים לחלופות ל„לביא" ושבו הוצגה לראשונה באורח חד־משמעי עמדת צה"ל, המסתייגת מפרוייקט ה„לביא" והמעלה הצעות אלטרנטיביות, ביקש שר הבטחון לקבל הצעה מגובשת.

מעריכים, כי בעוד כשבועיים יוכלו חיל האוויר וחילות היבשה להציג בפני שר הבטחון את הצעת צה"ל לחלופה משולבת ל„לביא", שתהיה מורכבת מהקצאת משאבים לשיפור חיל האוויר ומהקצאת משאבים לפרוייקטים קריטיים לבניית כוח היבשה של צה"ל. כל זאת תוך פתיחת אפיקי תעסוקה לתעשיות הבטחוניות בישראל.

בצה"ל הובעה במהלך סוף השבוע תקווה, כי שר הבטחון לא ימהר להעלות בממשלה עמדה, השוללת את „חלופות וקהיים" והתומכת בהמשך פרוייקט ה„לביא", לפני שישמע בעיון את ההצעה המשולבת של צה"ל לאלטרנטיבה בכיוון אחר.

עובדי בתי־החולים מחריפים את שביתתם ימנעו הוצאת מזון וציוד החיוניים לחולים

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר" לענייני בריאות

עובדי המינהל והמשק בבתי־החולים הממשלתיים, השובתים זה היום השמיני, מחריפים מהבוקר את שביתתם. לאות הזדהות, הבוקר, ישבתו למשך ארבע שעות, גם עובדי לשכות הבריאות, המשרד הראשי, מכונים, מעבדות והתחנות לבריאות המשפחה ולאם ולילד. בשביתת ההזדהות משתתפות גם אחיות בריאות הציבור. היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, הנחה אתמול את פרקליטות המדינה להוציא צווי אכיפה נוספים לעובדי המינהל והמשק. המדובר בצווי אכיפה נוספים לאלה שהוצאו עד כה. הפרקליטות החלה אמש בהליכים לביצוע ההנחיות.

החל מן הבוקר יוצבו בבתי־החולים הממשלתיים משמרות השובתים, שלא יתנו לספק לחולים מזון מן המחסנים, להוציא כביסה מלוכלכת מן המחלקות ולהכניס כביסה נקיה, ימנעו מן האחיות לנקות את המחלקות ויסגרו את כל המחסנים הכוללים מלאי של חומרים חיוניים שונים.

המועצה הארצית של ארגון העובדים, שהחליטה להחריף את המאבק, יצאה גם בגינוי של הוועדה המרכזת של ההסתדרות על קריאתה, פה אחד, לשובתים, לחזור לאלתר לעבודה.

(המשך בעמ' 2)

„סולל בונה" התאחד עם „שיכון עובדים"

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

חברת „סולל בונה" התאחדה עם חברת „שיכון עובדים". אמש, לאחר מגעים חשאיים שנמשכו תקופה ארוכה, סוכם, כי תוקם חברת־גג, אשר תנהל את שתי החברות ותתאם ביניהן. בתוך שבוע זה יסוכמו הפרטים המדוייקים, לגבי צוות המנהלים וההסדרים הפיננסיים השונים. על האיחוד סוכם בישיבה, שבה השתתפו בין היתר מזכיר חברת העובדים דני רוזוליו, מנכ"ל בנק הפועלים עמירם סיוון ויושבי־הראש של שיכון עובדים ו„סולל בונה", רפי אדרי ומרדכי גור.

ראשי „סולל בונה" העריכו, כי האיחוד מהווה תפנית דרמאטית בתוכנית ההבראה של „סולל בונה". זה היה הנושא העיקרי החשוב שבו עסק מרדכי גור, מאז נתמנה לפני זמן קצר כיו"ר „סולל בונה". בעבר כבר דובר על איחוד שכזה, אולם מסיבות כלכליות ואישיות לא יצא אל הפועל עד עתה. בדרך זו משלבת חברת העובדים את הזרוע הקבלנית שלה עם הזרוע של תכנון וייזום. שילובן יעניק לשתי החברות אפשרות להיכנס לפרוייקטים גדולים יותר של בנייה ואת הרחבת היקף הבנייה של דירות למגורים.

האיחוד גם יאפשר, להערכת השותפים, להזרים כספים בדרך נוחה יותר לשתי החברות ולנצל טוב יותר את הציוד שלהן ואת מקורות הכסף. גם הבנקים יעניקו להן עדיפויות גדולות יותר.

קורפו ישקול הגבלת יבוא רכב – למניעת „התפוצצות" הכבישים

מאת אריה אגיד, סופר „דבר"

ח"כ אוריאל לין פנה לשר התחבורה חיים קורפו בהצעה להגביל באורח מינהלי את יבוא המכוניות החדשות, כדי מחציתן, בהשוואה לשנה שעברה. השר קורפו אמר בשבוע שעבר, כי הוא שוקל הטלת איסור מינהלי כזה.

לין אומר, כי בהיעדר השקעות נאותות בתשתית הדרכים, נגיע תוך חמש שנים להנק תעבורתי; זמן הנסיעה יוכפל בריכוזי האוכלוסיה וצופים כי מספר תאונות הדרכים יעלה.

לין מעריך, כי הגבלת היבוא כדי מחצית המכוניות שנמכרו אשתקד תקטין את הכנסות האוצר ב־400 מיליון ש"ח בשנה. „התוצאה, לדעתי, תהיה שלפתע יימצאו מקורות מימון, כדי להרחיב את תשתית הכבישים", אומר לין. „ואם אמנם כך יקרה, יהיה אפשר להסיר את המגבלה הכמותית על יבוא כלי רכב".

בשנת 1986 נוספו לצי הרכב במדינה 54,000 מכוניות בכל הסוגים. להערכת משרד התחבורה ירדו מהכבישים באותה תקופה 30,000 מכוניות, בשל הזדקנות או בשל אבדן כללי בתאונות.

עוזרי ראש הממשלה וממלא־מקומו אומרים:

המשבר נעשה אישי: שמיר ופרס לא מסוגלים עוד לדבר זה עם זה

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

ראש הממשלה יצחק שמיר וממלא־מקומו שמעון פרס „אינם מסוגלים עוד לסבול איש את חברת רעהו", כך העריכו מקורביהם של שני האישים.

העוזרים ועובדי לשכותיהם הדגישו, כי בשבועות האחרונים החמירו הקשרים האישיים בין השניים והפכו ל„סלידה הדדית". לפיכך הם מעריכים כי לא צפויה בימים הקרובים פגישה ביניהם וכי המתיחות תימשך.

בראיון ב„מבט" אמר אמש ראש הממשלה יצחק שמיר, כי „אם מר פרס ימשיך במגעים בנושא הוועידה הבינלאומית, הרי בזאת הוא חותר תחת אושיותיה של ממשלת האחדות הלאומית".

יצחק שמיר ושמעון פרס התנצחו אתמול בישיבת הממשלה על רקע המחלוקת סביב רעיון הוועידה הבינלאומית וסירבו לחזור מדברים שאמרו איש בגנות עמיתו. ואולם, כצפוי לא נערכה בישיבת הממשלה הצבעה בנושא הוועידה הבינלאומית (ראה ידיעה בעמוד 3).

ישיבת הממשלה אתמול היתה מתוחה. שמיר חזר על עמדתו כי ועידה בינלאומית היא רעיון מסוכן. שמעון פרס הזכיר כי ממשלת הליכוד אימצה אותו בקווי היסוד שלה ב־1977. ראש הממשלה אמר כי ההצהרה המשותפת של נשיא מצרים מובארק ושר החוץ פרס בשבוע שעבר, בדבר חידוש תהליך השלום איננה בגדר התחייבות של ממשלת ישראל.

ממלא־מקום ראש הממשלה, שמעון פרס, משיב לשאלות עתונאים בצאתו אתמול מישיבת הממשלה. (צילום: אפי שריר)

פילוג ב„אמל" בדרום־לבנון אחרי שאחד המנהיגים מרד

המורדים השתלטו על כפרים וצרים על נבטייה

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

קרע נוצר אתמול בשורות תנועת „אמל" בדרום לבנון עם התמרדותו של חסן האשים, אחד ממנהיגי התנועה לשעבר, נגד סמכותו של נביה ברי. תומכיו של האשים השתלטו על כמה כפרים בדרום לבנון והכריזו על הקמת „תנועת תיקונים" בארגון „אמל".

כתבים לבנוניים דיווחו, כי אנשיו של האשים השתלטו על מספר כפרים השוכנים מדרום לנהר הזהראני בין הכפר גאזיה לצור. כמו

(המשך בעמ' 2)

אל תהיו פראיירים של אף אחד...

קנו היום בקו-אופ ושלמו אחרי הפסח ב-3.5.87

בסניפי סופר קו אופ על כל קניה מעל 50 ש"ח
בסניפי היפר קו אופ על כל קניה מעל 100 ש"ח
לבעלי כרטיסי אשראי ישראכרט וויזה.

בקו אופ משלמים בישראכרט, ויזה וקראופ זהב

סופר קו-אופ · היפר קו-אופ של רשת הריבוע הכחול

מכאן الأصل

כל עובדי בנק לאומי יקבלו שכרם מאפריל ממוקד אחד

אם יחולקו בונוסים – הם יינתנו לכל העובדים

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

החל בחודש אפריל יקבלו כל עובדי בנק לאומי את שכרם מאותו מוקד ללא הבחנה בין הדרגות השונות – כך החליטה מועצת המנהלים של הבנק, אשר מחקה בכך עוד סממן בולט, שריד תקופת ארנסט יפת, אשר הנהיג שיטה, שלפיה קיבלו בכירי הבנק את שכרם אישית ובהדרך חסויה מידי ראש אגף הכספים.

המועצה גם החליטה כי הבונוסים יחולקו בעתיד בין כל עובדי הבנק ולא רק בין הבכירים, וכי הענקת הבונוסים תתחדש רק על פי רווחיות הבנק.

המועצה החליטה כי סקלת השכר הקיימת כיום בבנק לאומי תהווה את הבסיס לסולם השכר הגלוי של הבנק. מן הנתונים עולה כי פקידי הבנק הרוויחו בינואר בין 800 ל־2,100 ש"ח (ברוטו) ואילו בעלי החוזים האישיים, סמנכ"לים ומשנים למנכ"ל 7,800 13,500 ש"ח.

מנכ"ל הבנק צדיק בינו ויתר מרצונו על 1,200 ש"ח כדי לצמצם, כדבריו, את הפער בינו לבין הבאים אחריו. לפיכך יהיה שכרו 16,500 ש"ח בחודש.

הדיון על מעבר לשיטת שכר תשית במקום רבעונית, כפי שנהוג כבר לגבי 300 עובדים, יתקיים במועד מאוחר יותר.

בעקבות הדיווח על צמצום תנאי הפרישה של בעלי החוזים האישיים הוחלט שגם העובדים הבכירים, אשר כבר פרשו לגימלאות, יתבקשו לוותר ויתורים דומים. מדובר, בין היתר, במנכ"ל המשותף יעקב מאכט.

לפי שעה נותרו עוד כמה מן הבכירים בבנק הממשיכים לסרב לוותר על סכומי הכסף הגדולים שהובטחו להם. היו"ר ומנכ"ל הבנק ימשיכו ב„מסע השכנוע" בעניין זה. מחישובי הבנק עולה כי צמצום תנאי הפרישה של מנהלי הבנק הביא עד כה לחיסכון של יותר מ־11 מיליון שקלים.

שר החוץ של ארה"ב ג'ורג' שולץ ועמיתו הסיני וו הסואקיאן משיקים כוסיות לחיסי הידידות בין שתי המדינות, אתמול, עם פתיחת ביקורו של שולץ בסין. במהלך ביקורו, העתיד להימשך חמישה ימים, יביע שולץ את תקוותו להמשך מגמת הרפורמה בסין, מגמה שנבלמה במידת־מה מאז דיכאו השלטונות את הפגנות הסטודנטים בינואר השנה. שולץ גם יפעיל את השפעתו על מנהיגי סין, כי יפסיקו את תמיכתם באיראן במלחמתה בעיראק, תמיכה הגורמת, לטענת ארה"ב, להארכת המלחמה. (צילום: א.פ.)

הוועדה לביקורת תדון בגניזת חוות־הדעת על „שיכון ופיתוח"

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

ועדת הכנסת לענייני ביקורת המדינה תדון מחר בפרשת גניזתה של חוות־הדעת שהוכנה באוצר בנוגע לממצאים פליליים לכאורה בפרשת „שיכון ופיתוח".

חוות הדעת הוכנה לפני כחודשיים על־ידי היועץ המשפטי של רשות החברות הממשלתיות והוגשה לשרים לוי וניסים, האחראים לחברה. בחוות הדעת נקבע כי יש חשד שדוד מור, היושב ראש לשעבר של החברה, עבר על החוק כאשר הציע לעובדי „שיכון ופיתוח" הטבות שכר תמורת הסכמה למינוי של אבנר מרוסי, עוזרו לשעבר של לוי, כסמנכ"ל החברה.

על פי החוק היו השרים חייבים להעביר את חוות הדעת להכרעת היועץ המשפטי לממשלה, אולם הם לא עשו זאת, על אף שהחוק אינו משאיר להם שיקול דעת בעניין.

מנהל רשות החברות הממשלתיות הוזמן כדי לדווח לוועדת הביקורת על השתלשלות העניינים, משום שכשעתה היתה הוועדה הגורם שלחץ לחקירה משפטית של השלכות הפרשה.

מקור בלשכת שר האוצר טען בימים האחרונים, כי גניזת חוות הדעת נבעה מכך שהודחתו של מור נטלה מן הפרשה את העניין הציבורי ולא משום שהאיש הוא חבר מרכז חרות ומקורב לשר לוי, אולם מקורות משפטיים ממשלתיים שללו את הטענה מכל וכל.

צריכים להחליט מה רוצים אמר וייצמן בפורום היונים

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

העימות החריף בין הליכוד למפלגת העבודה בנושא הוועידה הבין־לאומית ריתק אתמול מעל בינוס פורום היונים במפלגת העבודה, שהוסב את שמו ל„הבמה המרכזית לבירורים פוליטיים", שדן בסוגיית המרוצת תהליך השלום.

ב„אולם הרצפלד" התכנסו כ־300 איש, מחצית מספר המתכנסים באותו אולם לפני חודש, בכינוס שיזם פורום „הזרם המרכזי", המכונה „פורום הנצים" במפלגת העבודה. היה מי שהעיד בצער, כי בכינוס של „הזרם המרכזי" נטלו חלק גם הרבה יותר חברי מרכז המפלגה.

את הדיון פתח השר עזר וייצמן, באחרונה מרצה פופולארי בפורומים שונים של מפלגת העבודה. וייצמן חזר והזכיר, ש„ההסכם הפלשתינאי הראשון הוא הסכם קמפ־דיוויד" וחתום עליו ראש ממשלת ישראל מנחם בגין". באותו הקשר ציין, שגם המשאוזמתן שקדם להסכם קמפ דיוויד לא היה בדיוק משאומתן ישיר, אלא בחסות האמריקאים.

וייצמן הדגיש, כי „צריך להחליט מה אנחנו רוצים. מחר אני אצטרך לשבת בשיחות הכי ישירות עם ירדן, מה אנחנו נאמר להן? מחר נצטרך לשבת עם פלשתינים הכי אותנטיים, מה נאמר להם? צריך להחליט על מהות". וייצמן יעץ גם שישראל לא תמתין כל הזמן ליוזמות שמנסה מרפי, כי „אי־אפשר לחכות כל הזמן לרעיונות של מישהו אחר".

„אני לא מאמין שהממשלה, בהרכבה זה, תוכל לקדם את התהליך", חזר וייצמן על עמדתו, שיש להביא לבחירות חדשות. עמדה זאת קיבלה אצלו חיזוק, לדבריו, אחרי ישיבת הממשלה אתמול, שהיה בה „בזיון אדיר. שר החוץ מגיע לממשלה הבקר ותוקף ביזוי וקטילה כזאת, כך זה לא יכול ללכת". לדעת וייצמן, הנושא לבחירות צריך להיות „מי מתפקד יותר טוב".

אבן: הנושא החותך הוא הנציגות הפלשתינית

ח"כ אבא אבן, יו"ר ועדת החוץ והביטחון, שהגיע לכינוס הישר משהזדמנות־התעופה, אמר שהוא מצטער ש„הדיאלוג המתנהל בארץ ניטש על הכותרת ועידה בין־לאומית", שכן הוא רואה שטחיות מסויימת. לדעתו, המאבק הוא על קמפוין עם סיפוח וזהו, שהתרצאותיו הטרגיות יהיו עיוות מהותי של הזהות הציונית.

לדברי ח"כ אבן, המאבק נטוש גם בין אלה הסבורים, שיהיה אפשר להימנע מדיאלוג עם פלשתינים. „אני לא חושב שנגיע לנציגים פלשתינים, החברים בהנהלה הציונית, אפילו זו של דולצ'ין", ליגלג. הנושא החותך, הדגיש ח"כ אבן, הוא הנציגות הפלשתינית.

בהתייחסו לאירועי הימים האחרונים אמר ח"כ אבן, כי „חלקו של שר חוץ עלי ארמות לא היה תמיד נעים", אבל איך אפשר להתבוע ממנו, שלא יבדוק את כל האפשרויות לקידום תהליך השלום בלי להתרגז מהמצב. „רק משאומתן מביא לידי כך שצדדים לסכסוך משכיחים את מה שאמרו קודם שנכנסו למשאומתן", אמר ח"כ אבן כבעל נסיון. „אין כמו משאומתן להשכיח מצעים ודטוריקה".

לפי שעה, הדגיש, יש לשר החוץ הזכות לבדוק ולברר. „כל מה שהתבקש מראש הממשלה היה שתיקה, כדי לראות איך פרס מתקדם. שר חוץ שלא יהיה חופשי לנוע ולברר שרים שטרם הבשילו, מה יעשה מסיבות קוקטייל?"

ברעם: מהלך לא נבון מאקטית

ח"כ עוזי ברעם, מזכ"ל מפלגת העבודה, ציין בפתח דבריו שאמנם בא לברך את הכינוס כמזכ"ל המפלגה, אך מבחינה מהותית ומבחינת עמדותיו הוא רואה את עצמו שותף לחברים שהתכנסו ב„אולם הצפלד". לדבריו, מפלגת העבודה נתונה באחד הוויכוחים הקשים עם דעת־הקהל בארץ ולכן „לבוא ולהדגיש את הנושא של משאומתן עם אש"ף זה מהלך לא נבון מאקטית. המהלך הנכון הוא לומר, שאנחנו מוכנים להידבר עם כל פלשתיני שמוכן להכיר ב־242 ו־338. הויכוח הוא על השלום ועל תהליך השלום, ולא על ועידה בין־לאומית".

צדוק: לתקוף את המשאומתן בכל החזיתות

עו"ד חיים צדוק, בעבר שר המשפטים, היה הקיצוני ביותר בדבריו בנושא. בהתריעו מפני המשך השליטה על מיליון וחצי ערבים בשטחים הדגיש צדוק, כי „הזהות המדוייקת של הפלשתינים שאיתם ננהל משאומתן, הזהות המדוייקת של הוועידה הבין־לאומית ואפילו דברים יותר מדוייקים כמו איפה יהיו הגבולות שממורח לנו – כל אלה בעלי דרגת חשיבות משנית, נוכח היעד המרכזי של סיום השליטה על 1.5 מיליון תושבים שאינם רוצים בשליטתנו".

תגלית במחלקה לביופיסיקה של מכון וייצמן:

הסבתא צדקה: החומר המקנה לשום את ריחו קוטל את אמבת הדיזנטריה

אליצין, מולקולה המקנה לשום את ריחו האופייני, נתגלתה לאחרונה במעבדתו של פרופ' דוד מירלמן מהמחלקה לביופיסיקה במכון וייצמן למדע, כחומר רב עוצמה בקטילת אמבות הגורמות למחלת הדיזנטריה.

לתגלית זו היה שותף סטודנט יהודי־אמריקאי, סטיוארט וארון, הלומד רפואה באוניברסיטת ניו־יורק בבאפלו. וארון הגיע למכון וייצמן לתקופה קצרה כסטודנט של קיץ, במסגרת האולפנה הבין־לאומית ע"ש קארין קופצינס.

עד היום היה ידוע, שהשום ניחן בפעילות אנטי־ביוטית ואנטי־פטרייתית, וכן כי הוא פועל נגד טרשת העורקים. בעדויות היסטוריות רבות נמצא גם קשר בין השום לבין הטיפול במחלות מעיים בלתי־מזוהות.

ואמנם, בעבודת המחקר במכון וייצמן התברר, כי האליצין המבודד הוא בעל פעילות יעילה לפחות כמו מטרונידזאזול (פלג'יל), שהוכיח את יעילותו בטיפול באמבת הדיזנטריה. הבעיה עם הפלג'יל היא שיש לו לפעמים תופעות לוואי בלתי־רצויות.

החוקרים נוכחו לדעת, כי פעילותו של האליצין המבודד הינה פגיעה ביותר, שכן הוא מאבד את כושרו בתנאים אטמוספריים. לפיכך, אם רוצים לשמור על כושר פעילותו, יש לנקוט אמצעי הכנה ואחסון מיוחדים, כמו קירור או השריה בתמיסות אלכוהוליות.

בחנויות למִמכר מזון טבעוני אפשר לרכוש כמוסות שום, אך בבדיקות שנעשו במעבדתו של פרופ' מירלמן נמצא, כי בכמוסות אלו לא היתה כל פעילות אנטי־אמבית, כנראה משום שלא הוכנו בתנאים מתאימים.

עבודת המחקר עשויה להביא ליצירת משפחה חדשה של חומרים טבעיים אנטי־אמביים ובעלי פעילות אנטי־מיקרובית אחרת, אשר מידת יעילותם עשויה להיות גבוהה ביותר. החוקרים בוחנים עתה דרכים חדשות להפעלת האליצין באופן ישיר (נקודתי) נגד האמבות.

יפת טרם ענה לפנייה להחזיר מענק הפרישה

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

ארנסט יפת טרם השיב על דרישת בנק לאומי בנוגע להחזרת כספי מענק הפרישה שקיבל, אולם עורך־דינו יגאל ארנון הודיע, כי „בקרוב מאוד" יענה לבנק.

ארנון החל לייצג את יפת בנושא הפיצויים עוד כאשר התמקח יפת טרם פרישתו עם מועצת המנהלים הקודמת.

הבנק ממתין כבר יותר מחודש ימים להצעתו של יפת בנוגע להתדיינות על גובה מענק הפרישה שקיבל. בנק לאומי מעדיף בוררות, אך בליל ברירה יפנה אל בית־המשפט ויטען שהסדרי הפרישה של יפת אינם חוקיים.

בימים הקרובים צפוייה גם פרישתו הסופית של המנכ"ל לשעבר מרדכי איינהורן, לאחר שתסתיים תקופת חפיפה קצרה בינו לבין יורשו בינו צדיק.

הרב מרדכי אליהו הצטרף ללובי למען חנינה לאסירי הטרור

מאת נח זבלוני, סופר „דבר" בירושלים

„הראשון לציון", הרב מרדכי אליהו הצטרף ללובי, הפועל למען מתן חנינה לאסירי ארגון הטרור היהודי ופונה אל הציבור הרחב לתרום למען מימון הפעולות הנעשות למען שחרורם.

בפנייה „אל אחינו בית ישראל בכל אתר ואתר", שפורסמו בירושלים בימים אלה, מבקש הרב הראשי לישראל הרב מרדכי אליהו לעזור ולסייע לשחרורם של אסירי ארגון הטרור היהודי ומאשר שפעולות אלה דורשות „סכום עצום הוא פונה אל הציבור ומבקש שישתתף במצווה חשובה זו ויתרום בעין יפה".

בקריאתו אל הציבור אומר הראשון לציון, בין היתר, „זה קרוב לשלוש שנים, שהאסירים, הנקראים 'אסירי המחתרת', יושבים בכלא. הם אמנם עשו מה שעשו, אך היה זה „מתוך רגשות לא מוצדקים וכוונתם לא היתה לפגוע בממשל. רובם הם בני תורה, המטופלים במשפחות ברוכות ילדים, והסבל שסבלו בזמן שישבו, הוא עונש רב עבורם".

פניית הרב הראשי מרדכי אליהו היתה לשיחת היום בבתי־כנסת ובבתי מדרש בירושלים ביום השבת.

לחץ כבד על חריש לא לחקור הרבנים

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

לחצים כבדים מצד חוגים דתיים בקואליציה מופעלים על היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש, לבל יבצע את כוונתו לזמן את הרבנים, חותמי העצומה בעניין „בג"צ רישום הגרים", לחקירה פלילית במשטרה.

היום אמור שר הדתות זבולון המר להפגש עם חריש, כדי לנסות ולהשפיע עליו, שלא להעמיד לדין את הרבנים. המר מתכוון להסביר ליועץ המשפטי לממשלה מהן ההשלכות הציבוריות הקשות שיהיו לצעד כזה בקרב הציבור הדתי. הוא אף יעמידו על האפשרות, שבמקרה שחריש יעמוד על דעתו ולא יתפשר על „דרך ביניים" עשוי ראש הממשלה להתערב ולהפעיל לחצים, להניאו מהצעד. נודע, כי חריש הבטיח למקורבי השר המר, כי לא יקבל כל החלטה בטרם יוועד עם השר המר.

תחקיר להענקת תואר

(המשך מעמ' 1)

מכתב ובו ציין כי לא זכורים לו פרטים מדוייקים, והפנה את החוקרים לאחיו, בפולין. הוא צירף למכתב את מכתבו של אחיו אליו בעניין זה. במכתב מספר האח על הצלת יהודים או קשר עם יהודים בזמן מלחמת העולם השנייה.

את ההצעה להעניק לצ'סלב מילוש את התואר „חסיד אומות העולם" העלה ישראלי, שסיפר, כי צ'סלב מילוש ואחיו הסתירו יהודים שנמלטו מגיטו וילנה ליערות רודניצקי. המחלקה לא קיבלה עדויות על כך והיא עוסקת מאמץ לאתר ניצולים שיכולים להעיד על כך בפני הוועדה או להגיש לה חומר שיחזק את הטענה. ב„יד ושם" קיימת עדות של אשה שהעידה לפני 20 שנה, כי צ'סלב מילוש ואחיו הסתירו אותה בפולין. „יד ושם" מחזיק בידו את העדות אך איננו יכול לאתר את מוסרת העדות.

בעת האחרונה פנה „יד ושם" למשורר אבא קובנר, כדי שימסור עדות על פעילותם של צ'סלב מילוש ואחיו בזמן מלחמת העולם השנייה באיזור וילנה. תשובתו של קובנר לא נמסרה עדיין.

הרמטכ"ל: המהלך הסורי אינו מדאיג

מאת יצחק מרידור, סופר „דבר" בעמק

„אין לנו כיום כל סיבה להיות מודאגים בגלל כניסתו של צבא סורי לביירות. לפני שבועיים היה הצבא הסורי פנוי ועכשיו הוא עסוק בביירות. להערכתי, מהלך זה מחליש את כוחו של הצבא הסורי... אבל אנחנו רגילים לייסר את עצמנו, כל הזמן, כשוטים ובעקרבים. אני אומר: נחיה ונראה מה יקרה בביירות.

„אין סכנה לבטחוננו, ואני מציע שנפסיק לדאוג כל הזמן, ובמקום זאת, נטפל בנושאים רציניים אחרים", כך אמר אתמול הרמטכ"ל, רב־אלוף משה לוי, בכפר תבור, בשיחה עם ראשי מועצות של הגליל התחתון. הרמטכ"ל התארח אתמול לפני הצהריים ב„מסחה", ביקר במוזיאון המקומי, בבית־הספר למחוננים ונפגש עם תלמידי הכיתות הגבוהות בבית־הספר החקלאי „כדורי".

נפצעו שני חיילי צד"ל

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

שני חיילי צד"ל נפצעו אתמול בצהריים בחילופי אש בין מחבלים לחיילים נוצרים באיזור ג'זין שמצפון לרצועת הבטחון. החיילים הועברו לטיפול רפואי במרג' עיון. חיילי האש החלו לאחר שהמחבלים ירו פגזי מרגמה לעבר מוצבי צד"ל ובתגובה השיבו הנוצרים באש לעבר מקורות הירי. כתוצאה מהפגזת המרגמות נפצעו שני החיילים.

יצויין כי לאחר תקופה קצרה של שקט באיזור, שבו המחבלים מאפיינים הקיצוניים להתריד את מוצביו של גנראל לחד. בסוף השבוע נורו מספר טילי קטיושה לעבר מוצבים של צד"ל בתחום רצועת הבטחון. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק.

אורי גורדון ירוץ לראשות הסוכנות

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

ראש עליית הנוער אורי גורדון הודיע אמש, פומבית, על כוונתו להתמודד על כהונת יו"ר ההסתדרות הציונית והסוכנות היהודית. בדבריו בכנוס אקדמאיים שנערך אמש בתל־אביב אמר גורדון, כי יתמודד על התפקיד במרכז מפלגת העבודה שהוא, על־פי חוקת המפלגה, הגוף הבוחר את מועמד המפלגה לתפקיד זה. „אני מאמין כי יש ביכולתי לגרום לטלטלה עזה ונדרשת בתנועה הציונית שנתפסה לשיגרה ונתקפה בעייפות החומר. עתה, כאשר רעכה קרנה של התנועה הציונית, שוכחים לה את „יפיה הגדולים", אמר גורדון. גורדון ציין, כי הוא רואה עצמו בועבר מתאים לתפקיד וכי „באחרונה פנו אליו חברים רבים במפלגה ובתנועה הציונית, בארץ ובחו"ל, והיזקו את ידו בצעדו זה".

גורדון רואה בעלייה את הנושא המרכזי בתוכנית העבודה הבעלית והמפורטת להידוק פניה של התנועה הציונית.

בפברואר: 86 מיליון ד' גידול ביתרות מט"ח, ועלייה בספיגה

מאת אמנון אמר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

החודש שעבר (פברואר) נרשם בממשלה כחודש נוסף של נתונים פיסקאליים חיוביים. ספיגת הממשלה הסתכמה ב־359 מיליון ש"ח וביתרות מטבע החוץ של ישראל נרשמה עלייה של 86 מיליון דולאר.

מנתונים שפרסמו אתמול האוצר ובנק ישראל מתברר כי עודף ההכנסות של הממשלה על ההוצאות הסתכם בחודש שעבר ב־414 מיליון ש"ח. בשוק ההון, לעומת זאת, הזרימה הממשלה 55 מיליון ש"ח. הרמה הנמוכה, שנרשמה בפברואר בהוצאות הממשלה נובעת מסיבות טכניות, כמו, למשל, העובדה שהיום האחרון בחודש היה יום שבת.

יתרות מטבע החוץ גדלו כאמור ב־86 מיליון דולאר ובסוף החודש הן הסתכמו ב־4,238 מיליון דולאר.

באוצר חוששים, כי כבר בחודשים הקרובים עלולה המגמה החיובית להשתנות. סגן שר האוצר עדי אמוראי אמר אתמול, כי הלחצים בשל ההוצאות והקשיים במימוש תחזיות ההכנסות מאיימים על יציבות התקציב לשנה הקרובה.

עובדי בתי־החולים מחריפים

(המשך מעמ' 1)

השובתים עולים הבוקר לירושלים להפגין ליד משרד האוצר ומול הכנסת ואם במשך היום לא תהיה כל תזוזה בעניין תביעותיהם יקיימו מחר הפגנה ליד בית הוועד הפועל של ההסתדרות. „נחזיר את הפנקסים ונפרוש מן האיגוד המקצועי", הצהירו הדוברים.

ההחלטות שהתקבלו נראות כמעט „מתונות" לעומת הרוח הקיצונית ששררה בישיבה. היו שתבעו לא לתת למתנדבים להכנס לבתי־החולים. „המתנדבים הם, בסבילנו, כמו עצם בגרון" טענו הדוברים. הועלו גם הצעות שלא להתיר את כניסתם של משלוחי ה„קייטרינג", שמספקים בימי השביתה את הארוחה העיקרית לחולים, וגם לא משלוחים של תוצרת „תנובה", דלק לחימום ועוד. ההצעות הקיצוניות לא נכללו אמנם בהחלטות על החרפת השביתה, אך הן מיושמות למעשה בכמה בתי־חולים.

העובדים תובעים תשלום חודשי בסך 100 שקל, רטרואקטיבית, מינואר עד מארס, על חשבון תביעותיהם, שנמצאות עדיין בדיון. האוצר מוכן לשלם מפרעה של 100 שקל רק במשכורת מארס. העובדים טוענים ששביתתם נגרמה באשמת הממשלה ותובעים לבטל את ניכוי דמי השביתה משכרם. עובדי המינהל והמשק רוצים גם התחייבות של ועדת פרה, למסור את כל הנתונים על שכרם של העובדים בקופת־חולים. על כל הנושאים הללו דנו עוד ביום ה' האחרון יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד והממונה על השכר במשרד האוצר הלל דוראי, אבל עד היום לא הגיעו לסיכומים, שיאפשרו להחזיר את העובדים לעבודה ולהמשיך במשאומתן.

העובדים דוחים פנייה

המזכירות הארצית דחתה אתמול את פנייתו של ראש שירותי האישפוז במשרד הבריאות, ד"ר משה משיח, שהופיע בישיבת המועצה וביקש, בשמה של שרת הבריאות, להפסיק את השביתה ולתת פסק זמן של שבוע ימים לסיכום המשאומתן. „הפסקנו כבר פעם לשבות ונתנו פסק זמן של שלושה שבועות למשאומתן ואיפה אנחנו היום?" שאלו־השיבו חברי המועצה.

„הם עבדו את אקו האחרון", כך הגיבה אתמול שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו על הקצבת מאבקם של עובדי המינהל והמשק בבתי־החולים הממשלתיים. היא אמרה שהמשרד יצטרך למצוא פתרונות, כדי להבטיח אספקה סדירה של מזון ותרופות לבתי־החולים, כי „אסור לנו להביא למצב שיסכן חיי חולים". שרת הבריאות פנתה לראש הממשלה יצחק שמיר והעמידה אותו בפני העובדה, שהאחריות נופלת גם עליו ועל הממשלה כולה.

ארבלי־אלמוזלינו תבעה ישיבת חירום של הקבינט הכלכלי, כדי למצוא דרך להחזיר את העובדים לעבודה סדירה. ראש הממשלה השיב, שאחרי התייעצות עם שר האוצר יתן תשובה.

הסיכום, שערך אתמול מטה החירום של משרד הבריאות מראה, כי הודעת שר האוצר, כי יפעיל את בתי־החולים על־ידי מתנדבים גרמה להקצנה מוחשית בשטח. בבתי־החולים הגריאטריים בראשון־לציון וב„שמואל הרופא" וגם בבתי־החולים הפסיכיאטריים, „שער מנשה" ו„אברבנאל" בבתים לא התירו אתמול השובתים למתנדבים להכנס.

בכתי־חולים רבים היו אתמול קשיים באספקת מזון, בין היתר בגלל מחסור בכספים לרכישת מנות „קייטרינג". בבית־החולים בצפת לא קיבלו החולים מוצרי חלב, משום שהשובתים לא נתנו למשאית „תנובה" להכנס לשטח. בבתי־החולים הכלליים קיים מחסור חריף בכביסה סטרילית. בבתי־החולים בנהריה אולו עוכות סטריליות לליידה. מבתי־חולים רבים דיווחו על תמורה ניכרת בניקיון מאחר שהמתנדבים לא מוכנים לנקות. בבכפר בתי־חולים אול הרלק ואין אפשרות להפעיל קיטור לחימום למחלקות ואספקת מים חמים. בבית־החולים הלפטון אין מים חמים בפניה זה תבישה ימים.

פילוג ב„אמל" בדרום־לבנון

(המשך מעמ' 1)

כן נמסר כי תומכי האשים הטילו מצור על העירייה נבטיה, המקשמת בעת השוב של באמבי ברי.

חסן האשים הודח לפני כשנה על ידי נביה ברי בתפקידו כיו"ר הוועד הפועל של תנועת „אמל". הוא נחשב בזה זמן מה למתחרהו של ברי בהנהגת התנועה. לפי כמה דיווחים נתמכת קבוצתו של האשים על־ידי גאמבי ערפאת ועל־ידי תנועת „חיזבאללה".

דוברי ההנהגה המוסמכת של „אמל" המעיטו אתמול מחשיבות ההתקוממות, שפרצה בכפר מרונית, בקווי של חסן האשים. הם טענו שהמרד היה בהיקף מצומצם וכי הוא הסתיים לאחר זמן קצר. לעומת זאת מסרו מקורבין של האשים, כי קבוצת המורדים שולטת בכפרים רבים בדרום לבנון.

אבס נמסר על מתיחות גוברת בין תומכי ברי ותנועת־יון גם בבעוד הכיעים במערב ביירות. משקיפים מציינים שמעמדו של ברי בהנהגת „אמל" נמצא לאחרונה בירידה. ברי עצמו שהה מזה שלושה חודשים בדמשק. לא מכבר נמסר על קרע בין ברי לבין דאוד דאוד, שנחשב למנהיג החשוב ביותר של תנועת „אמל" באיזור הדרום.

בינתיים הצליחו אתמול הסורים לגבש תוכנית חדשה להנהגת רפורמות פוליטיות במבנה הממשל הלבנוני. תכנית זו הושגה בתום שיחות שקיימו בדמשק שורה של אנשי צמרת סורים עם חמישה מנהיגים לבנונים מוסלמים. מקורות לבנונים מסרו, כי התכנית החדשה מבוססת על יוזמת ההסדר הסורי משלהי 1975 ועל הצעות הרפורמה האחרונות שהעביר הנשיא ג'ומייל לצד הסורי. התכנית החדשה אמורה לשמש בסיס להמשך ההדברות בין עוזרו של ג'ומייל האני סלאם לבין ההנהגה הסורית בנסיון לגבש הסדר מדיני כולל למשבר הבין־עדתי כלבנון.

אתמול תוגבר חיל המשלוח הסורי במערב ביירות. בכ־250 חיילים מצויידים בנגמ"שים ובארטילריה. בר בבד פתח הצבא הסורי במבצע לסגירת משרדי המיליציות המושמות בשיפולי ובאיזור הבקעה. הסורים נתנו ארכה עד אתמול לכל המיליציות הפועלות באזורים אלה לסגור את משרדיהן ולסלק את לוחמיהן מהרחובות.

אתמול פנו הסורים הצפת שני כתבי עת במערב ביירות, המשמשים שופרן של הקבוצות הסיעתיות הרדיקאליות. צעד זה בנוסף להריגתם של כמה עשרות לוחמי תנועת „חיזבאללה" במערב ביירות על־ידי החיילים הסורים עורר את מורת רוחה של ההנהגה האיראנית. אישי צמרת איראניים שתים הוחוד אתמול את הסורים לנהוג באיפוק כלפי תנועת „חיזבאללה", כדי להבטיע מעימות סורי־איראני בזירה הלבנונית.

ילד בן 8 חיבל ברכב באבו־טור

(ע) – ילד ערבי בן שמונה משכונת אבו־טור מירושלים נתפס אתמול אחר־הצהרים, שעה שרוקן אוויר מגלגלי מכוניות בשכונה.

סמוך לשעה 6.00 בערב התקשרה תושבת השכונה והודיעה כי אלמונים מחבלים במכוניות החונות ברחוב עין רוגל בשכונה. ניידת סיור, שהוזעקה למקום, הבחינה בילד קטן, שנמלט מפני השוטרים. הילד נתפס והובא, יחד עם הוריו, למחלק הנוער של משטרת ירושלים, שם הודה, כי רוקן בעזרת גפרור אוויר מגלגלים של 5 מכוניות. הורי הילד הוזהרו וכשל גילו הצעיר נשלח חזרה לביתו.

מן המשטרה נמסר, כי אין קשר בין מקרה זה ובין החבלות שהיו בכמה מכוניות בשכונה בליל שבת.

קבלת מודעות 24 שעות ב„דבר"

מודעות משפחתיות דחופות וכל יתר סוגי המודעות ל־

הלוח הכללי

דבר

מתקבלות 24 שעות ביממה

ב„דבר" דיזנגוף

רח' דיזנגוף 118

(מול כסית)

טל. 239952 248518

חוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965

מרחב תכנון מקומי, ירושלים

הודעה בדבר אישור

שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965 כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים, החליטה, באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: תכנית מס' 3676, שינוי מס' 1/86 לתכנית מס' 920, 974, 1503.

ואלה השטחים הכלולים בתכנית:

ירושלים, שכ' תלפיות, רח' פייר קניג, גוש 30140 (בהסדר) חלק מחלקה 1.

(כמסומן בגבול כחול)

הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.

עיקרי הוראות התכנית:

א. שינוי יעוד שטח משטח פתוח ציבורי לשטח מסחרי לשם הקמת קיוסק.

ב. קביעת הוראות בינוי בשטח.

ג. חלוקה חדשה.

הודעה על הפקדת השינוי האמור, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3373 מיום 26.8.86 עמ' 2970. השינוי האמור, בצורה שאישרה הועדה המחוזית ביחד עם התשריט המצורף אליו נמצא במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

במט' מהנדס העיר, רח' הלל 23 ירושלים.

אלי מימה

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים

ט' שבט תשמ"ז

8 בפברואר 1987

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	-16	-5	בהיר
אמסטרדם	2	10	מעונן
באנוס איירס	24	32	מעונן
הונג קונג	15	19	מעונן
וינה	0	9	שלג
ז'נווה	7	14	גשום
טוקיו	1	10	מעונן
טורונטו	0	1	גשום
יוהנסבורג	18	29	בהיר
לונדון	9	12	גשום
ליסבון	10	23	בהיר
מאדריד	4	20	בהיר
מונטריאול	-5	4	שלג
ניו יורק	1	6	גשום
פאריס	10	14	מעונן
פרנקפורט	7	12	בהיר
ציריך	-5	-2	שלג
שטוקהולם	-14	-8	בהיר
שיקאגו	3	5	מעונן

תל־אביב: רח' בן־יהודה 1, טל. 5102620

ירושלים: רח' יפו 30, טל. 231373

חיפה: דרך הים 2, טל. 384655

באר שבע: רח' האבות, טל. 35282

swissair

דבר DAVAR دافار

מאוחד עם למרחב

העורכת: חנה זמר

משנה לעורך: דוד פדהצור

מנהל מערכת: מרדכי ברקאי

עורך „דבר־השבוע": טוביה מנדלסון

מנהל כללי: אהרן קראוס

המו"ל – „דבר" בע"מ

נדפס בדפוס „דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מיקוד 61001

טלפון 286141 (6 קווים)

מחלקת המודעות, טלפונים ישירים 286156, 281860, 298032

מנויים: ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45, טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים: המערכת רח' המלך כורש 16, בית מאוזה קומה ג, טלפון 242203 מ 94229

חיפה: רח' הנביאים 27, טלפונים 3־642111, מ. 33104

במלאת שלושים לפטירת יקירנו האהוב

יעקב (קובי) הראל ז"ל

נעלה לקברו לאזכרה ולגילוי מצבה, ביום רביעי, ג' באדר תשמ"ז 4.3.87 בשעה 3.30 אחה"צ, בבית העלמין בהרצליה.

נפגשים ליד השער.

תודתנו נתונה לכל מנחמינו בכתב ובעל פה.

המשפחה

מושב ביתן אהרן

אבל על פטירתה של החברה

שרה שנער

ומביעים תנחומים למשפחה.

ההלויה תצא מבית המנוחה בביתן אהרן, היום, יום שני א' אדר תשמ"ז 2.3.87 בשעה 14.00.

חברי ביתן אהרן

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

יהודה לדרמן

ההלויה תצא היום, יום שני א' אדר תשמ"ז 2.3.87 בשעה 2.30 אחה"צ מבית המנוחה רחוב השלושה 78 כפר מעש לבית העלמין סגולה פתח־תקוה

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.

האבלים:

בנותיו: מירה ואנוש חומסקי

ובניה: דליה והנוך כהן

ובניה: אחותו מרים וחיים רוזנמן

הנכדים וכל בני המשפחה

במלאת חמש שנים לפטירתו של בעלי היקר

ד"ר צבי ברנדר ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום שלישי ב' באדר תשמ"ז 3.3.87 בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין בקרית שאול.

נפגשים ע"י הכניסה

חנה ברנדר

והמשפחה

לחברתנו סולטנה עבו

אנו משתתפים באבלך במות

אמך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ

סניף גבעת עליה

ההנהלה והעובדים

לחברנו עמוס אלטברגר

מנהל הסניף

אתך באבלך במות

אמך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ

סניף קרית שלום

ההנהלה והעובדים

לחברתנו אופירה מנחם

אתך באבלך במות

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ

סניף הגבעה

ההנהלה והעובדים

סוללה מכובדת של עורכי־דין התייצבה אתמול בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב לדיון בפני נשיאת בית־המשפט המחוזי, חנה אבנור, על צווי־המניעה שהוצאו לבקשת עורכי־הדין ד"ר יוסף שגב ומיכאל שפיגלמן, מפרקי חברת ההשקעות „פ.ג.ס.", נגד חברת הביטוח „הפניקס הישראלי" ונגד מנהליה, דוד חכמי ובנו יוסף חכמי. המפרקים טוענים, כי השניים אחראים לשורה של מעשי מרמה ועסקות מרמה בהיותם מנהלים ובעלי מניות בחברת הברוקרים „פ.ג.ס.", וכי גזלו עשרות מיליוני דולארים מהחברה. יוסף חכמי יוצג בדיון אתמול על־ידי עו"ד ד"ר יעקב וינרוט (משמאל); דוד חכמי מיוצג על־ידי עו"ד ד"ר אמנון גולדנברג (במרכז), ואת חברת „הפניקס" מייצג עו"ד פנחס רובין (מימין). הדיון העניני בפרשה נדחה ל־23 באפריל. (צילום: מאיר כפיר)

146 יהודים יצאו את ברה"מ בפברואר – אך רק 29 עלו

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

בחודש פברואר יצאו את ברה"מ 146 יהודים אך רק 29 מהם הגיעו לישראל. נתון זה, המצביע על נשירה של יותר מ־80 אחוז, מעורר דאגה בקרב הגורמים בישראל המטפלים בנושא יהודי ברה"מ. על־פי הערכות קודמות אמורים הסובייטים להגדיל בחודש הקרוב את מספר אישורי היציאה ליהודים וקיים חשש שנשירה בסדר גודל דומה תפגע בהמשך יציאת היהודים.

בעקבות שיחותיו של ראש הממשלה יצחק שמיר עם מזכיר המדינה האמריקאי ג'ורג' שולץ ועם מוריס אברהמס, נשיא ועידת הנשיאים, בנושא ביטול מעמד הפליט ליהודי ברה"מ, הולו ארגונים יהודיים שונים ובראשם „מועצת האיחוד למען יהודי ברה"מ", להפעיל לחץ על הממשל נגד עמדת ממשלת ישראל. הארגון, שבראשו עומדת לין סינגר, שלח באחרונה עשרות מברקים למזכיר המדינה שולץ, בשם אורחים יהודים בארה"ב, המתנגדים לביטול מעמד הפליט ליוצאי ברה"מ.

רוצים את אבא ואמא! – קראו עולי אתיופיה שהפגינו בבירה

(ע.) – „אנחנו רוצים את אבא ואמא" – זעקו כ־1,000 מעולי אתיופיה שהפגינו אתמול מול משרד ראש הממשלה בירושלים, בתביעה שהממשלה תפעל לאיחוד משפחותיהם.

בתום ההפגנה נפגשה משלחת של המפגינים עם ראש הממשלה יצחק שמיר. המפגינים סיפרו לו, כי בעקבות „מבצע משה" נקרעו הורים מילדיהם ובעלים מנשותיהם. רוב הנשארים באתיופיה הם זקנים וילדים, שלא היה להם כוח להגיע לסודאן במסגרת המבצע. „המצב קשה והגעגועים רבים. אנו דורשים מממשלת ישראל שתפעל ותביא אותם לפה", אמר אדיסו מסלה, מראשי ארגון יוצאי אתיופיה. „יש לנו הרגשה, שממשלת ישראל לא עושה מספיק [illegible]". הוא סיפר, כי ביום־ד' התאבדה [illegible] עולה נוספת מאתיופיה, כנראה על רקע המשבר הקשה שנגרם לה בעקבות ניתוקה ממשפחתה.

בין המפגינים היו ילדים רבים שהוריהם נותרו באתיופיה. אחת מהם, זמרה, בת 12, מתגוררת בכרמיאל. „עליתי לארץ לפני שנה וחצי", סיפרה. „ההורים שלי נשארו באתיופיה, וסבתא היא שמטפלת בי".

ראש הממשלה אמר לנציגי העולים: „אנו יודעים שהמשפחות שלכם קרועות. חלקן פה וחלקן שם, וזה סבל נורא. אני יכול להבטיחכם בשם הממשלה, כי יש לנו התחייבות חובה להביא את כל המשפחות לארץ, ואנו לא מפסיקים לפעול לשם כך. 13,000 יהודים אתיופיים כבר נמצאים בארץ, וגם את היתר נביא".

שוטרי משטרת המהומות של פאריס מפטרלים בשאנז־אליזה ביום שלאחר פרסום גזר־דינו של רב המחבלים ג'ורג' איברהים עבדאללה. בצרפת חוששים עתה מגל פיגועים חדש, שעליו אף רמז סניגורו של עבדאללה ז'אק ורז'ס, כשאמר, כי גזר־הדין יתפרש על־ידי ערבים רבים כהכרזת מלחמה. (צילום: א.פ.)

מפקד נאט"ו היוצא – יוצא נגד הסכם לסילוק הטילים מאירופה

בון (רויטר־) גנראל ברנארד רוג'רס, מפקדה האמריקאי היוצא של ברית נאט"ו באירופה, צוטט אתמול על־ידי העתון המערב־גרמני „די ולט" כמי שאמר, שסילוקם של כל הטילים בעלי הטווח הבינוני מאדמת אירופה יפגע בכוח ההרתעה של המערב בזירה זו וכי צריך להיות מסוגל כדי להסכים לכך.

במאמר הרואה אור היום מוסיף רוג'רס ואומר, כי על צעד זה להיות מלווה בהשגת הסכמה בדבר צעדים לביטול עליונותה של ברה"מ בתחום הטילים בעלי הטווח הקצר ובקיצוץ בכוחותיה הקונבנציונאליים.

יצויין, כי הראיון עם רוג'רס נערך לפני פרסום הודעתו של מנהיג ברה"מ מיכאיל גורבאצ'וב בדבר נכונותו לשאת ולתת עם ארה"ב בנפרד על התפרקות דו־צדדית מן הטילים לטווח הבינוני המוצבים על אדמת אירופה.

„אם נסכים לחתום על הסכם נפרד בלי התחייבות רוסית לקיצוצים בשני התחומים האחרים (הטווח הקצר והנשק הקונבנציונאלי) נהיה במצב גרוע עוד יותר מזה שבו היינו בשנת 1979", אמר רוג'רס.

יצויין, כי בניגוד לעמדת גנראל רוג'רס, הביע מזכ"ל ברית נאט"ו, לורד קארינגטון, שביעות רצון מהצעתו של גורבאצ'וב והגדירה כ„צעד משמעותי קדימה".

הצעות חדשות – בקרוב

אתמול הודיעו דוברי משלחות ארה"ב וברה"מ לשיחות ז'נווה בנושא הפיקוח על הנשק, כי ממשלותיהן יעלו בקרוב הצעות חדשות לסילוק הטילים הגרעיניים לטווח בינוני מעל אדמת אירופה.

הסיבוב השביעי של השיחות אמור היה להסתיים ביום ד' השבוע. אך הדוברים אמרו כי הם מצפים להארכת השיחות נוכח ההתפתחויות האחרונות.

חודשו קרבות איראן־עיראק; שני הצדדים טוענים לנצחון

ניקוסיה (א.פ. ורויטר). קרב עז ניטש אתמול בין כוחות איראן ועיראק בקרבת העיר בצרה שבדרום עיראק, שלושה ימים בלבד לאחר שאיראן הודיעה על הפסקה חד־צדדית של הלחימה בזירה זו.

שני הצדדים טענו לנצחון בקרב, והאשימו את הצד האחר באחריות לפתיחתו. בהודעה רשמית של צבא איראן נאמר, כי הקרב החל לאחר שכוחות עיראקיים תקפו עמדות איראניות ממזרח לבצרה, מתוך הנחה שחיילי איראן שוב אינם דרוכים כשהיו במהלך מתקפתם בת שבעה השבועות, שהסתיימה ביום ה' שעבר.

בהודעה נאמר, כי הקרב הסתיים בחיסולם המוחלט של 45 טנקים עיראקיים וארבע חטיבות עיראקיות ובמותם של 1,500 חיילים עיראקיים. כן נאמר בהודעה כי כוחותיה של איראן קידמו בעקבות נצחונם בקרב את קו החזית אל שטח שממערב לאגם המלאכותי וכבשו את אחד ממאחזיו העיקריים של צבא עיראק באיזור.

עיראק טענה מצידה, כי הקרב החל כששלוש דיוויזיות איראניות פתחו בהתקפה על עמדות הצבא העיראקי, משום שהניחו, כי צבא עיראק לא יהיה מוכן לקראתם נוכח הכרזתה המטעה של איראן על הפסקת הלחימה בזירה זו.

ראש המחלקה המדינית של משרד הבטחון העיראקי עבדול ג'אבר מוחסן הודיע, כי הקרב הסתיים „בתבוסתו המוחצת והמוחלטת של האויב". לדבריו, נפגעו אלפי חיילים איראניים בקרב, ושישה כלי־טיס איראניים, שלושה מסוקים ושלושה מטוסי־קרב סילוניים, הופלו.

עיראק: הציונים סיפקו מטוסים לאיראן

מפקד חיל־האוויר של עיראק חמיד שעבאן האשים אתמול את ישראל ואת ארה"ב בכך שסיפקו לאיראן מטוסים וכלי־נשק חדישים. „יש לנו מידע מסויים, שלפיו עוסקים מומחים ציוניים ואחרים ממדינות אימפריאליסטיות בתיקון מטוסי האויב מהדגמים אף 4, אף 5, ואף 14, ואף מספקים לו מטוסים וכלי נשק אחרים", אמר בראיון לעתון של משרד ההגנה העיראקי „אלקאדיסיה".

ז'נווה מתה, הצהיר נסים בממשלה ופרס שאל אם יש לו תעודת־פטירה

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

„ז'נווה מתה", אמר שר האוצר משה נסים והתכוון לרעיון הוועידה הבין־לאומית. „יש לך תעודת פטירה?", הגיב בלגלוג ממלא־מקום ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס. חילופי הדברים האלה אתמול בישיבה השבועית של הממשלה היו רק מעט מזעירי הביטויים הקשים שהוחלפו בין המערך לליכוד, על רקע משבר הוועידה הבין־לאומית. הוויכוח היה אמנם תרבותי אך המתח ניכר היטב והקולות גבוהים.

ראש הממשלה יצחק שמיר פתח את הישיבה בסקירה על ביקורו בארה"ב, תוך שהוא מדווח, כי התרשם שהממשל האמריקאי אינו מעוניין בוועידה בין־לאומית. אחר כך קיבל את רשות הדיבור ממלא־מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, שדיווח על תוצאות ביקורו במצרים ובכוונתו לפתוח במשא־ומתן ישיר שייפתח בוועידה בין־לאומית. סגן ראש הממשלה דוד לוי קרא לממשלה לקבל הכרעה. „האינטרס הלאומי מחייב, גם אם זה לא נעים, ללבן את הבעיה. אין החלטת ממשלה על ועידה בין־לאומית. דרוש סדר ראש. אני בעד המשך קיומה של הממשלה, אך צריך להכריע". יצחק רבין: „לא צריך להכריע עכשיו". דוד לוי: „לא התכוונתי להציע הכרעה, אלא תיארתי מצב אנומלי השורר בממשלה". שמעון פרס: „אתה רוצה להציע הצעה – זו זכותך". דוד לוי, בצרפתית: „ויוו לה ליברטה". שמעון פרס: „נביא להכרעה כשיהיה צורך. כבר שנתיים שאני מנהל בפומבי את המגעים בדבר ועידה בין־לאומית. זה לא תחביב פרטי שלי. אז מדוע הקמפניה הזו עכשיו נגדי. זהו מסע מכוער. אני לא מאשים את ראש הממשלה". קריאת ביניים: „את מי אתה כן מאשים?" שמעון פרס: „אני מאשים מישהו אחר, אך לא אנקוב בשמו כאן סביב שולחן הממשלה. היתה רוטאציה בראשות הממשלה ואני מכבד אותה, אך לא את הרוטאציה במדיניות".

שמיר לפרס: זכרונו טוב משלך

יצחק שמיר: „פה לא יושבים ילדים תמימים. הייתי מוכן אישית לקבל את הצעת רבין שלא לקיים דיון. אך בעבר כשלא מחיתי על עמדות מסויימות התפרשו דברי כהסכמה. אני עצוב בגלל מה שקרה לממשלת האחדות הלאומית. ישבנו ועמלנו על קווי יסוד והכל נשבר, כי רוצים לכפות החלטות שמנוגדות למצפון ולהשקפות של חלק מהממשלה. ולכן צודק דוד לוי כשהוא שואל 'עד מתי' לא צריך לשחק בתכסיסים". שמעון פרס: „איזה תכסיסים. הירדנים מוכנים למשא־ומתן ישיר, שייפתח בוועידה בין־לאומית". יצחק שמיר: „אני לא מכיר הצעה כזו". שמעון פרס: „יש הצעה כזו, שריצ'ארד מרפי הביא אותה". יצחק שמיר: „אם יש הצעה כזו אולי תוכל להראות לי אותה. מנסיוני המפושך בממשלה הזו יש לי רושם שיש לי זיכרון טוב ממך".

בהמשך דברי הסיכום שלו התרעם ראש הממשלה: „מדוע נציגים של משרד החוץ מנהלים בארה"ב ובאירופה תעמולה למען ועידה בין־לאומית. הרי זה רעיון סובייטי וערבי". הוא לא נקב בשמם, אך היה ברור שהתכוון ליוסי ביילין ולנמרוד נוביק, יועציו של שר החוץ. שמעון פרס: „זו לא הצעה סובייטית, אלא הצעה ישראלית. מנחם בגין והליכוד אימצו ב־1977, בקווי היסוד של הממשלה את רעיון ועידת ז'נווה. אני תומך בממשלת הליכוד".

„האם קשה לך להבחין בין דיון לפתיחה בוועידה בין־לאומית?" יצחק שמיר: „צריך להבחין בין ייפוי־כוח לברר, לנסיון לקבוע עובדות. ב־1970 פורקה ממשלת הליכוד הלאומי בגלל תוכנית רוג'רס". יצחק רבין: „יוזמת רוג'רס ולא תוכנית". יצחק שמיר: „טוב אז יוזמה. מה שהיה נכון אז השתנה מאז הסכמי קמפ דיוויד". עזר וייצמן: „היו כאלה שהתנגדו לקמפ דיוויד". שמעון פרס: „צריך להמשיך בתהליך השלום". יצחק שמיר: „מי אמר שזו הדרך היחידה? ועידה בין־לאומית היא דבר מסוכן ומי שאמר, כי מי שמתנגד לוועידה בין־לאומית רוצה את השלום..." שמעון פרס: „אמרתי, רוצה את תהליך השלום" יצחק שמיר: „מי שאמר את זה צריך לחזור בו". שמעון פרס: „ומי שאמר, כי מי שתומך בוועידה בין־לאומית הותר לחזור לגבולות '67 – צריך לחזור בו. בין מה שאני מציע למה שמציעים הסובייטים יש הבדל של יום ולילה ואין לייחס לי דעות כאלה". יצחק שמיר: „הלוואי שהיית צודק. מי שלוחץ לוועידה בין־לאומית רוצה לחזור לגבולות '67". שמעון פרס: „ומי שעושה להיפך – רוצה את תהליך השלום". יצחק שמיר: „אם אתה אומר שאינך שואף לחזור לגבולות '67, הרי רק בשביל זה היה כדאי לקיים את הדיון כאן". עזר וייצמן: „אז מה קורה עם הצהרת קאהיר, שהשיג שמעון פרס?" יצחק שמיר: „זו אינה התחייבות של ממשלת ישראל ואם אתה רוצה אתה יכול להבין אחרת".

הבדיקה ש„אגרקסקו" ערכה העלתה:
נפגעה כמות קטנה של תפ"א שסוחר גרמני לא אחסן כראוי

מאת דוד מישיוב, סופר „דבר" לענייני חקלאות

בדיקה שערכה אתמול חברת „אגרקסקו" העלתה, כי כמות קטנה של תפוחי אדמה (טונות בודדות), שרכש סוחר גרמני מיבואן של „אגרקסקו" במארסי, נפגעה בגלל טיפול בלתי נאות, בשעת האריזה מחדש.

דובר חברת „אגרקסקו" מסר אתמול, בתשובה לשאלה, כי אותו סוחר חשף את תפוחי האדמה, בשעת אריזתם מחדש, לאור היום ולא במבנה סגור, כפי שנדרש בעת טיפול נאות. מאחר שתפוחי האדמה הללו היו חשופים לאור היום במשך פרק זמן מסויים (כנראה במשך כמה ימים) צבעם הפך ירוק, ריכוז הסולנין עלה וטעמו של תפוח האדמה נעשה מר.

נציגי „אגרקסקו" בגרמניה אמורים להפגש היום עם השלטונות הגרמניים, כדי לאתר את הבעייה. אם אכן יתברר, כי בעיית ריכוז היתר של הסולנין קשורה רק לכמות הקטנה, שרכש הסוחר הגרמני במארסי, תפורסם הודעה משותפת של „אגרקסקו" והשלטונות הגרמניים כי מדובר במקרה חריג, וכי שאר תפוחי האדמה, המיובאים מישראל, הם באיכות טובה וראויים למאכל.

אסיר בטחוני נרצח בעזה

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

אסיר בטחוני עבד אל רחים מנסור, בן 38, נרצח אתמול על־ידי חברו לתא בכלא עזה. בשעה 5 אחר־הצהריים ערך סוהר ספירת אסירים, והבחין בנרצח, שהיה שרוע על מיטתו. אחד האסירים הודה, כי הוא רצח את האיש. למקום הוזעק מפקד הכלא סגן־גונדר מרצל לבל ורופא צבאי, שקבע את מותו של מנסור, שהיה שפוט ל־16 חודשי מאסר. הרוצח שחנק את קורבנו בידיו, הוא אסיר בשנות השלושים שלו, גם הוא מחאן־יונס, השפוט בגלל פעילות חבלנית ל־20 שנות מאסר. נציב שירות בתי־הסוהר, רב־גונדר דוד מיימון, מינה ועדה לחקירת נסיבות המקרה.

בחקירה הראשונית התברר שהמניע לרצח היה החשד שהנרצח שיתף פעולה עם שלטונות הכלא.

ראש ממשלת הקנאריים מגיע לביקור

ראש ממשלת האיים הקנאריים, הירונימו סאבאדרה אסורו, יגיע היום לישראל לביקור רשמי בן שבוע ימים.

במהלך ביקורו הוא ייפגש עם ראש הממשלה, ועם ממלא־מקומו, עם יו"ר הכנסת ועם מזכ"ל ההסתדרות, ויבקר בירושלים, בתל־אביב, באשדוד ובגליל.

לרגל ביקורו ייערך מחר בבית הקונפדרציה הציונית בירושלים, רסיטל לפסנתר בביצועם של שניים מבכירי המוסיקאים של האיים הקנאריים, פדרו אספינוזה והמלחין חואן אידאלגו.

במוצאי־שבת, 7.3.87, ייפתחו בבית־האמנים בירושלים שתי תערוכות של אמנות קנארית בת זמננו ואמנות קנארית צעירה.

פרס וששון חנכו את קו הטלפון הישיר

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

קו חיוג אוטומטי ישיר בטלפון בין ישראל למצרים נחנך אתמול בשיחה שניהלו שגריר ישראל בקאהיר משה ששון ושר החוץ שמעון פרס בירושלים. שר החוץ דיווח על שיחת הבכורה בישיבה השבועית של הממשלה.

על פתיחת הקו סוכם עוד לפני מספר חודשים במהלך ביקורו של שר התקשורת אמנון רובינשטיין במצרים, ונשיא מצרים חוסני מובארק הורה בשבוע שעבר להקדים את פתיחתו כמחווה של ידידות לשר החוץ שמעון פרס.

חריש הוזמן להזים הטענות על אי־תפקוד

מאת סופרת „דבר" בכנסת

ח"כ יצחק ארצי מל"ע הזמין אתמול את היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש לישיבת ועדת החוקה של הכנסת כדי להזים את הטענות על אי־תפקודו.

במכתב ששיגר ליו"ר הוועדה אלי קולאס כתב ארצי, שנוכח ההתקפות הבלתי פוסקות על חריש יש להזמינו לשיחה, כדי שהטענות נגדו יושמעו במסגרת הוועדה.

ארצי פנה אתמול לחריש וביקשו להגיע לוועדה, אך חריש סירב „לשבת על ספסל הנאשמים" כלשונו. תחת זאת הסכים חריש להגיע לדיון „בנושא המשפט".

השר נבון אושפז ב„הדסה" אחרי התקף בכיס המרה

מאת יעל אדמוני, סופרת „דבר" בירושלים

סגן ראש הממשלה ושר החינוך, יצחק נבון, אושפז במוצאי־שבת בבית־החולים „הדסה" בירושלים בעקבות התקף בכיס המרה. דוברת בית־החולים מסרה אתמול, כי נבון לא ינותח.

שלשום בערב חש נבון ברע, והגיע בכוחות עצמו לחדר המיון של בית־החולים. הוא עבר סדרת בדיקות ואובחן אצלו התקף בכיס המרה. לפני כשלושה חודשים אושפז נבון מאותה סיבה. מקורבי השר אמרו, כי ההתקף הפעם קל יותר וכי נבון חש בטוב.

עמוס עוז סירב לפגוש בפומבי את יצחק שמיר

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

הסופר עמוס עוז מסרב להיפגש מחר בפומבי עם ראש הממשלה יצחק שמיר שיבקר בעיר ערד. לשכת ראש הממשלה פנתה לסופר, המתגורר עתה בערד, והציעה לו להיפגש עם יצחק שמיר, אולם עמוס עוז דחה את ההזמנה ואמר, כי אין לו עניין בפגישה, שתהפוך ל„ארוע תקשורתי".

עמוס עוז הסביר עוד, כי הוא נמנע לאחרונה מ„חגיגות תקשורתיות" גם לצורך קידום ספרו החדש „קופסה שחורה". עם זאת הוא אמר לאנשי לשכתו של שמיר, כי לא יתנגד לפגישה פרטית ושקטה עם ראש הממשלה.

יצויין כי עמוס עוז נפגש לפני כשלוש שנים לאחר בחירות 1984 עם מנהיג הליכוד יצחק שמיר וקרא אחר כך להקמת ממשלת אחדות לאומית.

ברונו: העלאת הריבית במשק היתה לא־נמנעת

מאת אמנון אבמר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

ההחלטה להעלות את שיעור הריבית באחוז אחד לחודש היתה בלתי נמנעת. כך אמר אתמול נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו בישיבת הממשלה. נושא הריבית הועלה בישיבת הממשלה, בעקבות דרישתו של השר יגאל הורביץ.

לא התקיים דיון ולא התקבלו החלטות. לפי הצעתו של שר הכלכלה גד יעקבי, תקיים בקרוב ועדת השרים לכלכלה דיון מיוחד במצב המשק.

בנאום ההגנה שלו על מדיניותו האחרונה של בנק ישראל אמר ברונו, כי צעד זה נועד לשמור על רמתה הנוכחית של הריבית הריאלית ולמנוע את ירידתה. לדבריו יביא הפיחות האחרון לתוספת של אחוז אחד לחודש למדדים הקרובים.

עלייה זו במדדים היא זמנית, אמר ברונו, ולפיכך גם העלאת הריבית תהיה זמנית בלבד.

שר האוצר משה נסים אמר בישיבה, כי ההעלאה האחרונה אינה מנוגדת לתוכנית הכלכלית.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

עליות שערים ושיפור באוירה

ביקושים גדולים למניות קונצרן כלל

מאת שמואל רוזנבלום

שבוע המסחר החדש נפתח באוירה אופטימית מלווה בעליות שערים חדות תוך נפח מחזורים נאה. עודפי הבי־קוש הגדולים התרכזו במניות קונצרן כלל שהודיע באחרונה על אפשרות גיוס הון בחברת כלל תעשיות. הודעת כלל תעשיות מהווה סנונית ראשונה לאפשרות גיוסי הון ע"י גופי בורסה גדולים ולא רק ע"י חברות קטנות כבעב־בר. פרשני השוק מעריכים שבעיקבות כלל תעשיות אנו עשויים לראות הנפקות נוספות של חברות בורסאיות גדולות, דוגמת: הסנה, הבינלאומי, דיסקונט השקעות, ים המלח ונוספות. אין ספק שהנפקות בסד"ג כספי של עש־רות מליוני דולר כל אחת תוכלנה להתבצע רק בשוק בעל אופי מסחר חיובי ביותר. עוצמת קליטת ההצעים במפולת האחרונה העידה ברורות על חוסנו של שוק המניות ותרמה לביטחון הסוחרים. כאשר הצרות באות הם כידוע בצרורות, כאשר הווישבה האופטימית מגיעה היא באה בצמד, בנוסף להנפקות חיוו כלכלני בנק הפוע־לים דעה מעודדת בנוגע לרמת האינפלאציה. לדעת אנ־שי הפועלים מדד פברואר ינוע סביב 2%, ולא כפי שח־שבנו עד כה 3%. אין ספק שאם אכן תחזית כלכלני הפועלים תתאמת במציאות, אזי מגמת המסחר החיובית תתפוס תאוצה אופטימית נוספת. יחד עם האמור לעיל אין ספק שברמות השערים הנוכחיות נדרשת זהירות גבר־רה מעבר שכן רמת השערים העולה דורשת כפל זהי־רות. מקורבי השוק ממשיכים לטעון שכמות הכסף שתז־רום לכיוון הבורסה תלך ותגדל ככל ששערי המניות יעלו, והמציאות עד כה מוכיחה שצדקו. יש לקוות שה־מעבר לבורסה לא יגרום לעליות שערים חדות יותר על המידה שכן תופעה זו איננה "בריאה" לבורסה.

נרשמה במניות הסנה +3.5% אף זאת על רקע הנפקה אפשרית. מניות דלק עלו ב־6.5% במחזור נאה של 8775 ע.נ. הזאת כנראה על רקע השיפור הצפוי בתוצאות העיס־קיות של דלק. מניות אלרון המשיכו לרכז עודפי ביקוש גדולים ב־6000 ע.נ. ושערן עלה ב־10%. בענף המקרקעין בלטו במיוחד: רסקו +9.8%, ישפרו +7.4%, פעילות ערה נרשמה במת"מ ורוגובין. במשכב עליות השערים בנכסים ובבנין. בסקטור הטכסטיל בלטו עליות שערים חדות במניות: ויקלגו 10%+, מטוויות +10% עליה ב"ג־לה" במניות המטוויות באחרונה, זיקית +10%, עית 5 +10%, פוליגון +10% פולגת 4 +6.4%. אין ספק שאנו צפויים לשיפור משמעותי בתוצאות העיסקיות של סק־טור הטכסטיל בעתיד הקרוב. פעילות ערה ועליות חדות נרשמו במניות: קרטני +10%, כנראה על רקע הנפקה קרובה, התכוף +10%, כנראה על רקע איסוף מאסיבי ע"י מנהלי תיקים ושיפור צפוי ברווחיות. ביקושים ועליות באות נרשמו בדיסקונט השקעות, קפסאות פח, טבע, סנו והאי־די־בי פיתוח.

ריביות בפיקדונות שיקליים

שם הבנק	הסף הבסיסי	אחוז ריבית תפ"ס שנתית	אחוז ריבית פק"מ שבועית
בל"ל	10,000 ש"ח	25	0.49
בל"ל	50,000 ש"ח	26	0.50
פועלים	10,000 ש"ח	22	0.43
פועלים	50,000 ש"ח	24	0.47
דיסקונט	10,000 ש"ח	24	0.46
דיסקונט	50,000 ש"ח	26	0.49
המזרחי	10,000 ש"ח	24	0.48
המזרחי	50,000 ש"ח	26	0.52
הבינלאומי	10,000 ש"ח	24	0.49
הבינלאומי	50,000 ש"ח	25	0.51
פיקדונות ג'מבו	150,000 ש"ח לערך	27	
בוקרים פרטיים	50,000 ש"ח ויותר	27	

הערות: עקב נזילות במערכת הבנקאית קיימת נטיה ברורה להורדת שער הריבית למפקידים, בעיקר למפקי־דים עד 10,000 ש"ח. הריבית למפקידים קטנים שלילית, בהשוואה לאינפלאציה היא נעה סביב כ־22% נומינלית, זאת בהנחה שהמדד הקרוב ינוע סביב 3%.

הודעות הבורסה

הפניקס – המסחר במניות החברה יתחדש היום עפ"י החלטת דירקטוריון הבורסה.

סנפרוסט – בשנת העסקים שהסתיימה בדצמבר 1986 נרשם לחברה רווח של 200,000 ש"ח לערך. רווח זה הגיע לאחר שנים ארוכות של הפסדים, והוא נובע בחלקו מצעדי יעול שביצעה החברה, ובחלקו האחר מהגידול בצריכה הפרטית, שהשפיע לחיוב על סנפרוסט.

מועדי בורסה

3.3.87 רדער – אקס הטבה 2500%
9.3.87 עיט – אקס הטבה 3900%
12.3.87 מלווה מדינה קצ"ב הפסקת מסחר
17.3.87 גליל משופר 3766 פתיחת מסחר, שגיא משופר 4110 פתיחת מסחר.

חגיגה בקונצרן כלל

ביקושי עתק ועליות חדות נרשמו בכלל תעשיות 152,000 ע.נ. ביקוש. פעילות נאה נרשמה ביתר מניות הקונצרן כאוזרים, כלל סחר, נכסי אוזרים, מרכזית, כלל בדל"ן, כלל ליסינג. עודפי הביקוש נרשמו על רקע הוד שיבה שקיימות אפשרויות להנפקות בחברות נוספות של הקונצרן. אין ספק שתיזמון הודעת כלל תעשיות הגיע לבורסה בעיתוי נפלא ומוצלח עד מאוד. יש להניח שהפ־עילות הערה במניות קונצרן כלל תמשך בימים הקרובים.

עליות בבנקאיות – 1.5% בממוצע

לאחר תקופת קפאון ארוכה בבנקאיות שבהסדר נרש־מו להן ביקושים ועליות שערים. דיסקונט א' עלו ב־0.8%, דיסקונט ב' 3.4% +, פועלים +0.9%, כלל +1.8%, אגוד +1.4%. לאחר שבנק ישראל הפגין באחרונה עוצמה בולי־טת בקליטת הצעים, וסימן ברורות על גבול תחתון רצוי הנע בסביבות 18% תשואה, אין פלא שהופיעו עליות שערים. סביר להניח שתמשך מגמה חיובית בבנקאיות בימים הקרובים תוך פעילות בנפח נאה למדי.

שינוי שער במסוף

מניות הבינלאומי עלו ב־4% ומניות פי.בי. הוסיפו 5% לשערן. שמועות עקשניות לא זכו לאישור כלשהו עוס־קות באפשרות ביצוע גיוס הון בבנק הבינלאומי, אף שר־עיון מסוג זה אינו בר ביצוע מיידית. במניות בנק הספ־נות נרשמה פעילות ערה +5.7% כנראה על רקע הידבורים אודות אפשרות מכירת הבנק. פעילות ערה

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

א.ה.ח.ת. ש	24700	50.0	-500	-2.0	-26.0
הספנות 0.1	1845 תב	3779	+95	+5.4	+5870
הספנות א 0.5	1055 תב	6773	+57	+5.7	+4547
הספנות אופ 2	1570 תב	3590	+140	+9.8	+3989
כללי לא בהסדר	23500	229	-400	-1.7	-169
בנק צפ' אמרק 1.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמרק 5.	— הפסקת מסחר —				
הבינלאומי 5.0	5200	4007	+200	+4.0	+8643
פ.י.בי. 0.5	6300	5656	+300	+5.0	+9075

כלולים בהסדר הצמדה

אידיבי רג 100.0	89500	782			-91.0
אידיבי ב 100.0	90000	15.0	+1700	+1.9	+55.0
אידיבי בב א 2.0	547380				
אגוד 1שה	66750	111	+900	+1.4	+344
דיסקונט ב	116000	42.0	+3800	+3.4	+166
דיסקונט א	113800	134	+950	+.8	+514
דיסקונט שה ב	13750	1.0	+500	+3.8	+98.0
המזרחי ש	36520	781			+102
המזרחי ם	36700	24.0	+210	+.6	+86.0
המזרחי שה 9	16760	7.0			+43.0
הפועלים מבב	95555	2.0	+55	+.1	+3.2
הפועלים ש	60700	1556	+510	+.9	+783
הפועלים ם	60380	150			+33.0
כללי א 1.0	155500	33.0	+1800	+1.2	+84.0
כללי שה 7	7370	5.0	-20	-.3	-5.0
כלל כמוק 100.0	38900	2222	+700	+1.8	+3412
כללי שה 11	14460	239	+10	+.1	+60.0
מימון המזר 1.0	51000		+300	+.6	+5.0
מימון המזר 5.0	26150		-150	-.6	-3.0

בנקים למשכנתאות

אדנים 0.1	36800 תב	41.0	+2045	+5.9	+105
לאומי משכנתא' ש	10200	223	+180	+1.8	+222
לאומי משכנתא' ם	10185				
כרמל ש	— הפסקת מסחר —				
כרמל שה 1	— הפסקת מסחר —				
בנין ב 5.0	10101 תב	40.4	-900	-8.2	-55.9
בת משב ש	4520	437			-479
משכן ב ש	4250	772	+90	+2.2	+765
עצמאות 0.1	16180	29.0			-87.0
טפחות מבכ ש	22205	6.0			-6.0
טפחות רג ש	24600 תב	38.0	+2000	+8.9	+68.0
טפחות שה 1	9801	86.0	+51	+.5	+12.0
טפחות שה 2	5100		+100	+2.0	+400
יעסוד 1.0	* 1900	252	+58	+3.2	+160
* ביצוע חלקי 93.00%					
יעסוד 5.0	1148	100	-2	-.2	-337
מירב 1.0	* 8600	60.0	+421	+5.2	+625
* ביצוע חלקי 77.00%					

מוסדות מימון

שלטון א ש	861	3886			+645
החקלאות מבכ א	— לא נסחר —				
החקלאות מבכ ב	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	12470	124	+20	+.2	+76.0
פתוח תעשיה מבכ	— לא נסחר —				
פת תעש בב ג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג1	— לא נסחר —				
פת תעש בב ד	— לא נסחר —				
פת תעש בב דד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	1250	10513	+55	+4.6	+5967
תיירות בב	— לא נסחר —				
כלל ליסינג 0.1א	28350 קו		+1350	+5.0	+344
כלל ליסינג 0.5ב	20800 תב	468	+1700	+8.9	+608
כלל ליסינג אג"ח 1	17944 תב	420	+1631	+10.0	+445

ביטוח

איתן ביטוח 1שה	275	14453	+10	+3.8	+13985
ארדם 0.1	1740	1143			-1293
ארדם א 0.5	945	550	+40	+4.4	+2404
בטוח משנה 0.1	* 620	672	+17	+2.8	+1244
* ביצוע חלקי 90.30%					
בטוח משנה 0.5	264 תב	15273	+20	+8.2	+28748
הדר 1שה	360 תב	19172	-26	-6.7	-11621
הדר 5שה	217 תב	30271	-20	-8.4	-17865
הדר אופ' סד' 2	184.0 תב	44813	-21.0	-10.2	-23161
הסנה 1 ש"ח	447	45402	+15	+3.5	+57510
הפניקס 0.1	— הפסקת מסחר —				
הפניקס 0.5	— הפסקת מסחר —				
המשמר-הראל 1.0	7344	142			+58.0
המשמר-הראל 5.0	4100	40.0	+150	+3.8	+301
מנורה 1.0	2860 תב	78.0	+260	+10.0	+903
מנורה 5.0	1399	1537			-243
כתר פיננס ב	8400	942	+53	+.6	+217
סהרים 1שה	1568 תב	5691	+143	+10.0	+5961
נור ש	420	8335	+14	+3.5	+12778
ציון החזקות 1.0	13200	5.0	+600	+4.8	+5.0
ציון החזקות 5.0	4200 תב	115	+250	+6.3	+230

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרגאמא 1.0	8932 תב	369	+432	+5.1	+518
אינטרגאמא 5.0	5940 תב	2195	+540	+10.0	+4209
מאיר עזרא 1.0	1397	4034	+47	+3.5	+5101
כלל סחר 1שה	444 תב	105450	+38	+9.4	+205078
כלל סחר אופ ד	354 תב	73241	+41	+13.1	+156081
כלל סחר אג"ח 2	157.5 תב	79902	+14.5	+10.1	+235793
קריסטל 1.0	840 תב	5500	+43	+5.4	+8081
דפק 0.1	55000				+14.8
דפק 0.5	12240	160			-50.0
שופרסל א 2.0	11300 תב	1190	+840	+8.0	+2066
שופרסל ב 10.0	9600	1547	+350	+3.8	+1544

שרותים

דלק ג 0.1שה	5753 תב	8775	+350	+6.5	+18111
הראל 1.0	2600	2.0			-2.0
הראל 5.0	2351 תב	122	+200	+9.3	+460
סבנות הספקה 0.1	21200 תב	65.0	+1300	+6.5	+246
סבנות הספ' 0.5א	11012 תב	861	+600	+5.8	+929
קרור 0.1	1190 תב	4588	+90	+8.2	+7249
קרור 1.0	295 תב	81557	+20	+7.3	+119211
חברת החשמל 0.1	— הפסקת מסחר —				
מחסני ערובה 0.1	3370	362	+160	+5.0	+431
מחסני ערובה 0.5	1560	4581	+64	+4.3	+6435
קונטורטים 0.1	3240	76.0	+160	+5.2	+1197
קונטורטים 0.5	2450	310	+20	+.8	+955
קופל 1.0	4250	52.0	+150	+3.7	+300
קופל אופ 1	2600	175			-78.0

מלונות ושרותי תיירות

גלי זוהר 1.0	8670 תב	36.1	-630	-10.0	-94.2
גלי זוהר 5.0	3915 תב	94.9	-435	-10.0	-94.9
מלונות דן 1.0	1780	500	+80	+4.2	+502
מלונות דן 5.0	1630	185			-50.0
חוף האלמוג 0.1	6959	524			-438
כנם 1 ש"ח	2110	136	+8	+.4	+9.0
מלונות ירדן 1.0	2780	299	+80	+3.0	+407

מחשבים ושרותי מחשב

אירות 1שה	1750	1712	+70	+4.2	+1393
רשה מיכון 1.0	11690	412			-547
תי.ל.ן. 1.0	— הפסקת מסחר —				
יעגא 1.0	12602	50.0			-7.0
כלל מחשבים 1.0	* 13860	91.0	+1260	+10.0	+234
* ביצוע חלקי 51.30%					
מ.ל.ל. 1.0	12980 תב	160	+1180	+10.0	+311
מ.ל.ל. 5.0	4960 תב	291	+260	+5.5	+708
משוב 1.0	684 קפ		+33	+5.1	+20089
משוב אופ 1	* 610	1900	+65	+11.9	+6959
* ביצוע חלקי 52.60%					
ניקוב 1שה	15660	205			-2.0
ניקוב 5שה	7842	986			+447
ניקוב אופ' סד' 2	6205	526	-5	-.1	-79.0
תים מחשבים 1.0	1025	6684			+2299

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אברהם גינדי 1.0	— הפסקת מסחר —				
אברהם גינדי 5.0	— הפסקת מסחר —				
ארזן מבנים 1.0	741	401			-401
ארזן מבנים 5.0	348	4972			+2372
אוזרים 1שה	1150	14060	+40	+3.6	+13371
אוזרים אופ 1	825	7484	+55	+7.1	+17484
אוזרים אגח 3	145.5 תב	43461	+8.0	+5.8	+188058
אילון 1.0	500	16516			+1511
אל-רוב 1.0	1628 תב	3093	+80	+5.2	+6186
אבנתים 1 ש"ח	4500	521	+155	+3.6	+266
אפריקה 0.1שה	51800	150	+700	+1.4	+184
אפריקה 1שה	44900	229	+200	+.5	+122
אפריקה אופ 5	27000	116			-16.0
ארזים 1.0	2524	210			-17.0
אזלן 1שה	3256 תב	3416	+296	+10.0	+5628
אזלן 5שה	2000	574	+51	+2.6	+313
בן-יקר גת 1.0	9000	167			-43.0
ברנוביץ 1שה	4200	1110	+100	+2.4	+1686
ברנוביץ 5שה	3271	2658			-4020
רנקור 1.0	7980 תב	1176	+710	+9.8	+2601
רדיקר 1.0	* 489	395	-25	-4.9	-624
* ביצוע חלקי 92.30%					
רדקר 5.0	350	250	+12	+3.6	+210
רדער 0.1	14650	176			-3.0
רדער 0.5	11707	154	+557	+5.0	+153
המסלול 1.0	1790 תב	295	+110	+6.6	+275
המסלול 5	1216	808	+8	+.7	+95.0
תלב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
תלב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
נכסים ובנין 1.0	3751	2202	+109	+3.0	+2263
נב-ים 0.1	4950 תב	3342	+260	+5.5	+2811
נב-ים 0.5	4020	2160	+160	+4.2	+2146
הכשרת הישוב 1.0	84500	406	+3100	+3.8	+532
ישפרו 1שה	4950 תב	4319	+340	+7.4	+7458
ישראלום 1.0	1946	1008	+92	+5.0	+1813
ישרום 10.0	19290 תב	245	+1200	+6.6	+289
כוח פיתוח 1.0	10200	102			+98.0
כלל כדלן 0.1	719 תב	19781	+56	+3.3	+67856
לומיר 1.0	* 5110	109	+120	+2.4	+349
* ביצוע חלקי 92.40%					
לומיר 5.0	2316	421			-159
מ.ת.מ. 1.0	462	38477	+22	+5.0	+47411
מ.ת.מ. אופ 2	302 תב	19846	+25	+8.2	+18549
מ.ת.מ. אגח א	120.0	18500	+2.0	+1.7	+126952
מגדלי בניה 1.0	851 תב	13744	+41	+5.1	+22782
משכנאל 5 ש"ח	480	11479			-13824
מנרב 5.0	2704 תב	2008	+246	+10.0	+3440
מר-לו 1.0	1004	2278			-126
לוינשטיין 1.0	* 510	440	+10	+2.0	+342
* ביצוע חלקי 79.80%					
לוינשטיין 5.0	170.5	8664	+6.5	+4.0	+16446
ליפשיץ 1.0	2560 תב	342	+160	+6.7	+956
ליפשיץ 5.0	1430	4916	+19	+1.4	+1847
נאות אביב 0.5	11350	516	+500	+4.6	+445
נכסי אוזרים 1.0	1285 תב	10075	+85	+7.1	+15684
סהר החזקות 1.0	19200	11.0			-11.0
סהר החזקות 5.0	15000 תב	72.0	+1010	+7.2	+141
סוף 1.0	8360				
סוף 5.0	3650				
עמר הסלע 1.0	790	2385			-2475
עיר 3.0	— הפסקת מסחר —				
קרסיה 0.1	4601 תב	665	+310	+7.2	+1500
קרסיה 0.5	2229 תב	1198	+150	+7.2	+2735
רוגובין 1שה	396	1971	+5	+1.3	+1707
רוגובין 5שה	250 תב	14872	+21	+9.2	+18421
רוגובין אופ 2	1090	1368			-741
רוגובין אגח א	* 119.5	16332			-14332
רסקו מבכ	7134 בב		-376	-5.0	-433
רסקו רג	* 6518	64.0	-66	-1.0	-117
* ביצוע חלקי 92.30%					

חקלאות

מטעי הדר 0.1	5409	1445			-913
מטעי הדר 0.5	3500 תב	300	+300	+10.0	+1135
מהדרין 1 ש"ח	— הפסקת מסחר —				
נכסי הדרים 1.0	2070	4659	+50	+2.5	+2071
פריאור 5 ש"ח	2744 תב	513	+180	+7.0	+1701
שגור 0.1 ש"ח	11329 תב	382	+1030	+10.0	+995

תעשייה

מזון ומבק

אסאם 1.0	1670 תב	260	+85	+5.4	+544
גולדפרוסט 1 ש"ח	3281	192	+151	+4.8	+224
גולדפרוסט 5 ש"ח	2450	229	-10	-.4	-659
גולדפרוסט אופ 1	1200 תב	80.0	-150	-11.1	-258
דובק מב ש	7005	6061	+300	+4.5	+6228
דובק מב מ	7005	3846	+275	+4.1	+4262
זגלכל 1.0	1165 תב	800	+65	+5.9	+932
זגלכל 5.0	* 874	779	+9	+1.0	+25.0
* ביצוע חלקי 97.40%					
פרי-זה 1.0	— הפסקת מסחר —				
פרי-זה 5.0	— הפסקת מסחר —				
טמפו בירה 1.0	35163 תב	194	+1800	+5.4	+235
טמפו בירה 5.0	32201 תב	224	+1800	+5.9	+257
יצהר 1שה	1600	1011			-336
יצהר א 5שה	850	2021	+1	+.1	+2405
יצהר אופציה 2	630	1994	+15	+2.4	+1758
מן 1שה	* 780	653	+8	+1.0	+272
* ביצוע חלקי 97.50%					
מן 5שה	412	1667	+8	+2.0	+1885
סנפרוסט 1.0	— הפסקת מסחר —				
עלית 0.1	25000	1845	+1000	+4.2	+1811
עסיס 5 ש"ח	480 תב	12815	+30	+6.7	+16609
שלמה אבגל 1.0	3457	608			-29.0
שמן מבכ ש	5600	538	+45	+.8	+196

טכסטיל והלבשה

ארגז 1.0	950 תב	9212	+70	+8.0	+23017
אטים 1.0	1550	1500	+28	+1.5	+492
אופנת ברוך 1 שה	724	7973	+23	+3.3	+13619
אופנת ברוך 5 שה	546	3856	+24	+4.6	+3606
אופנת ברוך אופ'	521	743	+8	+1.6	+424
ארגמן רג ש	16000	114	+350	+2.2	+185
דלתא-גליל 1.0	4607 תב	1283	+270	+6.2	+3713
דלתא-גליל א 3.0	3660	1779	+130	+3.7	+1974
מטויות מאוחד 1.	2906 תב	307	+264	+10.0	+767
מטויות מאוחד 5.	1582 תב	963	+144	+10.0	+3883
דישלגן 1.0	2191	696	+90	+4.3	+624
דישלגן 5.0	1518 תב	1835	+138	+10.0	+3024
הדרינה 1.0	10650 תב	1219	+600	+6.0	+1192
זיקית 1.0	3088 תב	1876	+281	+10.0	+2356
זיקית 5.0	2178 תב	2038	+198	+10.0	+5619
לודזיה 0.1'	3391 תב	460	+240	+7.6	+999
לודזיה 0.4	2220	764			-397
ליבת 1 ש"ח	1022	3086	+47	+4.8	+7361
מים גליקו 1.0	799	240			-45.0
מקסים 0.1	5115	589			-408
מקסים 0.5	* 3047	589	+50	+1.7	+415
* ביצוע חלקי 87.20%					
עיט 1.0	27188	182	-200	-.7	-162
עיט 5.0	13888 תב	362	+1263	+10.0	+1295
עמק 1.0	466	6850	+9	+2.0	+6253
פולגת א' 1 ש"ח	4480	1858	+160	+3.7	+2142
פולגת ב' 4 ש"ח	3420	8982	+150	+4.6	+10149
פוליגון א 0.5	12870 תב	1153	+1170	+10.0	+4257
פרגוד 1.0	5200	196	+201	+4.0	+776
ניבור סבריבה	19636	514	+786	+4.2	+416
תעש רוגוזין 1.0	3100 תב	929	+150	+5.1	+1704

מתכת ומוצריה

אוקמבו 5.0	2878	442			+165
אורדן 10.0	9240	356			+261
אורדן 50.0	8403	66.0			-28.0
אלומות 1.0	7910	359	+300	+3.9	+385
אלומות 5.0	5220	552			-432
כבלים ש	44500 תב	219	+2500	+6.0	+134
התכוף 1.0	9176 תב	705	+834	+10.0	+946
התכוף 5.0	5869 תב	874	+370	+6.7	+724
התכוף אופציה	5391 תב	1434	+692	+14.7	+2121
דיקה 1.0	5943 תב	340	+540	+10.0	+491
דיקה 5.0	2633 תב	564	+149	+6.0	+801
קופסאות פח 1.0	4550	3269	+200	+4.6	+6807
קופסאות פח 5.0	4550	477	+200	+4.6	+1187
מתכת מרום 1.0	3390	1225	+40	+1.2	+974
כבלי ציון 1.0	2690	642			-91.0
כבלי ציון 5.0	1650 תב	1106	+85	+5.4	+3548
כבלי ציון אופ 3	702	4292			-482
מודגן 1.0	* 1101	2330	+100	+10.0	+4468
* ביצוע חלקי 73.70%					
מתכת קדמני 1 שה	420 תב	16764	+38	+10.0	+32547
מתכת קדמני 5 שה	229 תב	24483	+20	+9.6	+76349
נחושתן 0.1	42487	18.0	+420	+1.0	+7.0
נחושתן 0.5	14800	80.0			-65.0
פסי פלדה 1.0	22500	121			+24.0
קינג 1.0	1161 תב	235	+60	+5.5	+990
קינג 5.0	610	988	+10	+1.7	+1500
קליל 1.0	2555 תב	1569	+150	+6.2	+2707
קליל 5.0	1876 תב	1201	+171	+10.0	+3235
שלדות 5.0	10890 תב	713	+990	+10.0	+781
תעשיות לכיס 1.0	1148	680	-12	-1.0	-29.0
תעשיות לכיס 5.0	660	765			+690

חשמל,אלקטרוניקה ואופטיקה

אלביט 3.0	622000 תב	24.0	+30000	+5.1	+111
אלקו 0.1	7750	150	+251	+3.4	+227
אלקו 0.25 ש	3900	686			+41.0
אלקו 0.25 מ	4050	19.0			-31.0
אלקטרה 0.1שה	2620	3914	+80	+3.2	+2429
אלקטרה א 0.5שה	1625	5508			-3521
אלקטרה אופ' 5	1495	8031	+65	+4.6	+8452
אלקטרה אג"ח 3	151.5 תב	67205	+7.5	+5.2	+166726
אלרון 3.0	509000	35.0	+14000	+2.8	+47.0
ארית 0.02שה	32000	61.0	+800	+2.6	+79.0
כלל תעש אלקטר	2400	6912	-100	-4.0	-12995
ספקטרוניקס 1.0	3045	2047	+140	+4.8	+3403
ספקטרוניקס 5.0	2335	1150	+40	+1.7	+1375
פירטנגר 1שה	770	7048	+30	+4.1	+6434
פירטנגר 5שה	597	6453	+17	+2.9	+8661
ציקלון 1שה	2586	212			-65.0
ציקלון 5שה	1311	960			-969
קנבשטיין אורלד 1.	5245	98.0	+1		+92.0
קנבשטיין אורלד 5.	3720	250	+5	+.1	+20.0
ת.אגת. 1.0	1900	806	+73	+4.0	+709
ת.אגת. 5.0	795	8388	+36	+4.7	+23239
ת.אגת. אופ 1	20600 תב	102	+1280	+6.2	+284
תדגה 1 ש"ח	— הפסקת מסחר —				

מוצרי בניה

אי.פ.כלל בנין 1.	1422 תב	6653	+70	+5.2	+10320
אי.פ.בנין אופ א	885	6069	+65	+7.9	+17315
אי.פ.בנין אגח א	147.0 תב	87516	+9.0	+6.5	+148545
אלקול 5.0	* 10756	147	+978	+10.0	+449
* ביצוע חלקי 56.00%					
אקרשטיין 1שה	1250	712			+337
אקרשטיין 5שה	935	2195			+1643
אקרשטיין אופ א	600	7850	+10	+1.7	+8413
אקרשטיין אג"ח 1	135.0	61140	+2.0	+1.5	+23188
בטון תד"ר 1.0	— הפסקת מסחר —				
בטון תד"ר 5.0	— הפסקת מסחר —				
בר-און 1.0	1557	2850			-2226
בר-און 5.0	651	1419			+168
פרומאכסטס 1.0	9600 תב	126	+600	+6.7	+264
פרומאכסטס 5.0	4685	159	-65	-1.4	-768
מ.ל.ב. 1.0	934 תב	522	-65	-6.5	-1198
מ.ל.ב. 5.0	675	454			+353
השקע מודל 1 ש"ח	763	2681	+3	+.4	+253
מוזאיקה ולסטן 1	— לא נסחר —				
מוזאיקה ולסטן 5	14499	1.0	-1		-2.0

כימיה, גומי ופלסטיק

אבן 5.0	21450	571	+1000	+4.9	+735
אליאנס ב 200.0	2370	322			-104
גל תעשיות 1.0	19200 תב	93.0	+1200	+6.7	+221
גל תעשיות 5.0	16920 תב	243	+1300	+8.3	+349
דקסטר 1.0	3069	200			-117
דשנים 0.1	5100	63.0			-38.0
דשנים 0.5	1600	2727	+50	+3.2	+1990
חיפה כמיקל 10.0	— הפסקת מסחר —				
טבע 0.01 ש"ח	12766	1245	+600	+4.9	+1648
ליפסקי 1.0	3691	1278	+150	+4.2	+1763
ים המלח 1 ש"ח	4090	22079	+120	+3.0	+17054
מטרוכימיים 10.0	616	27801			+11803
מקסימה 1.0	9200 תב	286	+600	+7.0	+168
מקסימה 5.0	5500 תב	368	+300	+5.8	+258
נקה 1שה	7900	359	+224	+2.9	+479
סנו 1.0	26300 תב	805	+2300	+9.6	+1125
סנו 5.0	21624 תב	264	+1224	+6.0	+255
פריקלאס 1 ש"ח	685	21057	+25	+3.8	+31257
פריקלאס אופ 1	288	12597			+9015
קרם כימיקל 1.0	* 6040	228	-60	-1.0	-38.0
* ביצוע חלקי 97.60%					
ת.ג.ל. 1.0	3931	158			-117
ת.ג.ל. 5.0	3400	62.0			-62.0
תיא 5.0	* 16577	122	+164	+1.0	+47.0
* ביצוע חלקי 92.90%					
פרופאגם 10.0	18178 תב	161	+1300	+7.7	+300
תרז א 5.0	10409	152	-1		-538

עץ ומוצריו,נייר ודפוס

כתר 1 ש"ח	246	25143	+1	+.4	+13517
דפרון 1.0	9700	85.0	+90	+.9	+60.0
דפרון 5.0	7017	80.0	-1		-46.0
ת.מ.ג. 1.0	6680	618			-236
יאה 1 ש"ח	6772	163	+230	+3.5	+326
לבידי אשקלון 1.	617	3401	+2	+.3	+1377
לבידאשקלון אופ1	1100 תב	500	-101	-8.4	-892
מולט ב 0.5	54500 תב	19.0	+3000	+5.8	+55.0
מפעלי נייר 10.0	448902	123	+13000	+3.0	+103
סקונדרה 1.0	3943 תב	164	+290	+7.9	+678
רים 0.1	2710	243	+50	+1.9	+193
רים 0.4	2014	400			-283
תעל ב 0.2	20482 תב	183	+1862	+10.0	+273

תעשיות שונות

אבירן 1.0	13000	213			-58.0
אבירן 5.0	6808	516			-444
המישה יוד 1.0	11000	41.0	+200	+1.9	+79.0
ה.ג.פולק 1שה	2370 תב	681	+120	+5.3	+672
ה.ג.פולק 5שה	1494 תב	559	+122	+8.9	+1484

השקעות תעשייה

מרכזית ב 0.1	13700 תב	1303	+780	+6.0	+1991
כור בב 1.0	12297 תב	2.1	+697	+6.0	-2.6
כלל תעשיות 1.0	3128 תב	85221	+284	+10.0	+152838
נאגרי טכנולוגיה	— הפסקת מסחר —				

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אוריקו ש	8493	182			-158
אידיבי פתוח 2.0	9500 תב	8495	+800	+9.2	+13042
איקובה 1שה	1025	30714	+2.0	+2.0	+31941
אלגר ש	18100	142	-94	-.5	-207
אלגר ב	18200	25.0	+406	+2.3	+51.0
אלרן ש	5400	1786	-205	-4.0	-1318
אלרן ם	* 5440	83.0	+54	+1.0	+75.0
* ביצוע חלקי 78.50%					
אמישר בב 1.0	28200	56.6	+100	+.4	+25.5
אפיק 1.0	313	19909			-6518
אפיק 5.0	263 תב	3025	-26	-9.0	-2435
גאולת השקעות 1שה	1533	438	+73	+5.0	+526
חברה לישראל 1שה	19800	1211	+950	+5.0	+1816
חברה לישראל 5שה	17400 תב	311	+1200	+7.4	+491
וולפסון 0.1	132500	2.7	-2500	-1.9	-2.7
וולפסון 1.0 ש	27600	88.0			-51.0
אמבא א 0.5	25000	134	+700	+2.9	+79.0
פועלים השק ש	11501	1326	+501	+4.6	+1427
דיסקונט השק ש	6130 תב	15411	+510	+9.1	+25680
מזרחי השק ש	* 31310	54.0	+310	+1.0	+14.0
* ביצוע חלקי 83.70%					
בזר השק אגח 124	13205				
חירון 1.0	4225	410	+100	+2.4	+182
חירון 5.0	1620	1180	+50	+3.2	+2842
ישום החזקות 1שה	265	20002	+5	+1.9	+14354
יגוא ש	14600 תב	320	+800	+5.8	+517
ירדן א 0.1	3700	632			-778
כלל ישראל 10.0	1790	27860	+80	+4.7	+41113
כלל ישראל 50.0	* 1632	3780	+148	+10.0	+12586
* ביצוע חלקי 67.70%					
לבוק 1שה	3025 תב	251	+275	+10.0	+406
לבוק 5שה	1000	402			-202
מבור 1שה	740 תב	1243	+40	+5.7	+3350
מבור א 5שה	450 תב	1477	+27	+6.4	+3642
מבור אופ ב	322	6382	+7	+2.2	+9255
מבור אג"ח 1	129.0 תב	18944	+10.0	+8.4	+32627
עוז השק ב 0.1	3700	274	-60	+1.7	+76.0
עוז השק ב 0.5	2299	296			+104
מו השק ש	4050	3376	+150	+3.9	+2373
מבה א 0.1	12000	223			-134
מבה 0.5	8450	405	+350	+4.3	+720
פריון ב 0.2שה	8450	601	+400	+5.0	+1043
צמן נבס 1 ש"ח	525 תב	2961	+30	+6.1	+3311
צמן נבס 5 ש"ח	435	825	+16	+3.8	+3045
קרדן 1שה	234	58002	+11	+4.9	+57990
קרדן 5שה	204	30561	+4	+2.0	-29364

מחקר ופיתוח

גליל טכנולוגיות — הפסקת מסחר —

דלק ונפט

דלק חיפושינפט1.	4444	477			-103
דלק חיפושינפט5.	3000	1301			+253
דלק נפט אופ 2	2151	1142			-918
מו חיפושי נפט	28650	133			-5.0
י.ג.א.ל. 5.0	5215	1344			-425
מ.ב.נ. 1.0	9555	198	-5	-.1	-298
מ.ב.נ. 5.0	3000	2166	-50	-1.6	-1956
פראייל ב 0.03שה	8500	204	-100	-1.2	-334
נפטא ש	2615300	4.0	+51300	+2.0	+5.0

נסחרות במט"ח

גזית ם	225		-1	-4	-400

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5490.56	5472.85
אבוקה	535.74	525.47
אבני	237.01	232.43
אדיר	1566.33	1535.36
אדם	2776.74	2723.08
אופיר	1814.31	1801.84
אור	415.08	404.43
אוריין	155.56	152.42
אורלי	254.98	253.13
אורן	771.68	756.89
אייל	3738.77	3666.31
אל-ים	5179.38	5154.83
איתן	709.26	694.94
אלון	565.38	553.75
אלמוג	671.00	657.88
ארז	747.27	732.94
אש	188.20	187.28
אשל	180.39	176.87
אתגר	224.75	222.62
בדולח	2746.14	2694.71
ברוש	539.96	529.67
ברק	559.09	548.10
ברקת	835.06	818.69
גבים	1459.66	1449.74
גבע	1027.22	1012.31
גורן	720.91	717.72
גיא	9366.36	9227.00
גיל	3194.00	3133.69
גלית	599.11	592.04
דובדבן	420.90	416.94
דוכיפת	733.58	719.51
דולב	216.95	212.40
דורון	1444.87	1417.82
דותן	249.04	244.18
דליה	537.74	527.87
דרור	436.89	428.66
דקל	454.23	445.58
הדס	431.33	429.53
הוד	506.66	497.34
זהבית	2745.89	2688.59
זוהר	19679.76	19392.47
זיו	18050.22	17786.45
זמיר	1126.14	1104.50
זמרת	145.19	141.98
חליפין	129.24	128.68
חלמיש	633.51	630.46
חן	133.83	133.56
טופז	1309.53	1279.68
טל	5615.18	5544.03
יובל	823.82	808.15
יהלום	2494.49	2447.75
יסודות	433.84	429.80
ישפה	666.15	651.66
כוכב	1293.75	1268.79
כחל	130.30	127.75
כלנית	593.19	582.11
כספית	710.95	703.89
כרמל	145.69	142.84
כתר	1112.09	1091.06
להב	4551.05	4464.72
למשקיע	114133.7	112027.87
לפיד	444.37	435.72
לקט	1712.71	1678.02
לשם	987.82	969.06
מבחר	1223.47	1199.95
מבטח	3526.11	3494.35
מגד	228.22	224.91
מגן	3506.34	3473.09
מגל	758.95	746.26
מור	2092.88	2063.82
מורן	970.83	962.28
מטח	26991.04	26505.46
מיתר	923.24	904.99
מעוף	4488.32	4403.59
מעיין	755.15	740.85
מקשה	1016.27	996.98
מרגלית	1466.30	1438.05
מרווח	113.74	113.33
מרום	1197.59	1174.58
נוגה	27413.09	27018.18
נטיף	1064.41	1044.85
נטע	515.66	505.94
נילי	6990.80	6891.24
סביון	634.61	622.48
סגולה	131.50	128.90
סלע	980.50	976.16
סנונית	718.52	704.60
סער	845.09	829.31
ספיר	535.32	532.66
עדיף	941.56	923.95
עידית	2690.69	2640.88
עידן	7453.33	7326.61
עינב	1182.85	1157.74
ענת	2684.25	2658.59
עשרוני	672.18	657.56
ערמון	140.57	137.89
פנא	1641.55	1629.63
צבר	545.27	534.48
צופית	719.05	704.92
צוק	117.98	117.51
צמיד	997.49	976.74
צמיחה	8623.72	8499.78
צמרת	1722.96	1689.12
קלע	2279.50	2268.12
רונית	18974.46	18794.64
רימון	117.78	117.53
רקפת	733.82	720.41
רשף	739.76	723.97
שביט	805.52	790.03
שחם	915.94	898.56
שירה	433.45	430.67
שמיר	360.20	357.67
שנהב	979.87	966.21
שסק	991.73	967.60
שקד	178.94	175.48
תאנה	251.28	249.01
תדהר	593.45	590.49
תירוש	507.55	501.35
תפוז	217.07	212.52
תפוח	202.89	201.52
תרשיש	1438.84	1428.97
תשרי	476.67	475.05

שערי אגרות חוב

הסידרה	השער	השינוי בנקי
4% מלוות (100% הצמדה)		
ש4001	628029.0	+18292
ש4002	620727.0	
ש4003	602518.0	
ש4004	686674.0	+20000
4.25% מלווה מדינה (שבתאי)		
ק-331 תשואה 1.25%		
4101	364.6	+.8
ק-332 תשואה 2.14%		
4102	144.3	+.3
4103	138.8	+.3
4104	134.5	+.3
4301	134.5	+.3
ק-333 תשואה 2.60%		
4302	126.2	+.3
4303	125.4	+.3
4304	123.5	+.3
ק-335 תשואה 2.67%		
4305	113.2	+.8
7%		
ק-338 תשואה 2.69%		
4105	110.7	+.5
4106	107.9	+.5
4107	104.7	+.5
4108	102.9	+.5
ק-339 תשואה 2.75%		
4109	100.2	+.2
ק-351 תשואה 2.74%		
4201	124.3	-.3
4202	122.2	-.1
4203	123.1	-.3
4204	118.9	-.3
4205	116.8	-.2
ק-352 תשואה 2.76%		
4206	114.5	-.3
4207	114.2	-.3
4208	112.8	-.2
4209	110.4	-.2
4210	107.6	-.2
4211	104.4	-.2
ק-355 תשואה 2.69%		
4212	102.9	+1.1
4213	100.5	+1.1
3% מלווה מדינה (גליל)		
ק-201 תשואה 2.12%		
ש3601	38787.0	-62.0
ש3602	35729.0	-57.0
ש3603	33248.0	-57.0
ק-202 תשואה 2.15%		
3604	29829.0	+17.0
ש3605	27242.0	+15.0
ש3606	25678.0	+13.0
ק-203א תשואה 2.25%		
ש3607	23356.0	-417.0
ק-203ב תשואה 2.45%		
ש3608	22348.0	+283.0
ק-203ג תשואה 2.53%		
ש3609	21221.0	+252.0
ק-204א תשואה 2.60%		
ש3610	19086.0	+113.0
ק-204ב תשואה 2.33%		
ש3611	19003.0	-52.0
ק-204ג תשואה 2.32%		
ש3612	18460.0	-90.0
ק-205א תשואה 2.06%		
ש3613	17556.0	+68.0
ק-205ב תשואה 1.83%		
ש3614	* 17018.0	+207.0
ק-205 תשואה 2.07%		
ש3615	15564.0	+101.0
ש3616	14253.0	+93.0
ק-206 תשואה 2.26%		
ש3617	13336.0	-46.0
ש3618	12658.0	-45.0
ש3619	11647.0	-43.0
ק-207 תשואה 2.08%		
ש3620	11106.0	+76.0
ש3621	10555.0	+72.0
ש3622	9522.0	+66.0
ק-208 תשואה 2.35%		
ש3623	9001.0	+25.0
ש3624	8475.0	+24.0
ק-209 תשואה 2.31%		
ש3625	7764.0	-20.0
ש3626	7153.0	-20.0
ש3627	6664.0	-18.0
ק-210 תשואה 2.28%		
ש3628	6145.0	+4.0
ש3629	5760.0	+4.0
ש3630	5447.0	+4.0
ק-211 תשואה 2.06%		
ש3631	5065.0	+23.0
ש3632	4773.0	+21.0
ש3633	4511.0	+19.0
ק-212 תשואה 2.34%		
3634	3913.0	-64.0
ש3635	3775.0	-60.0
ש3636	3637.0	-59.0
ק-213 תשואה 2.37%		
ש3637	3410.0	+7.0
ש3638	3176.0	+7.0
ש3639	2905.0	+6.0
ק-214 תשואה 2.41%		
ש3640	2390.0	-15.0
ש3641	2073.0	-13.0
ק-215 תשואה 2.21%		
3642	1877.0	+21.0
ש3643	1629.0	+16.0
ק-216 תשואה 2.03%		
3644	1470.0	-11.0
3645	1326.0	-10.0
4.25% מלווה מדינה (גליל)		
ק-231 תשואה 2.35%		
3701	1165.0	+21.0
ק-232 תשואה 2.55%		
3702	562.5	-10.6
ק-233 תשואה 3.07%		
3703	756.1	-17.2
3704	645.0	-14.9
ק-251 תשואה 3.31%		
3751	337.0	-9.1
ק-252 תשואה 3.37%		
3752	135.4	-3.4
3753	130.1	-3.3
ק-253 תשואה 3.26%		
3901	126.8	+.4
3902	120.7	+.3
3903	119.9	+.4
3904	115.0	+.3
ק-254 תשואה 3.25%		
3754	119.3	+.3
3755	116.2	+.3
3756	114.1	+.3
3757	112.0	+.3
ק-255 תשואה 3.42%		
3758	108.7	-1.9
3759	108.1	-2.0
3760	105.9	-1.9
3761	104.6	-1.9
3762	101.9	-1.5
3763	99.6	-1.8
ק-256 תשואה 3.33%		
3764	97.2	+.5
3765	95.4	+.5
ק-271 תשואה 3.40%		
3791	99.4	-1.7
3792	97.6	-1.7
ק-291 תשואה 3.27%		
3826	115.2	-.9
3827	115.2	-1.0
3828	115.1	-.9
3829	112.0	-1.0
ק-292 תשואה 3.21%		
3850	110.8	-.9
3851	110.5	-.9
3852	109.0	-.9
3853	106.7	-.9
3854	103.9	-.9
ק-311 תשואה 3.23%		
3861	104.4	-.6
4%—6%—7% מלווה פיתוח ומדינה (80% הצמדה)		
ש3205	— הפסקת מסחר —	
ש3206	208250.0	+1200.0
ש3210	205679.0	+400.0
ש3211	201000.0	
ש3212	198001.0	+301.0
ש3213	190500.0	+500.0
ש3214	182200.0	
6%		
ש3501	178100.0	+1100.0
ש3502	177000.0	-500.0
ש3503	165574.0	
ש3504	156200.0	
ש3505	151100.0	-1900.0
7%		
ש3521	151000.0	+400.0
ש3522	145000.0	+300.0
ש3523	147000.0	
ש3524	146000.0	
ש3525	145714.0	
ש3526	145127.0	
ש3527	138800.0	
ש3528	134100.0	
ש3529	134100.0	
ש3530	130700.0	+500.0
ש3531	130400.0	+400.0
ש3532	127200.0	+300.0
ש3533	127810.0	
ש3534	119900.0	+300.0
ש3535	119800.0	+200.0
ש3536	120200.0	+300.0
ש3537	119600.0	+400.0
ש3538	113000.0	+400.0
ש3539	113600.0	
ש3540	112800.0	-100.0
ש3541	109000.0	+200.0
ש3542	109000.0	+200.0
ש3543	103600.0	
ש3544	104600.0	+1100.0
ק-701 תשואה 0.44%		
ש3545	102065.0	+334.0
ש3549	96605.0	+316.0
ש3552	88863.0	+296.0
ש3554	92628.0	+311.0
ש3555	92628.0	+311.0
ש3546	102635.0	-217.0
ש3547	102365.0	-218.0
ש3548	102229.0	-220.0
ש3550	97144.0	-224.0
ש3551	96697.0	+226.0
ק-703 תשואה 0.33%		
ש3553	92193.0	+197.0
ק-704 תשואה 0.40%		
ש3556	88316.0	+190.0
ש3558	88403.0	+189.0
ש3559	85265.0	+182.0
ש3560	80892.0	+173.0
ק-705 תשואה 0.30%		
ש3557	89408.0	+190.0
ש3572	81638.0	+174.0
ק-706 תשואה 0.35%		
ש3561	80715.0	+440.0
ש3571	80450.0	+440.0
ק-707 תשואה 0.50%		
ש3573	80734.0	-85.0
ש3574	74443.0	-79.0
ש3577	74560.0	-87.0
ש3578	68856.0	-82.0
ק-708 תשואה 0.50%		
ש3575	74147.0	+193.0
ש3576	73903.0	+195.0
ש3579	68357.0	+180.0
ק-709 תשואה 0.35%		
ש3580	64071.0	+137.0
ש3581	58410.0	+125.0
ש3582	53981.0	+115.0
ק-710 תשואה 0.07%		
ש3583	50666.0	+107.0
ש3584	48315.0	+102.0
ש3585	45905.0	+97.0
ק-711 תשואה 0.43%		
ש3586	42912.0	+105.0
ש3588	42953.0	+105.0
ש3589	39214.0	+96.0
ק-712 תשואה 0.44%		
ש3587	43139.0	-33.0
ש3591	39395.0	-33.0
ש3592	39343.0	-33.0
ש3593	39265.0	-34.0
ק-713 תשואה 0.43%		
ש3590	39033.0	+84.0
ש3595	37272.0	+80.0
ק-714 תשואה 0.45%		
ש3594	37447.0	+81.0
ש3596	35863.0	+76.0
ש3597	35724.0	+76.0
5% מלווה פיתוח ומדינה (ברירת מסלול צמודה)		
צ2001	149300.0	+200.0
צ2002	149500.0	
צ2003	144300.0	+1000.0
צ2004	145000.0	+300.0
צ2005	140900.0	
צ2006	140300.0	+500.0
צ2007	140400.0	+2000.0
צ2008	135950.0	
צ2009	138400.0	
צ2010	137000.0	+200.0
צ2011	135100.0	
צ2012	132900.0	+400.0
צ2013	135900.0	
צ2014	131100.0	
צ2015	131400.0	
צ2016	132600.0	
צ2017	129100.0	+100.0
צ2018	128400.0	+100.0
צ2019	127600.0	+400.0
צ2020	124300.0	+500.0
צ2021	125000.0	+200.0
צ2022	116900.0	+750.0
צ2023	117800.0	+800.0
צ2024	109700.0	+1000.0
צ2025	111000.0	+600.0
צ2026	110400.0	+100.0
צ2027	105850.0	+350.0
צ2028	106600.0	+300.0
צ2029	100600.0	
צ2030	102000.0	
צ2031	98600.0	
ק-101 תשואה -0.38%		
צ2032	102190.0	+212.0
צ2034	96784.0	+204.0
ק-102 תשואה 1.30%		
צ2033	93728.0	-165.0
צ2035	85235.0	-160.0
ק-103 תשואה 1.22%		
צ2036	88857.0	+134.0
צ2038	84734.0	+116.0
צ2040	81695.0	+109.0
ק-104 תשואה -4.08%		
צ2037	93795.0	+2792.0
צ2039	90907.0	+2807.0
ק-105 תשואה 0.98%		
צ2041	77103.0	+681.0
צ2052	71084.0	+646.0
ק-106 תשואה 0.78%		
2051	78175.0	+169.0
ק-107 תשואה 0.80%		
צ2053	* 72053.0	+747.0
צ2055	* 66073.0	+710.0
ק-108 תשואה 1.08%		
צ2054	65565.0	-329.0
צ2056	60756.0	-319.0
ק-109 תשואה 0.20%		
צ2057	62740.0	+1895.0
צ2059	57166.0	+1779.0
ק-110 תשואה 1.20%		
צ2058	55185.0	-90.0
צ2060	50964.0	-90.0
ק-111 תשואה 0.82%		
ש2061	40580.0	+89.0
ש2062	37096.0	+81.0
ש2063	35410.0	+77.0
מ 19	101.5	+.5
מ 20	101.0	
מ 21	101.2	-1.6
מ 22	103.0	+3.0
מ 23	92.9	+.3
ש24	89.0	+.7
ש25	90.6	+2.6
ש26	88.1	-.5
ש27	87.1	-.5
ש28	91.0	+1.2
ש29	88.5	+1.5
ש30	94.0	+1.0
ש31	97.9	+2.9
תית 15	89.5	11/12/86
32	* 85.3	+.8
33	88.3	+.3
מימון 12	92.5	
ד' 1	78.9	24/02/87
2	86.3	
מד"ג 34	101.1	
מד"ג 35	101.1	
פד"ס 36	106.0	-3.0
אגרות חוב בלתי [illegible]		
ישראל 11	95.5	-2.9
ישראל 12	95.5	26/02/87
ישראל 13	96.3	11/12/86
ישראל 14	95.8	28/12/86
מניב 24 ש	86.1	28/12/86
מניב 25 ש	85.1	26/01/87
מניב 26 ש	85.1	26/01/87
מניב 28 ש	88.6	12/01/87
מניב 30 ש	84.3	19/02/87
ה מימון 1	85.0	-1.0
אגרות חוב צמודות לזהב		
יוד סד' 1	109.4	+.4
אגרות חוב צמודות לדולר (100% הצמדה)		
סד' 2501	168.3	+.7
סד' 2502	165.2	+.7
סד' 2503	159.5	+.6
סד' 2504	158.1	+.8
סד' 2505	151.7	+.8
סד' 2506	145.7	+.7
סד' 2507	140.1	-1.0
ק-604 תשואה 13.40%		
סד' 2508	104.4	-2.8
צמודי דולר ריבית קבועה		
ק-901 תשואה 11.35%		
7001	237.4	+3.4
7002	229.9	+8.2
ק-902 תשואה 11.54%		
7003	218.6	+1.6
7004	201.0	+1.6
ק-903 תשואה 11.75%		
7005	186.7	-2.8
ק-904 תשואה 11.50%		
7006	176.7	-.1
ק-905 תשואה 10.30%		
7007	169.7	+2.4
7008	166.8	+2.3
ק-906 תשואה 11.41%		
7009	157.8	+.5
ק-907 תשואה 11.50%		
7010	148.0	-.1
ק-908 תשואה 11.60%		
7011	139.4	+1.0
7012	134.4	+1.0
ק-909 תשואה 11.60%		
7013	126.8	-.4
ק-910 תשואה 11.05%		
7014	111.8	+1.7
ק-911 תשואה 11.40%		
7015	91.7	-.5
7016	93.7	-.5
7017	92.6	-.6
7018	92.4	-.5
7019	92.8	-.5
7020	92.6	-.5
7021	91.7	-.5
7022	91.3	-.6
ק-951 תשואה 11.40%		
7201	88.2	+.3
7202	86.3	+.3
7203	89.1	+.3
7204	89.5	+.4
7205	89.6	+.4
צמודי דולר ריבית משתנה		
ק-801 תשואה 3.25%		
ש6101	12928.0	+29.0
ק-802 תשואה 3.70%		
ש6102	7645.0	-1.0
ק-803 תשואה 3.99%		
ש6103	6814.0	+38.0
ק-804 תשואה 4.40%		
ש6104	6150.0	+2.0
ש6105	5824.0	+2.8
ק-805 תשואה 4.30%		
ש6106	5675.0	+2.0
ש6107	5465.0	+2.0
ק-806 תשואה 4.62%		
ש6108	3854.0	+18.0
ש6109	3662.0	+17.0
ש6110	3597.0	+17.0
ק-807 תשואה 4.47%		
ש6111	3028.0	+15.0
ש6112	2934.0	+14.8
ק-808 תשואה 4.97%		
ש6113	1931.0	
ק-821 תשואה 5.70%		
ש6151	749.2	+5.1
ש6152	717.8	+5.0
ק-822 תשואה 5.65%		
ש6153	625.4	+4.4
ש6154	613.8	+4.3
ק-823 תשואה 5.55%		
ש6155	* 398.1	+1.6
ק-824 תשואה 5.67%		
ש6156	318.5	+2.8
ק-825 תשואה 5.63%		
ש6157	239.2	+2.9
ש6158	226.5	+2.8
ק-826 תשואה 5.75%		
6159	189.3	+.1
ק-827 תשואה 5.75%		
6160	177.5	+.7
6161	171.4	+.6
ק-828 תשואה 5.69%		
6162	155.3	+1.1
ק-829 תשואה 5.63%		
6163	144.6	+1.8
6164	138.9	+1.7
ק-830 תשואה 5.64%		
6165	131.5	+1.3
ק-831 תשואה 5.66%		
6166	124.2	+1.2
6167	121.4	+1.2
6168	119.5	+1.2
ק-832 תשואה 5.54%		
סד 6169	113.3	+1.7
ק-833 תשואה 5.67%		
6170	105.5	+1.0
ק-834 תשואה 5.78%		
6171	74.2	+.1
6172	72.9	
ק-851 תשואה 5.76%		
6801	83.6	
אל-און 86	1053.0	+9.0
אלבד 85	186.2	
אלתא 85	1078.0	+3.8
אלטכם א'	1861.0	+1.0
אלטכם ב'	* 1550.0	+48.0
כאוסקו 85	714.0	-3.0
תריזא 84	— הפסקת מסחר —	
תריזא 85	— הפסקת מסחר —	

שערי מטבע חוץ ביום 27.2.87

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	-0.0009	1.57	1.64	1.57	1.65	1.57	1.64	1.6065	1.6255	1.6080	1.6280	1.6055	1.6257	1.6161
1 מארק גרמני	-0.0014	0.86	0.90	0.87	0.91	0.86	0.90	0.8783	0.8892	0.8811	0.8921	0.8792	0.8902	0.8853
1 לי"ש	+0.0108	2.42	2.53	2.44	2.55	2.43	2.55	2.4781	2.5090	2.4827	2.5137	2.4772	2.5084	2.4969
1 פרנק צרפתי	-0.0004	0.25	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2639	0.2672	0.2643	0.2675	0.2635	0.2668	0.2659
100 ינים יפאניים	+0.0003	1.03	1.07	1.03	1.08	1.02	1.08	1.0483	1.0614	1.0508	1.0639	1.0465	1.0597	1.0552
1 גולדן הולנדי	-0.0014	0.76	0.80	0.76	0.80	0.76	0.80	0.7786	0.7883	0.7796	0.7893	0.7774	0.7872	0.7836
1 פרנק שוויצרי	-0.0020	1.02	1.07	1.03	1.08	1.02	1.07	1.0432	1.0562	1.0458	1.0589	1.0431	1.0563	1.0516
1 כתר שוודי	-0.0001	0.24	0.25	0.24	0.26	0.24	0.26	0.2484	0.2515	0.2487	0.2518	0.2485	0.2516	0.2500
1 כתר נורבגי	+0.0004	0.22	0.23	0.23	0.24	0.22	0.24	0.2299	0.2328	0.2303	0.2331	0.2296	0.2325	0.2315
1 כתר דני	-0.0003	0.23	0.24	0.23	0.24	0.22	0.24	0.2332	0.2361	0.2333	0.2362	0.2330	0.2359	0.2347
1 מארק פיני	+0.0002	0.35	0.36	0.34	0.36	0.34	0.36	0.3546	0.3590	0.3543	0.3587	0.3542	0.3587	0.3570
1 דולר קנדי	-0.0015	1.18	1.23	1.18	1.24	1.18	1.24	1.2040	1.2190	1.2057	1.2208	1.2039	1.2191	1.2131
1 דולר אוסטרלי	+0.0029	1.00	1.10	1.05	1.13	1.05	1.13	1.0869	1.1005	1.0874	1.1010	1.0845	1.0981	1.0927
1 ראנד דרא"פ	-0.0001	0.50	0.60	0.53	0.78	0.49	0.68	0.7739	0.7835	0.7746	0.7843	0.7741	0.7839	0.7769
10 פרנקים בלגיים	-0.0007	0.41	0.43	0.41	0.44	0.41	0.43	0.4201	0.4253	0.4249	0.4302	0.4240	0.4293	0.4275
10 שילינגים אוסטריים	-0.0017	1.22	1.28	1.23	1.29	1.22	1.28	1.2494	1.2650	1.2511	1.2668	1.2477	1.2633	1.2566
100 לירטות איטלקיות	-0.0024	1.20	1.27	1.21	1.29	1.20	1.28	1.2369	1.2523	1.2378	1.2532	1.2340	1.2495	1.2446
1 סל (ECU)	-0.0016	—	—	—	—	—	—	1.8174	1.8401	1.8186	1.8413	—	—	1.8293
1 דינר ירדני	-0.0026	4.50	4.78	4.38	4.46	4.43	4.69	—	—	—	—	—	—	4.6705
10 לירות לבנוניות	-0.0001	—	—	0.12	0.13	0.12	0.17	—	—	—	—	—	—	0.1405
1 לירה מצרית	-0.0005	0.77	0.82	0.78	0.83	0.75	0.82	—	—	—	—	—	—	0.6339

במסגרת התייעלות והסכון:

בנק הפועלים יסגור 11 סניפים נוספים

בנק הפועלים יסגור בחודשים הקרובים 11 סניפים נוספים, כחלק מפעולותיו לייעול המערכת ולחסכון בהוצאותיה התפעוליות.

סגירתם של רוב הסניפים מתוכננת להסתיים עד סוף חודש מאי. זהו שלב נוסף בפעולותיו של הבנק בעת האחרונה לסגירת סניפים.

בחודש דצמבר 1986 הפסיקה פעילותו של בנק „עין חי", מקבוצת הבנק, ונסגרו כל 16 הסניפים וסניפי המשנה שלו. יחד עם סניפי בנק „עין חי" יגיע מספר הסניפים וסניפי המשנה שייסגרו במסגרת קבוצת הבנק בתקופה הקרובה ל־27.

להחלטה על סגירת הסניפים הנוספים קדמו בדיקות וסקרים מקיפים ומפורטים שנערכו בחודשים האחרונים על ידי צוות מקצועי בכיר בראשותו של משה עמית, מישנה למנכ"ל בבנק. בבדיקות אלה אותרו סניפים המועמדים לסגירה משיקולים כלכליים ומבחינת ההשלכות התדמיתיות והאפשרויות שתהיינה לסגירתם.

בינו משווק תכנית חסכון חדשה בבל"ל

מאת סופרת „דבר"

המנכ"ל החדש של בנק לאומי, צדיק בינו, יוצא מהיום עם תכנית חסכון חדשה, „בכסף כל רגע" האמורה לתת תשובה לתכנית החסכון של בנק הפועלים „שקל על שקל".

כדי להצטרף לתכנית על הלקוח להפקיד באחד ממסלולי תכנית „בת תשואה". ההפקדה הינה לתקופה שבין שנתיים וחצי לבין חמש שנים, ובריבית עד 1/4% 4 לשנה, או במסלול הכנסה חודשית, שבו מקבל החוסך ריבית בשיעור 4.28% לשנה (0.35% לחודש).

יתרונות התכנית היום:

★ כבר בתום 3 חודשים ממועד ההפקדה ועד 3 חודשים ממועד תום תקופת החסכון יוכל המפקיד לקבל הלוואה צמודה בגובה מחצית סכום החסכון המשוער. ההלוואה תינתן לתקופה של עד 4 שנים בתשלומים חודשיים או לתקופה של שנתיים לפרעון הקרן בסכום אחד.

★ את זכות ההלוואה יוכל לקבל המפקיד או כל לקוח אחר מטעמו בכל עת במשך תקופת החסכון, בהסכמת הבנק.

חברות ישראליות ישתתפו בפרויקט מלחמת הכוכבים

אנשי עסקים מהשוק המשותף ישתתפו בכנס לשכות המסחר בירושלים

עשרות אנשי עסקים, מ־12 מדינות השוק האירופי המשותף, ישתתפו בחודש אוקטובר הקרוב, בכינוס הראשון של לשכת המסחר ישראל – שוק משותף, שיערך בירושלים. כך הוחלט, בסוף השבוע במושב מיוחד של לשכת מסחר אירופה ישראל שנערך בבריסל. במושב נטלו חלק ראשי השוק המשותף ונציגים בכירים מישראל ובראשם שר התעשיה והמסחר, מר אריאל שרון.

בפתיחת הכנס השתתפו סגן ראש ממשלת בלגיה, ז'אן גול, יו"ר הפרלמנט האירופי לשעבר, סימון וייל, שר האוצר הבלגי, מרק איסקנס ויו"ר לשכת המסחר השוק המשותף־ישראל, ליונל סטולרו.

נשיא איגוד לשכות המסחר, דן גילרמן, העומד בראש המשלחת הישראלית למושב המיוחד, אמר אתמול, כי הקהילה האירופית מבקשת להדק את קשריה הכלכליים עם ישראל, במיוחד בתחום שיתוף הפעולה הטכנולוגי.

גילרמן הוסיף, כי בדיונים הועלו הצעות לשיתוף חברות ישראליות בפרויקט „יוריקה" (פרויקט מלחמת הכוכבים האירופי), ובפרויקטים אחרים, כמו „אספרי" (פרויקט משותף למחקר ופיתוח תעשייתי), „בריט" (פרויקט משותף של מדינות השוק ליישום הטכנולוגיות המתקדמות).

ראשי השוק המשותף, שהשתתפו בדיונים הודיעו, כי חברות ישראליות תוכלנה להשתתף כקבלני משנה בכל הפרויקטים האלה.

גילרמן מסר, כי במהלך הדיונים הודיע הממונה על המחקר והפיתוח הטכנולוגי בנציבות „השוק" קליב סילבר, כי נציבות השוק המשותף בוחנת באהדה הקמת קרנות משותפות להון סיכון לקידום פרויקטים משותפים בין חברות אירופאיות וישראליות.

דן גילרמן: בוחנים באהדה

סקר בענפי המזון, הטכסטיל והמלונאות מגלה:

רק 1% מהמועסקות משתכרות מעל לשכר הממוצע במשק

שכר הנשים פחות מ־2/3 משכר הגברים. בצפון הארץ השכר נמוך

מאת חיים ביאור

שכרן של נשים בענפי המזון, הטכסטיל והמלונאות מגיע בקושי לשני שלישים מהשכר של גברים באותם ענפים. שכרם של עובדים באזורי פיתוח מפגר ב־28 אחוז לעומת זה שמקבלים עובדים באיזור המרכז.

כך קובע סקר שהושלם במכון למחקר כלכלי וחברתי בהסתדרות על הגורמים המשפיעים על השכר של עובדי „הצווארון הכחול". הסקר מתבסס על מדגם של 12 מפעלי מזון וטכסטיל ובתי מלון באיזור המרכז ובעיירות פיתוח בצפון הארץ, שבכל אחד מועסקים מעל 40 עובדים.

מחבר הסקר, יהושע הנדלס, מציין כי 66 אחוז מהנשים המועסקות בענפי המזון, הטכסטיל והמלונאות מקבלות שכר הנופל אף ממחצית השכר הממוצע במשק. רק אחוז אחד (!) מהנשים בענפים אלה משתכרות מעל השכר הממוצע.

בקרב הגברים התמונה שונה רק 23 אחוז מהם משתכרים פחות ממחצית השכר הממוצע במשק. 17 אחוז מהגברים משתכרים מעל השכר הממוצע.

הסקר מגלה ש־54 אחוז מהעובדים באזורי פיתוח בצפון הארץ שכרם נמוך ממחצית השכר הממוצע במשק, בעוד שבאיזור המרכז רק 30 אחוז מתרכזים בקטגוריה שכר זו. במקביל, 17 אחוז מהעובדים באיזור המרכז שכרם עולה על השכר הממוצע במשק, בעוד שבצפון רק 3 אחוזים מהעובדים מגיעים לרמת שכר זו.

נמצא פער בשכר בין עובדים יהודים לבין עובדים ערבים־ישראלים. השכר הממוצע של האוכלוסיה הערבית־ישראלית מפגר ב־23 אחוז לעומת זה של היהודים. כ־52 אחוז מהלא יהודים, שכרם נופל ממחצית השכר הממוצע במשק. לעומת זאת, בקרב היהודים חלקם של העובדים המקבלים פחות ממחצית השכר הממוצע במשק מגיע ל־37 אחוז בלבד.

ההתפלגות לפי קבוצות גיל מראה שהשכר הנמוך ביותר משולם לצעירים עד גיל 25. שכרה של אוכלוסייה זו נופל בשליש לעומת זו של קבוצת הגילאים 45־36 שנה, ששכרה הוא הגבוה ביותר.

החל מגיל 45 מסתמנת מגמה של ירידה בשכר. עם זאת הירידה בשכר בין הגילאים 45 ל־55 מתונה לכדי, היא מהותית יותר לאחר גיל 55 שנה.

קונצרן טאיוואני יקים בארץ מפעל מחשבים

מאת סופרנו הכלכלי של „דבר"

קונצרן טאיוואני, קופאם, הנחשב לאחד הגדולים במדינה זו, יקים בישראל מפעל לייצור הרכבה של תואמי יב.מ. בשיתוף עם החברה הישראלית מכן מחשבים.

הקונצרן החליט להשקיע בישראל לאחר שנכשל בעמידה באספקת מוצריו לשוק האירופי. בשלב ראשון יוקם בארץ מפעל שירכיב את התואמים מתוצרת קופאם ובשלב מתקדם יותר יוחל בייצור רכיבי המחשב עצמם בארץ.

קופאם מתכוונת להשקיע בפרויקט כ־700 אלף דולר ומיקום המפעל החדש טרם הוחלט. המפעל יעסיק כ־70 עובדים.

קופאם החליט להקים מפעל בארץ בשל עלויות העבודה הזולות כאן יחסית לאלו באירופה ובשל קירבתה של ישראל לשוקי היעד האירופיים.

מקדונל דאגלס מציעה לייצר בארץ את האף־18 במסגרת החלופות ללביא

מאת סופרנו הכלכלי של „דבר"

חברת מקדונל דאגלס המבקשת להציע לישראל חלופות שונות ללביא הציעה באחרונה את ייצורו של מטוס האף־18 בישראל במסגרת ההצעות לחלופות ללביא. החברה האמריקאית מעוניינת, כידוע לצרף את חיל האויר הישראלי לרשימת הלקוחות של האף־18 ובעניין זה היא מוכנה אף לעשות דרך ארוכה לקראת ישראל: שינויים כרצון חיל האויר, רכישות גומלין ואפילו קו ייצור בארץ.

כתבנו מציין כי מטוס האף־18 הוא מטוס דיגיטלי וניתן לשנות בו הרבה מאוד מתוכנה מבלי לגעת במערכות עצמן. בימים אלה עובר המטוס סידרה של שינויים ועידכונים. המכ"ם מוחלף לגירסה מתקדמת יותר AGM-65F. המטוס יוכל לשאת טילי AMRAAM האחרים.

האף־18 המשופר הראשון יטוס בסוף השנה, בחודש אוקטובר. בשנה הבאה, 1988, יזכה האף־18 המשופר גם ליכולת לילה. גוף המטוס מאפשר גם הוספת מערכות אחרות משוכללות, אם הלקוח מעוניין בכך. יצויין כי במטוס הותקנה אשתקד מערכת איתור תקלות אלקטרונית העובדת על בסיס בינה מלאכותית. המחשב מאתר את התקלה, מאבחן אותה ומבודד את הכרטיס הספציפי שיתוקן או יוחלף אח"כ. איתור מיידי של התקלה באויר באמצעות מערכת זו חוסך מיליוני דולרים ומגדיל את שמישות המטוסים. במלים אחרות – בשל השמישות הגבוהה, מספר נתון של מטוסי אף־18 יעניקו לחיל האויר, אם ירכוש אותו, תוספת חינם בהיקף של כשליש בכוח, לעומת בדיוק אותו מספר מטוסים מכל סוג אחר.

בנק לאומי (בריטניה) הגדיל הון המניות

בנק לאומי (בריטניה) חתם על הסכם עם חברת סי פי הולדינגס, שלפיו תרכוש החברה, באמצעות הקצאה, 510,000 מניות רגילות חדשות, המייצגות כ־9% מההון הנפרע של הבנק, במחיר 360 פנס למניה. סך התמורה שתתקבל בגין המניות המוקצות תהיה כ־1.8 מיליון לייש"ט, שהם למעלה מ־2.5 מיליון דולר. העיסקה כפופה לאישור מועצת הבורסה בלונדון והאסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק.

הגדלת הון המניות תשמש לפיתוח עסקי נוסף של הבנק. יו"ר סי פי הולדינגס, ברנרד שרייר, יצורף לדירקטוריון של בנק לאומי (בריטניה) לאחר השלמת העסקה.

תכנית החומש בחקלאות

התפוקה החקלאית תגדל ב־500 מיליון ד' עד 1991

מאת דויד מושיוב

בחמש השנים הקרובות תגיע ההשקעה בחקלאות ל־2.4 מיליארד דולר. עפ"י התכנית תגדל התפוקה החקלאית השנתית ב־500 מיליון דולר והייצוא החקלאי יגדל ב־180 מיליון דולר.

דברים אלה מסר אתמול לכתבים כלכליים ד"ר שמואל פוהורילס, מנהל הרשות לתכנון ופיתוח החקלאות במשרד החקלאות, עם הצגת תכנית החומש בחקלאות 1987־1991.

הייצור החקלאי המתוכנן יגיע בשנת 1991 ל־2.7 מיליארד דולר, לעומת 2.2 מיליארד כיום והיקף הייצוא החקלאי יגיע ל־680 מיליון דולר בשנה, לעומת 500 מיליון דולר כיום.

תקופת התכנית תנוצל לשיקום החקלאות ולהערכות מבנית חדשה במשק המשפחתי המושבי לשם התאמתו לדפוסי פיתוח חדשים. החקלאות הישראלית תסתגל לתמורות הבינלאומיות עם דגש על „חקלאות – בוטיק", פיתוח זנים וחומרי רבוי גנטי יחודי, התאמת מערכות שיווק וייצוא לתנאי שוק משתנים. היקף המחקר והפיתוח בחקלאות בעיקר בתחומי הנדסה גנטית וביוטכנולוגית.

פוהורילס מעריך כי בחקלאות נעשו השקעות יתר של 500 מיליון עד מיליארד דולר, לרבות בתי אריזה ומשתלות מיותרים.

בשנות התכנית יפחת השימוש במים שפירים להשקייה ויורחב השימוש במים מושבים.

בתקופת התוכנית יגדל תוצר החקלאות ב־3.5 אחוזים בשנה.

בחקלאות מועסקים כיום 75,000 אנשים והיא מספקת תעסוקה עקיפה ל־100,000 עובדים נוספים. הערך המוסף בחקלאות מגיע למיליארד דולר, ותוצר גבוה בענפים המשרתים את החקלאות בהיקף של 760 מיליון דולר.

החקלאים מתנגדים ליבוא שמן זית במחירי היצף מספרד

מאת דויד מושיוב

מנכ"ל מועצת הזיתים עוזר עדטול פנה בימים אלה במברק לסגן שר החקלאות, ח"כ אברהם כץ עוז, בבקשה לפעול נגד ההיתר, שנתן משרד המסחר והתעשייה בניגוד לדעת משרד החקלאות, ליבוא 200 – 500 טונות שמן זית מספרד מנימוקי כשרות בעוד בארץ מצטברים עודפי שמן זית.

סגן שר החקלאות אמר בשיחה עם סופר „דבר", כי בישראל מייצרים בשנה טובה כשנה, 8,000 עד 10,000 טונות שמן זית. בגדה המערבית מייצרים כ־25,000 טונות שמן זית. שמן הזית המיוצר בגדה מיוצא בחלקו הגדול לירדן. ישראל מספקת גם את צרכי הגדה המערבית בשמן זית, כאשר שם שורר מחסור במוצר זה.

הטיעון למתן רשיון יבוא שמן זית לישראל בנימוקי „כשרות" אינו תואם, לדברי כץ עוז. בישראל המפעלים של ערבים והדרוזים המייצרים שמן זית בפיקוח פקחי כשרות של העדה החרדית. בתי בד אלה מורשים לשווק שמן זית כשר לכל ארם דתי בישראל.

ספרד, שבה הצטברו עודפים של 200,000 טונות שמן זית, מוכרת שמן זית במחירי היצף של 1.8 דולר לקילוגרם (המחיר בארץ 3.25 עד 3.5 דולר הקילוגרם). המאפשרים רווחים גבוהים ליבואנים.

ירדן, מסתבר, מגינה על החקלאים בגדה ואוסרת יבוא שמן זית מספרד.

כתב העת לעניני צבא סוורד בגיליונו הקרוב:

EAGLE תקים מפעל לחגור בסין

חברת איגל מקימה מפעל לייצור כל סוגי ציוד החגור (טכסטיל צבאי) באחת הפרובינציות הצפוניות של סין קרוב לגבול מונגוליה. המפעל מוקם בשותפות בין איגל (50%) לבין חברת „טרנסוורלד" גרופ טכסטיל. בהקמת המפעל ישקיעו שתי החברות 45 מיליון דולר בשיתוף מימון סיני. רוב התפוקה שייצר המפעל יימכר לצבא ארה"ב, כך מוסר כתב העת לעניני צבא ובטחון „סוורד" בגיליונו הקרוב שיראה אור בימים אלה.

חברת איגל מקבוצת החברות בבעלות אברהם דילברשץ בהן גם חברת עייט הישראלית. לדילברשץ מפעל חגור נוסף במדינת קאנטאקי שבארה"ב ומספר חברות המשמשות כסוכני המפעלים בפיליפינים, תאילנד, סינגאפור, גואטמלה, צרפת וארה"ב.

חברת טרנסוורלד טכסטיל היא חברה־בת של טרנסוורלד קורפ הרשומה במדינת דלאוור בארה"ב. בעלי המניות העיקריים בחברה זו הם ריצ'רד מילמן, עורך דין יהודי מארה"ב, המתמחה בחוקי סחר בינלאומיים. מילמן ייצג בעבר את חסן מלך מרוקו בנושאים משפטיים מול הממשל האמריקאי. שני שותפים נוספים בחברה הם ויליאם מילר, שהיה שר האוצר בממשל קארטר בין השנים 1979־1981 ולפני כן יו"ר הבנק המרכזי של ארה"ב וג'יימס ג'נקינס, שהיה חבר המועצה לבטחון לאומי בארה"ב.

בין מייסדי החברה היה גם אברהם (אברשה) טמיר, שהיה יועץ לענינים אסטרטגיים לחברה ופרש ממנה ב־1984 כשהצטרף לרשימת „יחד".

איגל וטרנסוורלד שיתפו בינן פעולה לפני כשנה בהעברת חמש יחידות של תת־מקלע עוזי לחברת נורינקו, שהיא חברת התעשייה הצבאית של סין. הסינים חיקו את תת־מקלע מסוג עוזי והציגו את המוצר הסיני בתערוכה לציוד בטחוני בפריז, לפני כארבע חודשים.

לנוכח מחסור צפוי:

יזמים יקימו מפעל קרטון באבן־יהודה

מאת סופרנו הכלכלי של „דבר"

המחסור הקיים בענף הקרטון לאריזה וההערכות שמחסור זה עלול להימשך עוד חודשים רבים הביאו כנראה יזמים פרטיים להחליט על הקמת מפעל לייצור לוחות קרטון באבן־יהודה.

בימים אלה מוקם מפעל חדש ללוחות קרטון באבן־יהודה והיזמים הפרטיים אף קיבלו באחרונה רשיונות ליבוא של חומרי גלם לצורך פסי הייצור במקום בהיקף של כמה אלפי טונות.

כתבנו מציין, כי בחודשים האחרונים מסתמן מחסור חמור בקרטון חד הדיגלי, ולפי הערכות שונות יימשך המחסור עוד מספר חודשים.

משרד התעשיה והמסחר המודע למחסור מעריך, כי הוא נובע מגידול מפתיע בביקוש לאריזות מוצרים חקלאיים המיועדים ליצוא, בעיקר אבוקדו ופרי הדר וכן מעלייה גדולה בביקוש לאריזות קרטון בשוק המקומי.

התקנת טורבינות רוח מתעכבת בשל חיפוש אתרים

מאת סופרנו הכלכלי של „דבר"

עיכוב באיתור כל אתרי הרוח הפוטנציאליים בישראל מונע כיום יישום נרחב של טכנולוגיית טורבינות רוח להפקת אנרגיה. משרד האנרגיה משקיע כמיליון דולר בשנה בביצוע סקרים, הקמת מתקני הדגמה ופיתוח טכנולוגיות כחול־לבן.

כיום נמצאים בשלב ביצוע 10 סקרים בשיתוף עם יזמים פרטיים, ולהערכת ראשי משרד האנרגיה, תוך כשנתיים יהיה מיפוי רוח מלא של כל אזורי הארץ. טורבינות רוח פועלות כיום באלוני בשן, הרי יורפת ומעלה גלבוע. מרבית הטורבינות בארץ הן מתוצרת דנמרק ובלגיה. הוזלת מחירי הטורבינות כתוצאה מייעול ושיפורים טכנולוגיים מ־3,000 דולר לקו"ט ל־700 – 1,000 דולר לקט"ש ושיפור הציוד עשויים להפוך חלופה זו לאטרקטיבית כלכלית.

סופר „דבר" מציין, כי במשרד האנרגיה אומרים, שבסקר המוקדם לבחינת אתר פוטנציאלי לתחנת רוח חיוני לבדוק את משך הרוח ועוצמתה, תנאי קרינה, זמינות ועלות השטח במשך כשנתיים. לעיתים, אומרים במשרד, טעות במיקום של 20 מטרים קובעת את ההצלחה או הכשלון של המתקן.

פוטנציאל בייצוא תבלינים

מאת דויד מושיוב

מנהל היחידה לצמחים ארומטיים (ריחניים) ב„נווה יער", ד"ר א. פוטיבסקי, מעריך כי תוך חמש שנים אפשר להרחיב את ייצוא התבלינים מישראל מסכום של 5 עד 7 מיליון דולר בשנה כיום לכדי 20 עד 30 מיליון דולר.

בישראל יש כיום 7,000 דונם צמחי תבלין המעובדים לשמנים ולתבלינים במפעלים שונים ברחבי הארץ. ישראל מייצאת לאירופה ולארה"ב 7 טונות שמנים אתריים ואלף טונות תבלינים יבשים בשווי 5 עד 7 מיליון דולר בשנה, מתוך היקף הסחר עולמי של 40,000 טונות בשנה.

בישראל קיים ידע מקצועי דרוש לגידול צמחים בהיקף הרבה יותר גדול ותשתית של מפעלים להפקת שמנים ותבלינים אך חסר גוף שיווקי.

במסגרת שיתוף הפעולה בין „פלסטרו גבת" לבין „נוה יער", יעמיד המפעל לרשות היחידה לצמחים ארומטיים מערכת השקייה בטפטוף מווסת, כדי לבדוק יעילות ההשקייה בשיטה זו בגידול תבלינים.

עיריות ת"א ור"ג ישקיעו 10 מיליון דולר בשיפוץ פארק הירקון

מאת סופרנו הכלכלי של „דבר"

סך של 10 מיליון דולר ישקעו בפרויקט פארק הירקון. מדובר בתכנית לשיפוץ הפארק הקיים והקמת תוספות שונות כמו פארק מים וגן לקמפינג שישרת 350 אוהלים.

עיקר הבנייה יהיה בקטע המערבי של הפארק מגשר הרכבת מעל שדרות רוקח ועד לדרך חיפה. במסגרת השיפוץ יוקמו חמישה גשרים מעל הירקון. בקטע זה, ייחפר אגם במרכז השטח ותוקם טיילת מיוחדת. בנייה דומה מתוכננת גם בגדה הדרומית של הירקון וכן ממזרח לאפיק נחל איילון שם יוקם אתר נופש, חוות רכיבה, חורשות ומתקני שעשועים בשיתוף עיריית רמת גן.

בשטח הפארק הקיים מתכננת העירייה הקמת גנים שונים וייחודיים.

הלוח הכללי

וילות ובתים

דירות למכירה

דירות בשכ"ד

עסקים

משרדים

הצעות עבודה

מכוניות

ריפוי והרזיה

רוצים לקנות

רהיטים

מקררים

מכירות

שוק המציאות

שידוכים

הכרזות

פוליש ונקיון

שרותי־מעליות

נרשמו לנישואין

חיבה

ירושלים

הצעות עבודה

להברת נייר רציף דרושה מזכירה כתבנית בעלת ידע ונסיון בהדפסה במכונת כתיבה טלפון 03-812905

דרושה פקידה עצמאית בעלת כושר ניהול משרד ליבוא – הכרות אנגלית ונסיון קודם לפנות: 03-429381

למסעדה מעולה בתל־אביב

דרושים: שף טבח/ית עצמאי/ת לניהול מטבח.

לפנות בכתב בצירוף תולדות חיים לת.ד. 2671 ר"ג.

עירית באר־שבע

מכרז מס. 12.16/86 (הזמנה)

דרוש עורך דין

בעל רשיון לעריכת דין.

נסיון בהופעה בבתי משפט.

מפעל הפיס

תכנית הגרלה חיש־גד 3/86

(25,000 ש.ח.)

מפעל הפיס מודיע בזה, בהתאם לתכנית הגרלת „חיש־גד" שפורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3419 מיום 18.1.87 עמ' 516.

1. תחילת מכירתם של כרטיסי חיש־גד 3/1986 (25,000 ש.ח.) ב־2.3.87.
2. כמות הכרטיסים היא: 5,040,000 כרטיסים.
3. הכמות המדויקת של הכרטיסים הזוכים היא: 1,653,154 והסכום הכולל של הפרסים הנכללים בכרטיסים אלה הוא: 6,940,000 ש"ח.

אליצור גורן

מנהל כללי

هكذا من الأصل

صكرامن الأصل

שמיר כמפקד הלח"י עקב אחרי פעילות גלילי „באהדה רבה"

בן אהרן באזכרה: „הדגלים שלך עדיין בחצי התורן"

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

ראש הממשלה, מפקד לח"י לשעבר, בא אתמול לקיבוץ נען, ונשא דברים לזכרו של מי שהיה ראש המטה של „ההגנה", השר, ישראל גלילי. במעמד ממלא מקומו של ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, שר הביטחון יצחק רבין, השרים גד יעקבי ויעקב צור, ראשי התק"ם, ותיקי „ההגנה", חברים לדרך, חברי קיבוצים ובני המשפחה אמר שמיר כי כבעם לא הכיר אישית את גלילי. אך עקב אחר פעילותו באהדה רבה.

ראש הממשלה דיבר בעיקר על „השיגעון הקדוש" של גלילי להקים בארץ ישראל כוח יהודי עצמאי. למרות שגלילי היה איש פוליטי, אמר ראש הממשלה, הציבור הרחב לא ראה בו איש מפלגה ומחנה, אלא אישיות שתחום פעילותה העיקרי היה הבטחון. שמיר אמר כי הוקיר וכיבד את גלילי גם אם לפעמים הוא הרגיז אותו בדברי פולמוסו. „עם ישראל ומדינת ישראל זקוקים לאנשים כמו גלילי, שהיה בין אבות רוח השליחות המאוחדת את כל המופקדים על בטחון ישראל".

יצחק בן אהרון אמר שאין לשאת את שמו של גלילי לשווא. על השנה בארץ מאז מותו אמר כי „זו היתה שנה עצובה. הדגלים שלך הם עדיין בחצי התורן. גם אין משב רוח משלך להניפם". היתה זו „שנה של פריסת פרשיות", „כשעובד אדמתו ומחשל הכלים בתעשיה העמדו כפושטי יד ורגל".

בן אהרון המשיך ושאל לאן הלכו מאות מיליוני הדולרים שהמושבים והקיבוצים שילמו ריבית, השיב – „לא לביטחון, לא לבריאות, לא לחינוך". הוא הביא דברים משל גלילי בזכות הנאמנות לרעיונותיה ושליחותה של התנועה.

לפני עצרת הזכרון נערכה עליה לקבר. שם נשא דברים מזכ"ל התק"ם ישעיהו פרי. בתום העצרת הוקרן בפני מאות המתכנסים סרט על חייו של גלילי.

„אפשר לקבל רושם שאהרון מאיר שדד את הבנק"

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

עו"ד יגאל ארנון, פרקליטו של מנכ"ל בנק המזרחי לשעבר, אמר אתמול, בהיפתח משפטו של אהרן מאיר בבית המשפט המחוזי בתל אביב, כי הקורא בכתב האישום „מקבל רושם" כי מאיר „שדד את הבנק, אבל לא זה המצב.

מאיר (64), אלי אתגר (47) וירח ניסן (44), עובדי בנק בכירים, מואשמים על ידי התובעת ליה לב־און מפרקליטות מחוז תל־אביב בעבירות מרמה והפרת אמונים, רישום כוזב, ניהול בלתי תקין של עסקי הבנק, קשירת קשר לרישום כוזב – כל זאת על ויסות מניות הבנקים בשנת 1983.

פרקליטי הנאשמים: ארנון, משה קפלנסקי, יעקב וינרוט – הודיעו כי יכפרו באשמה ויטענו טענות מקדמיות לגבי כתב האישום. השופט אליהו מצא הודיע כי שלב זה יהיה ב־5 באפריל.

עו"ד ארנון, פרקליטו של מאיר, הודיע כי אינו מבין כמה קטעים בכתב האישום וטען כי „מי שקורא את כתב האישום מגלה כי יש בו כמות אדירה של סעיפים בניגוד לחוק הקובע שיש להצטמצם בכתב האישום במספר הסעיפים שהוא יכול להכיל. הוא אמר כי יש בעיות ניסוח: בעוד שמקריאת כתב האישום עולה כי השלושה קיבלו טובות הנאה אישיות, הם אינם מואשמים בכך. אפשר לחשוב, אמר ארנון, כי המדובר בשודדי בנקים ובפועל אין הדבר כך.

ביהמ"ש התיר פרסום משפטו של עיתונאי

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

בית המשפט השלום בתל־אביב הסיר איסור פרסום על משפטו של כתב „הארץ", צבי הראל, שהואשם בפרסום שמם של שני עורכי דין שהורשעו בבית הדין למשמעת של לשכת עורכי הדין. זאת, לאחר שהלשכה התלוננה על הכתב במשטרה בחשד שעבר עבירה של „הפרת חובה לפי חוק לשכת עורכי הדין".

לבקשת הכתב הותר פרסום המשפט לאחר שהתביעה המשטרתית בראשותה של עו"ד בתיה יולזרי, לבקשת לשכת עורכי הדין ביקשה לנהל את המשפט בדלתיים סגורות כדי שלא לחשוף שמם של שני עורכי הדין שהורשעו: אליהו קידר ופליציה לנגר.

עו"ד לנגר אישרה תצהירים שהוגשו לבית המשפט העליון – שהתבררו כתצהירים של מתים – בעת שעתרה לבג"צ נגד שר הביטחון בשמם של בעלי קרקעות מקלקיליה. בג"צ מתח עליה ביקורת חמורה והפרטים הגיעו לידיעת היועץ המשפטי לממשלה אז, פרופ' יצחק זמיר, אשר שקל בין העמדתה למשפט בבית משפט או להעמידה לדין בפני בית הדין של לשכת עורכי הדין. לבסוף הועמדה לנגר לדין בפני הלשכה וננזפה.

עו"ד קידר הורשע בבית הדין למשמעת של הלשכה לאחר שקרא לעבר פרקליט מחוז תל־אביב, שהוא נכה, „המקרטע" ואל עבר התובעת „אידיוטית". דברים אלה נאמרו בעת מעצרו של אלון אושרי, בנו של טובגה, שהורשע ברצח הכפול של עמוס אוריון ועזר כהן. בעקבות פרסומים על כך בעיתונות התערב פרקליט המדינה אז, גבריאל בך, ותבע לפתוח הליכים נגד קידר. הוא נשפט לאחר שלשכת עורכי הדין התלוננה.

שני פסקי הדין הללו פורסמו על ידי הראל בעיתונו. בישיבה האחרונה של בית המשפט חזר הכתב על בקשתו לבטל את צו איסור הפרסום שהוצא על ידי השופטת הדסה אחיטוב. התובעת המשטרתית התנגדה לביטול האיסור לפרסם את המשפט פרט לפרסום שמו של הראל אך בלי פרטי האישום. השופטת אסתר קובו אמרה בדיון, בפניתה אל התובעת המשטרתית: „על מי אתם מגינים על עורך הדין אליהו קידר?" התובעת ענתה: „את זה צריך לשאול את לשכת עורכי הדין". המשך המשפט נקבע למאי השנה.

התובעת פרצה בבכי מסטירה של נאשם

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

העונש שנגזר על רמי מימון, אחד הנאשמים מ„רשת שידוד" לא מצא חן בעיניו ולאחר שנגזרו עליו תשע שנות מאסר על מעשי שוד והתפרצות, הוא ניגש לתובעת יהודית אמסטרדם, מפרקליטות מחוז המרכז בתל־אביב, וסטר לה בחוזקה.

השופט אורי שטרוזמן גזר אתמול תשע שנים על מימון, יהושע מלצר ואבי ימין שהואשמו במעשי התפרצות ושוד. במשפט זה היה שותף הכדורגל שלמה שידוי עד מדינה. מיד לאחר שקרא השופט את גזר הדין הוצאו הנאשמים לכיוון מעלית העצורים בקומה השלישית של בית המשפט ואז הזול מימון להשתולל וסטר לפרקליטה. השוטרים השתלטו עליו והתובעת פרצה בבכי.

השופט נזף בשוטרי הליווי ואמר כי דרש מהם בעבר לשמור על העצורים, אך הם לא קיימו במלואו את הצו שהוצא על ידו ובכך נגרמה התקרית, שעליה ייתבע מימון בנפרד.

מאסר עולם לשני הנאשמים הנותרים ברצח משה תמם

(עז). – בית המשפט הצבאי בלוד הטיל אתמול מאסר עולם על שני המחבלים תושבי כפר בקה אל גרביה במשולש, על חלקם ברצח החייל משה תמם באוגוסט 1984. שני מחבלים אחרים חברי אותה החוליה, שפעלה בשליחות „החזית העממית" כבר נידונו למאסר עולם בישיבה הקודמת של בית המשפט, לאחר שהודו במעשה הרצח בפועל. אמו של החייל, גלי תמם, וקרובי משפחה אחרים, הפריעו בצעקות וגידופים לשופט, אל"מ אהרון אלפרן, לקרוא את פסק הדין והוצאו מן האולם.

השניים שנידונו אתמול הם וואליד נימר אסעד דקה, (25), ורשדי חמדאן אבו מוך (24).

ההסתדרות תפעל לביטול אגרת החינוך

מאת סופר „דבר"

ההסתדרות תפעל לסיכול הצעת הממשלה להטיל אגרת חינוך ולקצץ בתקציב החינוך – הודיע אתמול המזכ"ל ישראל קיסר בישיבת הוועדה המרכזת של ההסתדרות.

קיסר, שדיבר לרגל פתיחת חודש החינוך המקצועי־טכנולוגי מטעם רשתות החינוך של ההסתדרות, ציין שקיצוץ בחינוך פירושו פגיעה בחינוך המקצועי־טכנולוגי, שכבר נדרשת השקעה רבה.

אורי אגמי, יו"ר הוועדה לקידום החינוך המקצועי־טכנולוגי בהסתדרות, אמר כי חודש החינוך המקצועי יעמוד בסימן של פתיחות המרכז הפדגוגי־טכנולוגי המשותף לשבע רשתות החינוך של ההסתדרות. מטרת המרכז לקדם את תכניות הלימוד השונות בבתי הספר ולהקנות להם תכנים וכן להעלות את רמת הלימודים.

פועלים מהרצועה מסייעים להצלחתה של סדנה צבאית

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

אחד „הסודות השמורים" במדינה היא העובדה שאחת הסדנאות הצבאיות הטובות והיעילות בצה"ל זו שברצועה, מצליחה להיות כזו בעזרת עובדיה הערביים תושבי הרצועה, המוצאים בה את פרנסתם, למרות אי הנוחות המסויימת הקשורה בכך. הסדנה תורמת תרומה הגונה למהירות התיקונים שהיא מבצעת במהימנות ומיומנות לכושר הניידות של הכוחות באיזור. היא גם משרתת כלי רכב של יחידות מחוץ לרצועה. עובדיה הערביים, שההערכה אליהם מצד המשתמשים בשירותי הסדנה רבה, משתכרים הרבה פחות מעמיתיהם הישראליים עובדי צה"ל.

הריון מעובר מוקפא – לראשונה בבילינסון

(עז). – ביחידת ההפרייה החוץ־גופית במרכז הרפואי בילינסון הושג לראשונה הריון מעובר מוקפא. אשה בת 27, תושבת מרכז הארץ, הרתה לאחר שש שנות עקרות ונמצאת עתה בהריון מתקדם.

עד כה נולדו בישראל שני תינוקות בשיטה זו, במרכז שיבא בתל־השומר.

פורום לחיזוק ההסתדרות בחיפה

בחיפה הוקם לאחרונה „פורום הסתדרותי" בו חברים 40 איש. הגוף החדש מורכב מחברי מזכירות מועצת פועלי חיפה, יושבי ראש ועדי עובדים גדולים, יו"ר הנהלת סניף הסתדרות המורים ומזכירי מועצות המשנה והסניפים. הוא הוקם כדי לחזק את מעמדה של ההסתדרות בחיפה במסגרת מפלגת העבודה.

„פונדק השומרוני הטוב" ייפתח ליד ירושלים

מאת עמרם גבאי, סופר „דבר"

אתר תיירות חדש, הממוקם בדרך מירושלים ליריחו בשם „פונדק השומרוני הטוב", ייחנך רשמית במרוצת השנה לאחר שמועצת היישוב מעלה־אדומים וקבוצת משקיעים מצרפת החליטו לפתח את האתר במשותף ולהפכו למרכז תיירותי. על כך מוסר בטאון העדה השומרונית „א.ב." בגליונו האחרון. במקום כבר קיים בית הארחה קטן וחנות למזכרות והכוונה היא לפתוח במקום מוזיאון וספריה על תולדות השומרונים.

שריר הגיב

בכתבה „פרש בלי ראש" על משרד המשפטים, שהופיעה ב„דבר השבוע" מיום ו' 20.2.87, נאמר כי קולו של שר המשפטים אברהם שריר „כמעט לא נשמע" נגד הכרזה של הרבנים והדיינים, שקראו להתעלם מפסיקת בג"ץ בעניין רישום גרים.

לאמיתו של דבר הגיב השר בנושא זה ימים מספר לאחר פרסום הכרוז בתשובה לשאילתה בכנסת. שריר אמר בין השאר, כי הוא „רואה בחומרה רבה ומיוחדת" את הקריאה לא להכיר בסמכות ההחלטה של בית המשפט העליון. השר קרא לרבנים שחתמו על גילוי־הדעת לחזור בהם על מנת למנוע בזיון בית־המשפט.

הבהרה

בידיעה שפורסמה אתמול ב„דבר" על חתימת הסכם עבודה החדש עם עובדי הקרקע ב„אל־על" נפל שיבוש. כתוצאה מכך עשוי להתקבל הרושם, כי הנהלת „אל־על" מבקשת להנהיג סולם־שכר חדש לכלל סייעי החברה, בעוד שהכוונה היא להנהיג סולם־חדש אך ורק לגבי טייסים, שיתקבלו בעתיד.

חוקר מודה בהצגת הודאות מפוברקות לרפי לוי – כתכסיס

(עז). – במהלך חקירתו של רפי לוי, הממונה על מחוז ירושלים, הציגו בפניו החוקרים הודאות מפוברקות לאחר שהגיעו למבוי סתום בחקירתו. זאת גילה אתמול רפ"ק אבי גלברט מהיחידה הארצית לחקירות הונאה, שעמד בראש צוות החקירה בעניינו של לוי, במהלך משפטו אתמול בבית המשפט המחוזי בירושלים.

רפ"ק גלברט אמר את דבריו כשנחקר בחקירה נגדית על ידי הסניגור, עו"ד שלמה תוסיה כהן. בעדותו אמר עוד, כי קצין משטרה בדרגת סגן ניצב, נתן אישור לנקוט תכסיס חקירה של פברוק הודאה. המדובר בהודאה מפוברקת של הנאשמת הניה בתיק חנא ג'נחו, שהוצגה בפני לוי במהלך חקירתו. מדברי העד עלה כי גם הודאה זו לא סייעה למשטרה לפרוץ את המבוי הסתום שאליו נקלעה במהלך החקירה.

עו"ד תוסיה כהן האשים במהלך המשפט את ראש צוות החקירה בניסיון לשכנע את לוי באמצעות חיפושים בביתו, שבמהלכם נלקחו מן הבית 241 פריטים וביניהם תכשיטים, חפצי חן ועתיקות. „אתם גם הפשטתם את גברת לוי מטבעת הנישואין שלה", הטיח עו"ד תוסיה כהן בעד. בתגובה אמר רפ"ק גלברט, כי החיפושים לא נועדו לשכנע את לוי אלא להשלמת החקירה. „אם הייתי מגלה שלוי צדיק, הייתי משחרר אותו ומתנצל", אמר.

10 מ־85 קיבוצי השומר הצעיר יורשו לבנות ללינה משפחתית

מאת ארנון מגן, סופר „דבר"

10 מתוך 85 קיבוצים של הקיבוץ הארצי יורשו להתחיל בבניה ללינה משפחתית תוך השלוש השנים הקרובות, אבל בצמוד למיגבלות כלכליות חמורות. על כך החליט אתמול הוועד הפועל של הקיבוץ הארצי בישיבתו בגבעת חביבה ברוב של 67 נגד 59.

התנגדות המיעוט נומקה בעיקר בסיבות כלכליות, על רקע המצוקה הנוכחית, ובמידה מסויימת גם בנימוקים אידיאולוגיים, שכן הלינה המשותפת מוסיפה להיחשב כעדיפה בתנועה זו – שלא כמו בתק"ם ובקיבוץ הדתי – מטעמים חינוכיים, חברתיים ואחרים.

סחטנים הטילו חתיתם על עו"ד קשישה בעכו – הוציאו 500 אלף ד'

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

צוות חוקרים של משטרת מרחב הגליל חשף בסוף השבוע כנופיה של סחטנים שסחטה בששת החודשים האחרונים, סכומי כסף גדולים מביאנקה רוזנברג, עו"ד בת 75 מעכו, ולרכוש בכספים תכשיטים, מכוניות, מכשירי חשמל ומוצרים רבים נוספים.

חברי הכנופיה – ששה גברים מהכפרים ס'גור ורמה בגליל ושתי נשים יהודיות – הפיצו צ'קים של עורכת הדין בסך 500 אלף דולר.

בגלל צ'קים אלה היא נאלצה למכור רכוש רב שהיה ברשותה שצברה במשך שנות עבודה רבות.

חברי הכנופיה הפחידו את רוזנברג בידעם שהיא חבה כספים ואיימו על חייה. הם החתימו אותה על שטרי חוב ועל צ'קים אישיים בסכומים גבוהים במיוחד. כמו כן נטלו ממנה צ'קים פתוחים בחתימתה. הם נהגו לקח אותה למסעי הקניות ומאחר שבעלי חנויות בעכו הכירו אותה, מכרו לה סחורות בצ'קים דחויים שבדיעבד התברר כי לא היה להם כיסוי.

רכישות דומות נעשו בחנויות בצפת, בנצרת ובחיפה.

במקרים רבים קנו חברי הכנופיה רכוש רב מחנות אחת, נתנו צ'קים ללא כיסוי ומיד מכרו את הרכוש בפחות מערכו לחנות סמוכה. את הכספים שלשלו לכיסם ולעורכת הדין הבטיחו שישיגו לה כסף מזומן לכיסוי חובותיה, דבר שלא קרה. כך הפיצו צ'קים שלה בסך 500 אלף דולר.

בהסכמת המשטרה ובעצת בנה היא נעצרה ל־10 ימים ונשלחה להסתכלות.

קרן חירום לאיסוף מיליון ד' לבתי החולים בתל אביב

(עז). – ראש עיריית תל אביב שלמה להט הכריז אתמול על הקמת קרן חירום למען בתי החולים העירוניים־ממשלתיים בעיר – איכילוב, רוקח והקריה.

לדבריו מדובר במגבית חד־פעמית בסך מיליון ש"ח, שהם המינימום ההכרחי כדי לסייע לקיום הפעילות השוטפת של בתי החולים עד סוף שנת התקציב הנוכחית.

להט הוסיף ואמר כי העיריה אישרה לשם כך הקצבה של 100,000 דולר. פרופ' דן מיכאלי, מנהל המרכז הרפואי סוראסקי, אמר כי סכום זה חסר כדי לסיים את שנת התקציב. הוא צופה כי השנה הבאה תהיה קשה עוד יותר מפני שמשרד הבריאות התנה חלק ניכר מתקציב הפעולות של בתי החולים בהכנסות, כשעד לא הוחלט מהי הדרך שבה מותר יהיה לגבות הכנסות מחולים. הוא סיפר כי הרופאים במרכז הרפואי תרמו 30 אלף דולר. האחיות אספו מאות שקלים כדי לקנות מדי חום לחולים.

פרופ' מיכאלי הביע חשש, שאם תוך השבוע הקרוב לא יזרמו למרכז כספים, הוא ייאלץ לדחות חולים אלקטיביים המחכים בתור לניתוח, ולאפשר עריכת ניתוחים למקרי חירום בלבד.

מר מושביץ, מאגודת ידידי המרכז הרפואי, עומד בראש מבצע התרומה לקרן החירום.

להלן מספרי חשבונות הבנקים למגבית החירום: הבנק הבינלאומי, סניף כיכר מלכי ישראל, חשבון 105–150150; בל"ל, סניף כיכר מלכי ישראל, 557999/52; בנק דיסקונט, סניף ארלוזורוב, 242330; בנק הפועלים, סניף בית אסיה, 133400; בנק המזרחי המאוחד, סניף הדר רפנה, 564500.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

הסתדרות המהנדסים בישראל ועדת הבחירות המרכזית

הודעה מס' 3

הבחירות להסתדרות המהנדסים ייערכו ביום ב' 23.3.87.

להלן רשימת הקלפיות בהן ניתן להצביע ביום הבחירות:

(א) מחוז תל־אביב והמרכז
כתובת: רח' ברנר 5 תל־אביב טל. 03־285372

מס'	מקום	שעות פתיחה
1	בית ברנר, רח' ברנר 5 ת"א	08.00 – 20.00
2	בית המהנדס, רח' דיזנגוף 200 ת"א	08.00 – 22.00
3	בית הועה"פ של ההסתדרות, רח' ארלוזורוב 93 ת"א	08.00 – 20.00
4	עיריית ת"א, מינהל ההנדסה, שד' בן־גוריון 68 ת"א	08.00 – 15.00
5	מכון התקנים הישראלי, רח' האוניברסיטה 42 רמת אביב	08.00 – 15.00
6	משרדי „בזק", מגדל שלום, הרצל 1 ת"א	08.00 – 14.00
7	תעשיה אוירית נתב"ג (4 קלפיות)	08.00 – 16.00
8	„סולרד" לוד (2 קלפיות)	08.00 – 16.00
9	מב"ת יהוד (2 קלפיות)	08.00 – 16.00
10	תמ"ס יהוד	08.00 – 16.00
11	אלתא אשדוד (2 קלפיות)	08.00 – 1600
12	תע"ש רמת השרון (2 קלפיות)	08.00 – 1600
13	תע"ש דרך השלום	08.00 – 16.00
14	תע"ש רמלה	08.00 – 16.00
15	צה"ל תל־נוף	08.00 – 16.00
16	צה"ל תל־השומר	08.00 – 16.00
17	צה"ל צריפין	08.00 – 16.00
18	משרד החקלאות, הקריה תל־אביב	08.00 – 15.00
19	משרדי חברת מקורות, רח' לינקולן תל־אביב	08.00 – 14.00
20	עיריית נתניה	08.00 – 16.00
21	מפעלי „תדיראן", אזור התעשיה הגדול חולון (2 קלפיות)	08.00 – 16.00
22	בתי הזיקוק, אשדוד	08.00 – 12.00
23	אגן כמיקלים, אשדוד	13.00 – 16.00
24	מועצת פועלי אשדוד, רח' שבי ציון 7 אשדוד	17.00 – 20.00
25	מפעל „עץ הזית", פתח תקוה	08.00 – 12.00
26	עיריית פתח תקוה, רח' העליה השניה 4 פ"ת	13.00 – 17.00
27	השירות המטאורולוגי, מחלף השבעה	08.00 – 11.00
28	עיריית ראשון לציון	12.00 – 16.00
29	מרכז וולקני, בית דגן	08.00 – 14.00
30	מועצת פועלי רחובות, רח' לוין אפשטיין 31 רחובות	15.00 – 20.00
31	מכון ויצמן למדע, רחובות	08.00 – 12.00
32	התעשיה האלקטרואופטית, קריה לתעשיות עתירות מדע, רחובות	13.00 – 17.00
33	ממ"ג שורק	08.00 – 11.00
34	תעשיה אוירית באר־יעקב	12.00 – 16.00
35	„הנדסת התפלה", אזור התעשיה הרצליה פיתוח	08.00 – 11.00
36	עיריית הרצליה	12.00 – 17.00
37	„תדיראן", אזור התעשיה הגדול בחולון	08.00 – 14.00
38	מועצת פועלי חולון, רח' ההסתדרות 35 חולון	15.00 – 19.00
39	משרדי תנ"ה, בית „גבור", רח' קויפמן 6 ת"א	08.00 – 11.00
40	במשרדי „הרות" דרך יפו 7 ת"א	12.00 – 15.00
41	עיריית בת־ים	08.00 – 11.00
42	מועצת פועלי רמלה, רח' דני מס 8 רמלה	12.00 – 18.00
43	במפעל „אלקו" רמת השרון	08.00 – 12.00
44	מועצת פועלי כפר־סבא, רח' ירושלים פינת נחשון כפ"ס	13.00 – 19.00
45	תע"ש להב־נוה־דניה	08.00 – 12.00
46	תע"ש הדר	13.00 – 16.00
47	תע"ש נוף־ים	08.00 – 16.00

(ב) מחוז חיפה והצפון
כתובת: רח' החלוץ 45, חיפה טל. 04־660778

מס'	מקום	שעות פתיחה
1	משרדי הסתדרות המהנדסים, רח' החלוץ 45 חיפה	08.00 – 22.00
2	בית המהנדס, רח' שבתאי לוי 24 חיפה	08.00 – 21.00
3	„אודנים", רח' קלר 7 הר הכרמל, חיפה	14.00 – 20.00
4	בית ההסתדרות, רח' הגליל נוה שאנן, חיפה	14.00 – 20.00
5	בית ההסתדרות, רח' יחזקאל קרית חיים מזרחית	14.00 – 20.00
6	עיריית חדרה	08.00 – 14.00
7	מועצת פועלי נצרת עלית	08.00 – 15.00
8	בתי הזיקוק, חיפה	08.00 – 15.00
9	בנין הסגל, קרית הטכניון נוה שאנן	08.00 – 14.30
10	תחנת רכבת בת־גלים (כבנהורה)	08.00 – 16.00
11	חיפה כימיקלים	07.00 – 12.00
12	מפעלים פטרוכימיים	12.30 – 16.00
13	עיריית חיפה – מינהל ההנדסה	08.00 – 14.00
14	תע"ש חיפה	10.00 – 16.30
15	בנין צים, חיפה	08.00 – 14.00
16	במפעל „פרוכרום", עכו	07.00 – 14.00
17	רפא"ל (מבנן 3)	08.00 – 16.15
18	סולתם, יקנעם	08.00 – 16.00
19	„רשבים", במפרץ חיפה	08.00 – 15.30
20	חברת החשמל – תחנת כח ב.ה.	07.00 – 14.00
21	חברת החשמל – משרדי מחוז הצפון	07.30 – 14.00
22	חברת החשמל – רח' רחל, חיפה	07.30 – 14.00
23	חברת החשמל – משרדי אגף התכנון, חוף שמן	07.30 – 14.00
24	חברת החשמל – נהריים	07.30 – 14.00
25	חברת החשמל – בנין אי.פי. סי.	07.30 – 14.00
26	מועצת פועלי קרית שמונה	08.30 – 10.30
27	משרדי הסוכנות היהודית, צפת	11.45 – 14.00
28	מועצת פועלי כרמיאל	16.00 – 18.30
29	מועצת פועלי בית־שאן	12.00 – 13.00
30	מועצת פועלי עפולה	14.00 – 15.30
31	מועצת פועלי מגדל העמק	16.00 – 18.00

(ג) מחוז ירושלים
כתובת: רח' המלך ג'ורג' 31 ירושלים טל. 02־243130.

מס'	מקום	שעות פתיחה
1	בית המהנדס, רח' הלל 35 ירושלים	8.00 – 20.00
2	מועצת פועלי י־ם, רח' שטראוס 17 ירושלים	08.00 – 20.00
3	עיריית ירושלים, בנין „רסקו", רח' הלל 23 ירושלים	08.00 – 16.00
4	האוניברסיטה העברית, גבעת רם	08.00 – 16.00
5	משרדי מ.ע.צ. משרד השיכון והבנוי, ירושלים המזרחית	08.00 – 16.00
6	תע"ש בית הכרם	08.00 – 15.00

(ד) מחוז באר שבע והדרום
כתובת: רח' ההסתדרות, מועצת פועלי באר־שבע טל. 057־75251.

מס'	מקום	שעות פתיחה
1	מועצת פועלי באר־שבע	07.00 – 23.00
2	מועצת פועלי ערד	16.00 – 20.00
3	מועצת פועלי אשקלון	16.00 – 20.00
4	מועצת פועלי אילת	15.00 – 20.00
5	מועצת פועלי קרית־גת	16.00 – 20.00
6	תת מועצה מקומית עומר	16.00 – 20.00
7	מפעלי ים המלח	07.30 – 15.30
8	פוספטים בנגב, רותם דשנים, פריקלס	07.30 – 15.30
9	„מכתשים" צפון – דרום	07.30 – 15.30
10	ברום – תרכובות ברום	07.30 – 15.30
11	אוניברסיטת בן־גוריון, משרדי הממשלה ב"ש	07.30 – 15.30
12	עין יהב, מרכז ספיר	07.00 – 10.00
13	מועצה מקומית אילות	11.00 – 14.00

פרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי המחוזות של הסתדרות המהנדסים לפי הכתובות והטלפונים הרשומים לעיל.

אינג' יוסף ליבסטר
יו"ר ועדת הבחירות המרכזית

משרד החינוך והתרבות
לשכת הדובר

טלפון פתוח
עם תחילת הרישום לגני הילדים ובתי־הספר היסודיים
לשנת הלימודים תשמ"ח

יתקיים ביום שני, א' אדר תשמ"ז, 2.3.87
בהשתתפות
עוה"ד **אריה בריק** – היועץ המשפטי
מר **שמעון נחמה** – מנהל אגף התלמידים
בין השעות 16.00 – 18.00 בטלפונים 278234, 02־278240
הציבור מוזמן להתקשר ולברר שאלות ובעיות הקשורות ברישום התלמידים.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה לבניית חדר יציאה לגג במעקה הגג כהקלה לבנין ברחוב הירדן מס' 25 גוש 6904 חלקה 24: תיק בנין: 348־025.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בסטי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
להלן החוק:

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6584 חלקה 34 רח' פרדס משותף 39. מבוקשת הקלה 6% משטח המגרש דהיינו 31% במקום 25% המותרים לפי תכנית רע/1/1 א.

כל המעונין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להיתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.

ב. וולפוביץ
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה

ההסתדרות הכללית של העובדים באי"י – הועד הפועל
המרכז לתרבות ולחינוך
המחלקה להדרכה ולהפעלה

קורס אוניברסיטאי לרכזי תרבות

יפתח מחר, יום ג', 3 במרץ 1987 בשעה 10.00 באוניברסיטת תל־אביב (רמת אביב) בבית הספר לחינוך – בנין שרת.
דברים:
– **פיני שומר** – סגן יו"ר המרכז לתרבות ולחינוך
– **פסיה בן־דרור** – מנהלת המחלקה להדרכה והפעלה
– **פרופ' מיכאל חן** – ראש בית הספר לחינוך של אוניברסיטת ת"א
– **פרופ' יצחק קשתי** – מב"יס לחינוך אוניברסיטת ת"א
– **צבי לבנון** – מנהל ברשות לחינוך רעיוני
– **יובל אליגור** – מ"מ מנהל המכון לחינוך רעיוני
הרשמה לקבלת חומר לימוד בשעה 09.30.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
מועצת פועלי תל־אביב־יפו · המחלקה לתרבות ולחינוך
ארגון ותיקי ההסתדרות

ביום רביעי, ג' באדר תשמ"ז 4/3/1987 בשעה 17.30
במועדון הגימלאים רחוב דיזנגוף 213, תל־אביב.
יתקיים
טקס חלוקת מילגות לסטודנטים על שמו של
דוד כרובי ז"ל
במלאת 11 שנים לפטירתו

בהשתתפות:
הח"כ **דב בן־מאיר** – סגן יו"ר הכנסת וחבר הנהלת עיריית ת"א
הח' **תדי קאופמן** – מזכיר מועצת פועלי תל־אביב־יפו
הרצאתו של
ד"ר **דונלד סילברברג** – מנהל האגף לרפואה ציבורית בעיריית ת"א־יפו.
בנושא: **מחלות – ואיך למנוע אותן.**
הציבור מוזמן

לחברתנו **נורית שמש**
מזכירת נעמת קרית אונו
אתך באבלך הכבד במות
אמך ז"ל
חבריך לעבודה
במועצת פועלי קרית אונו
גבעת שמואל וגני תקוה

„בכיתה לא מדברים אִתנו על המשפט"

מאת יעל פישביין

על טענה זו של תלמידים מגיבה מורה: „ראש קטן" שכיח גם בקרב מורים. היוזמה צריכה לבוא מלמעלה: מנהל אגף הנוער במשרד החינוך „מתרשם אחרת"

על־אף הדיווחים הדרמטיים בתקשורת, נראה שמשפטו של איוואן האיום לא חדר עדיין אל בין כותלי בית־הספר. כמה תלמידי תיכון עיוני במרכז הארץ, שהתבקשו להגיב על המשפט, דיברו על כך שמחנכיהם לא התייחסו לנושאים שעלו במהלכו. רותי, תלמידת י"ב, אמרה: „לא שוחחנו בכיתה על המשפט. זו בושה. המשפחה שלי נספתה בשואה וכואב לי שאנשים לא מתייחסים לזה. גם את המעט שמראים בטלוויזיה, רבים אינם רואים. עוד מעט ימות דור הניצולים ולכן צריך להראות את זה הרבה ככל האפשר. בין החברים מדברים על זה כולם. העדויות מזעזעות. כולם חושבים שבאמת צריך לדבר על זה יותר אבל אין לכך זמן. רק לומדים. אי־אפשר להימלט מזה. אני מתכוונת לנסוע על חשבון יום לימודים ולהיות נוכחת במשפט. כל אחד צריך לדעת מה קרה לעם שלו, שחלק כל־כך גדול ממנו נכחד".

עודד, תלמיד כיתה י': „זה מזעזע. אצלנו מדברים על זה, אבל לא בשיעורים. רק בשיעור אחד דיברנו על זה – בשיעור עתונות. שדבר כזה יישכח? כל שנה זה עולה מחדש, באזכרה של סבא ושתי אחיות של אמא שלי. אני חושב שצריך לתפוס ולהעניש כחוק את הרוצחים של העם שלנו. העדות הזאת, שהוא (דמיאניוק) תפס ילדה וניפץ לה את הראש, היתה נוראה. אמא שלי סיפרה שלס.ס היו כלבים, שהיו משסים אותם בילדים קטנים והם היו טורפים אותם. אני לא חושב שתהיה עוד פעם שואה כזאת, אבל אני בטוח שתהיה שואה אחרת, אולי שואה גרעינית. אני לא מבין את זה: איך אדם אחד השמיד שישה מיליון איש".

משה, תלמיד כיתה י"ב: „המשפחה שלי לא סבלה בשואה. הורי באו מבולגריה והמלך הבולגרי לא מכר את היהודים. לא דיברו אצלנו על המשפט. אין שיעורי חינוך והמורה לא יוזמת שיחה. אנחנו נבחנים בבגרות על השואה, אבל צריך לדבר על זה, כדי להזכיר עוד. הלקח שלי מזה הוא שצריך לעצור גזענות נגד יהודים. כהנא? אני לא חושב שהוא כמו היטלר, אבל מתקרב אליו. יש גם אצלנו גזענות, בעיקר נגד ערבים".

חמי, תלמיד כיתה י': „בשיעור אחד דיברנו על זה: המורה הביאה הקלטה מהמשפט ואמרנו מה דעתנו על השואה. אם נשכח, היא עלולה לחזור. זה שייך להיום. כל אדם, אפילו אלה מהשמאל, חושב שהערבים הם אויבים שלנו ולכן יש שנאה לערבים. אם יבוא אדם מוצלח יותר מכהנא הוא עלול להלהיב בני־אדם בקלות. די אם יזכיר למשפחות את הבנים שנהרגו להן: אם יהיו פיגועים ותהיה מפלגה כמו זאת של כהנא, יכול לקום מישהו כמו היטלר. יכול להיות גם שהעולם לא יתן לנו להיות גזעניים".

חגית, כיתה י': „זה לא מספיק מה שדיברו בכיתה. אני חושבת שצריך לנסוע לשם. אני עוקבת אחרי המשפט. העד הראשון זעזע אותי. הוא דיבר על הריגת ילדים וילדות. צריך לזכור את זה".

מורה בבית הספר הגיבה על דברי התלמידים ואמרה: „'הראש הקטן' בין המורים שכיח כפי שהוא שכיח בין התלמידים. אם לא קם מישהו ולוקח יוזמה, אין עושים דבר. היוזמה צריכה לבוא מההנהלה; אחרת לא ייעשה כלום".

מנהל אגף הנוער במשרד החינוך, עודד כהן, אמר, בתגובה על דברי התלמידים והמורה: „אני מתפלא על מה שאמרו התלמידים. ההתרשמות שלי היא שונה לגמרי. ההתעניינות במשפט הולכת וגוברת. בימים הראשונים הבאנו, ביוזמתנו, קבוצות נוער לאולם המשפט; עכשיו כבר אין צורך בכך. בתי־הספר מביאים תלמידים ביוזמתם. אנחנו מבטיחים, שכל מי שמגיע למשפט יקבל הכנה מתאימה. הוצאנו חוברת מיוחדת לקראת המשפט והיא הופצה בכל בתי־הספר בארץ. ידוע לי שמרבים להשתמש בה. בירושלים ערכו כל בתי־הספר פעולות חינוכיות על הנושא. תנועות הנוער התבקשו לדון בנושא וישנה דרישה עצומה מצד מחנכים לחומר נוסף. כמות התלמידים המבקשים לעשות עבודות על המשפט היא עצומה. נראה לי שמגמת ההתעניינות הגוברת, תלך ותגבר עוד יותר".

חברי תנועת „לפיד", המפיצה את לקחי השואה, טוענים, שמערכת החינוך „מפספסת" את ההזדמנות להפיק לקחים הומניסטיים ממשפט דמיאניוק. התנועה מורכבת ממחנכים ומבעלי מקצועות חופשיים. חלק גדול מחבריה הם ניצולי שואה או בניהם של ניצולי שואה. נציג התנועה אריה ברנע מסביר: „הביקורת שלנו נוגעת לכך, שהמערכת הציבה לעצמה יעד מרכזי אחד – לזכור ולא לשכוח. לא לשכוח כדי להימנע מטעויות בעתיד. ללא לקחים הנוגעים להווה, השואה עלולה להפוך לפרק היסטורי נוסף, מבלי שנכיר בסכנות האורבות לנו, כיהודים. יש להנחות את המורים, כיצד לעודד התמודדות מוסרית עם השואה ומה אפשר לעשות כדי לא להיות קורבנות וכדי לא להיות הרודפים. אלימות ודעות קדומות אינן ניתנות לחלוקה. מי שקורא 'מוות לערבים', יכול מחר לקרוא 'מוות ליהודים'. אם רוצים להפוך את משפט דמיאניוק לאירוע משמעותי אסור לנתקו מדיון ערכי מוסרי". חברי התנועה מעמידים עצמם לרשות מערכת החינוך ומתכוננים לכתוב תוכנית לימודים חדשה בהיסטוריה לבתי־ספר תיכוניים. אחרי כל פרק היסטורי, ייכתב פרק שידון בלקח המוסרי העולה מן האירועים. הרעיון קיבל את תמיכת שר החינוך יצחק נבון.

ולא נקבתי שמו של בית־הספר, מתוך הנחה, שהתמונה אינה שונה בבתי־ספר רבים אחרים ואין מדובר במקרה חריג.

נבזות מן המניין

מאת סדי פרויס

הקריאה של „חרות" לנשיא מצרים לא לסמוך על שר־החוץ הישראלי הוא מעשה חמור, אך לא יותר מהנסיונות לעודד עריקה מצה"ל (1948), להסתער על הכנסת (1952), לסלק את לוי אשכול מראשות הממשלה או עריכת רשימה של קרבנות ערבים־אזרחים בימי שלטון המערך

אמת, הקריאה לנשיא זר לא לסמוך על שר־החוץ הישראלי היא מעשה חמור, אך אינו חמור מהנסיון לתפוס את השלטון בכוח ביוני 1948 בעת שהמדינה ליקקה את פצעיה מבלימת הפלישה הערבית. תוך כדי נסיונו לחטוף את השלטון, קרא בגין לאנשיו לערוק מהיחידות הקרביות. תארו לכם, שיוסי שריד או שולה אלוני היו קוראים לחיילים הנתונים להשפעתם לערוק מלבנון, כיצד היו מעודדי העריקה מ־1948 מגיבים? זה מלבד העובדה, שהפלישה ללבנון היתה מעשה לא פחות מזיק, אם להשתמש בלשון המעטה, מהקריאה האחרונה לנשיא מצרים מטעם „חרות". היה גם הנסיון השני, ב־1952 בעת הדיון בכנסת על הסכם השילומים, להשתלט על הפרלמנט, וכמוהו גם ההכרזה באותה הזדמנות, כי השוטרים הישראלים נושאים מכלים של אותו גאז, שבו הושמדו בני העם היהודי במחנות המוות.

נסיון נוסף להכרית את שלטון החוק, ולמוטט את הממשלה הנבחרת נעשה ב־1974 כשהתחוור, כי עומד להיחתם הסכם ביניים עם אותה מדינה שלנשיאה קראה „חרות" שלא להאמין לשר־החוץ הישראלי. לא פחות מד"ר יוסף בורג, אמר כי באותו יום חשש פעם שניה לנפשה של הדמוקרטיה. בפעם הראשונה הוא חשש לה בעת שבגין שיסה את בריוניו בכנסת ב־1952.

ובכך, לא תמו הנסיונות הפוטשיסטיים. בעת ה„המתנה" במאי־יוני 1967 שב בגין לדוג דגים במים עכורים ולקעקע את השלטון הנבחר. בשעה שסכנת אושוויץ שניה נשקפה לישראל, היו מעייניה של „חרות" בסילוק לוי אשכול „המגמגם", שהואשם ברפיון ופיק־ברכיים. על אף שאשכול תמך ביציאה למלחמה, היה בגין מוכן להחזיר את בן־גוריון שיותר מכל אחד אחר עמד על טיבו, אופיו ונטיותיו האמיתיות של בגין – והתנגד ליציאה למלחמה. מלחמת קיום („ברירה", לפי האמת של בגין) או לא מלחמת קיום, העיקר להגיע לשלטון.

עריכת רשימה של קרבנות ערבים־אזרחים שנהרגו בהפגנות והפצצות בימי שלטון המערך, היתה מעשה שצריך היה לתמוה עליו אילולי עשה אותו בגין. לא חשוב שכלי התקשורת עוינים, ועתונים במדינות ערב עטו עליה כהוכחה לשטניות הישראלית; כי מהו כתב אישום עצמי נגד המדינה כולה, אם „חרות" יכולה להפיק ממנו ולו רק קול אחד נוסף בקלפי? כך גם שאגת אימים „אתה קיבלת 100 דולר?", מפי בגין, שאמורה היתה להוכיח שהממשלה גנבה את 100 מליון הדולר שנתקבלו כמילווה מארצות־הברית. האם כל אלה נשכחו עד כדי לומר, כי הקריאה לנשיא מצרים שלא להאמין לפרס היא שיא חדש של פשיעה פוליטית?

זה רק הקש האחרון

מאת יקיר צור

תבוסתו של דולצין לפני ראשי המגביות מחו"ל אינה בהכרח כשלון התנועה הציונית: "ציונים" ו"לא־ציונים" בהנהלת הסוכנות מאוחדים במסקנה: כך להמשיך אי־אפשר

הצלחתם של השותפים מחו"ל להנהגת הסוכנות היהודית, להביא לסיום כהונתו של אריה דולצין על רקע פרשת בל"ל, מצביעה פעם נוספת על הפער העצום הקיים בין הפוליטיקאים הישראלים ובין גורמות ההתנהגות הפוליטית המקובלות על אנשי המערב. שוב הוכח שהפוליטיקאי הישראלי, שלא כמרבית עמיתיו באירופה ובארה"ב, אינו מוכן לקבל על עצמו אחריות אישית למחדלים שנעשו בתחום אחריותו, בידיעתו או שלא בידיעתו. „אין חשיבות לשאלה, אם דולצין היה נאיבי או לא. נזק כה רב נגרם, כך שהדבר היחיד שצריך לבוא הוא שינוי ממשי בהנהגה", אמר פיל גרנובסקי כאשר קרא להתפטרותו של דולצין ובכך הביע את דעתם של רבים מעמיתיו. ואם בישראל זקוקים לרעידת אדמה רצינית כדי להדיח מכיסאם את המסרבים להכיר באחריותם למחדל, הרי שאצל השותפים מחו"ל – אם לא הבנת, מסיבה כלשהי או שאינך רוצה להבין, שהגיע זמנך לקום מהכיסא – יידעו להסביר לך זאת באדיבות ובלשון שאינה משתמעת לשתי פנים.

ראוי עם זאת להדגיש שפרשת בל"ל היתה רק הקש האחרון במערכת היחסים המתוחה, בין מה שמכונה „הציונים" לבין ראשי מגביות „קרן היסוד" ו„המגבית היהודית המאוחדת", השותפים להנהגת הסוכנות היהודית. דוגמה טובה לכך היא פרשת החברות הסוכנותיות. לסוכנות היהודית יש יותר מחמש־עשרה חברות כלכליות, בבעלות מלאה או חלקית, ביניהן: יכין־חק"ל, דיור לעולה, עמיגור, הכשרת היישוב, לל"ן מחשבים, ייצור ופיתוח, מ.ק.ט. ועוד. רשות החברות היתה עד השבוע שעבר תחת פיקוחו ובאחריותו המלאה של יו"ר הנהלת הסוכנות. שליטה בחמש־עשרה חברות כלכליות פירושה כוח פוליטי לא מבוטל, המתבטא במינוי „אנשי שלומנו" לדירקטוריון ולתפקידי ניהול בכירים. שיקולים כאלה אינם מקובלים על השותפים מחו"ל, האמונים על קבלת החלטות כמערכת היודעת להפריד בין שיקולים פוליטיים ועסקיים, ולפיכך יש להעלים ולטשטש את המידע על החברות ועל דרכי ניהולן.

דבריו של פיל גרנובסקי, מראשי המגבית בקנדה ויו"ר מועצת הנגידים של קרן היסוד, בישיבת חבר הנאמנים בשבוע שעבר, מורים על התחושות וההרגשות שהצטברו בקרב השותפים מחו"ל. „תקופה ארוכה העלימו מאיתנו אינפורמציה על נכסי הסוכנות. כמה פעמים היינו צריכים לבקש מידע על 'רהיטי מבט' ועל נכסים חבויים אחרים. אנחנו מוצאים היום שאנחנו בעלי מלונות, אנחנו מוצאים היום שיש לנו נכסים ששוויים מסתכם במאות מיליוני דולרים, שבהם ניתן היה לכסות את החובות הגדולים ולהפנות כספים לטיפול באתיופים, בשיקום שכונות ובנושאים אחרים".

הצעד הבא, שהתבקש, היה ההחלטה על העברת האחריות לטיפול בחברות הסוכנותיות, מידיו של יו"ר ההנהלה הציונית לידי „ועדת החברות" של חבר הנאמנים, שתהיה כפופה ישירות ליו"ר חבר הנאמנים ותקבל את הסמכויות שהיו נתונות בידיה של מועצת רשות החברות. הוועדה קיבלה סמכות למנות, במידת הצורך, ועדות משנה ייחודיות לטיפול בנושא זה או אחר. מנכ"ל רשות החברות, שהיה כפוף ישירות ליו"ר ההנהלה, יהיה כפוף מעתה לוועדת חבר הנאמנים או לוועדות המשנה שלה. לוועדות אלו יש סמכות להגדיר מחדש את סמכויותיו של המנכ"ל, לצמצמן או להרחיבן לפי הצורך. דולצין הבין היטב שהצעה זו כמוה כהצהרת „אי אמון" בו. בתחילה ניסה להתנגד להעלאת ההצעה לדיון, בטענה שלא הספיק ללמוד אותה היטב ואחר־כך העלה הצעה נגדית, לפיה תוקם מחלקה מיוחדת במסגרת הסוכנות ובראשה יעמוד אחד מחברי ההנהלה מארה"ב. בהצבעה חשאית זכתה הצעתו ל־16 קולות בלבד, לעומת 34 קולות שקיבלה ההצעה הראשונה. תוצאות ההצבעה הבהירו, שהביקורת על דולצין חילחלה גם מבית.

כשלונו של דולצין בהתמודדות מול ראשי המגביות מחו"ל אינו בהכרח כשלונה של התנועה הציונית כולה. במשך שנים ניסו ראשי התנועה הציונית לבלום את הביקורת שנמתחה מבחוץ, על־ידי העברת הויכוח לפסים של „ציונים" מול „לא ציונים", המנסים כביכול להשתלט על הסוכנות היהודית. היתה זו הטעייה מכוונת – לאנשי מגביות חו"ל חלק שווה בסוכנות, כמו להסתדרות הציונית העולמית, וזכותם להשתתף בניהול הסוכנות ולומר את דברם אינה נופלת מכוחם של הציונים. עתה ברור לכל, שהתביעה שהעלו ראשי המגביות לגבי שיפורו של מינהל הסוכנות היתה מוצדקת. צריך אמנם להתווכח על הדרך בה צריכים הדברים להיעשות, אך לא על העיקרון. עתה מוסכם על כולם – ציונים כ„לא ציונים" – שכך אי־אפשר להמשיך. אירועי השבוע שעבר הוכיחו, שהסוכנות היהודית מסוגלת לערוך ביקורת עצמית ולקבל החלטות קשות.

כל אפשרויות הפירוק

מאת זאב טריינין

אם לא רה"מ הוא המתפטר ולא הממשלה כולה, אלא שרים, כל אחד כחפצו, ממשיכה הממשלה הנותרת לתפקד כרגיל, לא כממשלת מעבר. ברור, כי כאשר ראשות הממשלה בידי הליכוד בא מהלך כזה בחשבון רק לגבי המערך

הביטוי הרווח בפי מנחשי הקץ הוא פירוק הממשלה. ואילו פירוק זה אינו בגדר אקט פוליטי עומד בפני עצמו. הדרך אליו עוברת בסעיפי חוק שונים שיש בהם להכתיב את המהלך הפוליטי שיגרום לפירוק הממשלה ולפחות ישפיע עליו. תיבנון מהלך כזה לא ייתכן במנותק מהשלכות המשפט הקונסטיטוציוני הנהוג בישראל.

פירוק הממשלה אפשרי, על־פי סעיף 22 (א) לחוק יסוד הממשלה, בהתפטרות הממשלה, על־ידי קבלת החלטה בממשלה על התפטרותה. פירוק הממשלה אפשרי גם על־פי סעיף 23 (א) לחוק, בהתפטרות ראש הממשלה. פירוק הממשלה אפשרי גם על־ידי סעיף 24 לחוק בהבעת אי־אמון הכנסת לממשלה ורואים אז את הממשלה כאילו התפטרה באותו יום. המשותף ל„פירוק" הממשלה בכל אחת מחלופות אלה הוא בשני דברים המגויים בסעיף 25 לחוק יסוד הממשלה. נשיא המדינה פותח בהליכים להרכבת ממשלה חדשה. הממשלה וראש הממשלה ממשיכים במילוי תפקידיהם עד שתיכון הממשלה החדשה במתכונת הידועה כממשלת מעבר.

ממשלת מעבר זו על־פי סעיף 25 (ג) לחוק אין יוצא ממנה ואין נכנס בה, היינו ראש הממשלה והשרים אשר „נתפסו" בתוכה בעת התפטרות הממשלה ממשיכים לכהן בה עד שתיכון ממשלה חדשה.

פירוק הממשלה אפשרי גם בדרך אחרת, זו של התפטרות שרים, כל שר כחפצו, מן הממשלה על־פי סעיף 21 (א) לחוק יסוד הממשלה. במקרה כזה ממשיכה הממשלה לתפקד כרגיל, בלי שיהיה צורך לנקוט הליך קונסטיטוציוני כל שהוא, להמשך קיומה. ברור כי כאשר ראשות הממשלה היא בידי הליכוד, יבוא מהלך כזה בחשבון רק עבור המערך.

הקונסטלציה הנוכחית של ממשלת אחדות לאומית, המורכבת מהמערך ומהליכוד, יוצרת הזדמנות נדירה, שיכולה לאפשר לליכוד – במקרה של הצבעת אי־אמון לממשלה שבה תקח חלק סיעת המערך – להפסיק את כהונתם של כל שרי המערך. על־פי חוק המעבר. שימוש כזה נעשה בסוף ימיה של ממשלת רבין לגבי שרי המפד"ל, שחלקם נמנעו מהשתתפות בהצבעת האמון לממשלת רבין. עניין זה נדון בבג"ץ 621/76 בשאלה אם „נתפסו" שרים אלה בממשלת המעבר שקמה עם הגשת התפטרותו של ראש הממשלה יצחק רבין לנשיא באותו יום, שבו „פוטרו". בג"ץ החליט שהשרים לא „נתפסו" בממשלת המערך ופיטוריהם בתוקף.

אמנם לראש הממשלה סמכות הרבה יותר מרחיקת לכת לפטר שרים, על־פי סעיף 21 א. (א) לחוק יסוד הממשלה. במקרה זה אין ראש־הממשלה זקוק לסיבה כל שהיא להעברת השר מכהונתו, אך אין ספק שהדרך של פיטורי שרים על פי חוק המעבר נראית הרבה יותר אלגנטית, שכן יש בה היגיון פוליטי. ההיגיון הזה אומר שלא ייתכן כי שר, אפילו אם לא הוא עצמו, רק סיעתו הצביעה אי־אמון לממשלה, ימשיך לכהן באותה ממשלה.

אם ליישם את ההסברים השונים למהלך הפוליטי של פירוק הממשלה על־פי החוקים השונים שפורטו בזה, ניתן לראות בעליל שהמפתח למהלך זה הוא בעיקרו של דבר בידי סיעת הליכוד שבידה מירב האופציות לשימוש בו. ובעיקר אמורים הדברים באשר לאופציות של „ממשלת מעבר", שהיא הדרך הרצויה ביותר למערך, שכן רק בדרך זו יוכל המערך לאכול את העוגה ולהשאירה שלמה. אך, כידוע, דבר כזה קשה מאוד להשיגו. ואכן אופציה זו, פרט אולי להצבעת אי־אמון, כל כולה בידי הליכוד. והדברים אמורים בהתפטרות ראש הממשלה יצחק שמיר או בהתפטרות הממשלה, היינו בקבלת החלטה על־ידי רוב חברי הממשלה להתפטר. קשה לראות מדוע יעדיף שמיר להתפטר, או מדוע יעדיפו חבריו לקבל החלטה על התפטרות הממשלה שתמשיך לכהן כממשלת מעבר כאשר בידי הליכוד אופציה להוציא את המערך מהממשלה, במקרה שהמערך בשל חוסר סבלנות ייכשל בהצבעת אי אמון לממשלה, בלי שהדבר יביא בהכרח להקדמת הבחירות. אין צורך בדמיון מיוחד כדי לדמיין מה שימוש יעשו שרי הליכוד בתפקידיהם שיתמנו אליהם במקום שרי המערך שיפנו.

תדיראן בע"מ

הודעה על הצעת רכש

חברת תדיראן בע"מ מזמינה בזאת את הציבור להציע לה הצעות לרכישת ניירות ערך הכלולים ביחידות מו"פ 1985 שהונפקו ע"י חברת תדיראן מחקר ופיתוח (1985) בע"מ, עפ"י תשקיף מיום 30.6.85 (להלן: "יחידות המו"פ") עד לסך כולל של 37.5% מההנפקה, כדלקמן:

1. הציבור מוזמן להציע יחידות המו"פ שבבעלותו לרכישה ע"י תדיראן בע"מ, בדרך של מכרז כאשר מחירי המכרז נעים בין U S $4.10 (ארבעה דולר ועשרה סנט) לבין U.S $4.45 (ארבעה דולר וארבעים וחמישה סנט) לכל יחידה, במרווחי מחיר של 2.5 סנט (שניים וחצי סנט). ההצעה ע"י בעל יחידות המו"פ מהווה התחייבות למכירת היחידות לתדיראן בע"מ ואינה ניתנת לחזרה.
2. תדיראן מתחייבת לרכוש כל כמות יחידות שתוצע כהיענות להצעה זו, עד סכום מצטבר של 1.5 מיליון יחידות.
3. תנאי מוקדם לרכישה ע"י תדיראן הוא כי יחידות המו"פ יועברו נקיות מכל עיקול, שעבוד או זכויות אחרות של צד ג'.
4. אם המספר הכולל של היחידות המוצעות לרכישה יהיה שווה או יעלה על 1.5 מליון יחידות תרכשנה כל היחידות במחיר אחד (להלן: "מחיר הרכישה"), שיהיה המחיר הנמוך ביותר שבו, ו/או במחירים הנמוכים ממנו הוגשו הצעות למכירת 1.5 מליון יחידות וההקצאה תעשה כדלקמן:
   (א) בקשות במחיר הנמוך ממחיר הרכישה תענינה במלואן.
   (ב) בקשות במחיר הגבוה ממחיר הרכישה לא תענינה.
   (ג) כל מבקש שהגיש הצעה במחיר הרכישה יקבל מספר כזה של יחידות שהיחס בין מספר זה לבין היחידות שנותרנה לרכישה לאחר ביצוע סעיף א', יהיה שווה ליחס בין מספר היחידות שהציע במחיר הרכישה לבין סה"כ היחידות שהצעות בגינן במחיר הרכישה הוגשו לחברה.
5. אם המספר הכולל של היחידות המוצעות לרכישה יהיה נמוך ממליון וחצי יחידות תרכוש תדיראן את כל היחידות שיוצעו במחיר הגבוה ביותר שיוצע במכרז.
6. ביום 26.2.87 המליצה מועה"מ של חברת תדיראן מחקר ופיתוח (1985) בע"מ על חלוקת דיבידנד לבעלי יחידות המו"פ ביום 1.4.87 בסך של U S $1,034 (דולר ושלושה סנט וארבע עשיריות הסנט) ברוטו למניה. תשלום דיבידנד בשיעור זה מותנה בכך שמכירות 1986 של תדיראן בע"מ ותחזית המכירות שלה לשנת 1987, אשר שימשו כבסיס חישובי הדיבידנד יאושרו ע"י מועה"מ של תדיראן בע"מ שתתכנס ביום 4.3.87.
   מתשלום הדיבידנד ינוכה מס במקור בשיעור של 35%. שיעור המס הנ"ל נובע מכך שלחברה אין הכנסה החייבת לצורך מס, ועל כן, עפ"י הוראת החוק המס שחל על הדיבידנד הוא 35%.
   לפי הצעת חוק לתיקון פק' מס הכנסה מס' 74, שיעור המס עשוי לקטון. כתוצאה מכך עשויה להתאפשר קבלת החזר של חלק מהמס שנוכה. הקביעה בדבר קיומה של הכנסה חייבת ממפעל מאושר נמצאת בדיון משפטי ותוצאות הדיון עשויות להביא לידי הפחתת שיעור המס גם בגין הדיבידנד שחולק ע"י תדיראן מו"פ. טרם ידוע מתי ותהיה החלטה סופית בנדון.
   יום האקס לצורך התשלום הדיבידנד יהיה 16.3.87.
7. יש להגיש ההצעות באמצעות חברי הבורסה ביום 12.3.87 עד שעה 14.00 לסהר (ניירות ערך) בע"מ, בן יהודה 23, ת"א. ההצעות יוגשו חתומות ע"י המציע, ביחד עם התעודות המראות את זכאותו ליחידות המו"פ.
8. יום התשלום והעברת היחידות לתדיראן בע"מ יהיה 13.3.87. חישוב שער הדולר לצורך התשלום יהיה השער היציג האחרון שהתפרסם ע"י בנק ישראל לפני ה־13.3.87.
   מוכר היחידות יחתום על כל המסמכים שיידרשו לצורך העברת יחידות המו"פ לתדיראן בע"מ.
9. עם רכישת היחידות ע"י תדיראן בע"מ, יעברו לתדיראן כל הזכויות שמקנות יחידות המו"פ, החל מיום ההעברה.
10. הצעה זו הינה עפ"י היתרה של הרשות המוסמכת כמשמעותה בחוק מס הכנסה (הטבות להשקעה בני"ע שתמורתם נועדה למחקר מועף) התשמ"ד 1983 מיום 10.2.87 ובתיאום עם הרשות לני"ע.
11. למעונינים, הדו"ח התקופתי של תדיראן בע"מ לשנת החשבון 1985 שהוגש לרשות ני"ע רשם החברות והבורסה לני"ע בת"א, יהיה ניתן לעיון במשרדי חברת תדיראן בע"מ, רח' בן גוריון 11, גבעת שמואל, עד ליום 12.3.87, בשעות העבודה המקובלות.
12. הבורסה לניירות ערך בת"א בע"מ אשרה הצעה זו ביום 1.3.87. אין באישורה של הבורסה משום אימות הפרטים המובאים בהצעה או אישור מהימנותה או שלמותה, ואין בו משום הבעת דעה על טיבם של ניירות הערך שרכישתם מוצעת.
13. פרטים מלאים אודות ההצעה ניתן לקבל אצל כל אחד מחברי הבורסה.

תדיראן בע"מ

דבר היום

טיהור אחרי טאואר

מאז נובמבר אשתקד עסוקה אמריקה בהתפוכה פנימית, גם אם עילתה הרישמית חיצונית. הסערה סביב מכירת הנשק האמריקאי לאיראן והעברת תמורתה ל„קונטראס" האיצה את תהליך היחלשותו של הנשיא רונלד רייגן – תהליך שביטויו העיקרי היה נצחון יריביו הדמוקרטים בבחירות לסנאט. בעוד פחות משנה יתחילו להיערך הבחירות המוקדמות למועמדות שתי המפלגות הגדולות על ירושת רייגן. בלאו הכי, אין החודשים הנותרים נוחים לפעלתנות בנושאי חוץ, אך לאמריקה, למערב ולישראל חיוני כי גם בזמן המתמעט במהרה תהיה הנשיאות חזקה, יציבה ויעילה דיה לעמוד באתגרים מדיניים מחוץ, אולי יותר מכל, חידושי עידן מיכאיל גורבצ'וב בהנהגה הסובייטית.

רייגן המתין עד לפירסום דו"ח ועדת־החקירה שבראשות ג'ון טאואר, כדי להרחיק מתפקיד־המפתח של ראש־מטה הבית הלבן את דונלד ריגן, שסירב לפני כן להבין את הרמזים העבים שנשלחו לעברו. ריגן הוא גורם כשלונותיו של רייגן. נשיא שסיגנונו מרוחק, מאציל ומנותק כזה של רייגן נזקק לעוזרים מיומנים ומצויידים בהבנה פוליטית דקה, מסוגו של ג'יימס בייקר, שקדם לריגן בתקופת־כהונתו הראשונה של הנשיא. ריגן, לעומתו, סיבך את הנשיא במהלכים שרירותיים ופוגעים (הביקור בביטבורג, כדוגמה בולטת) ולא השגיח כראוי על המועצה לבטחון לאומי.

מינוי בייקר אחר – הסנאטור לשעבר הווארד בייקר – במקום ריגן המודח יסייע לאיחוי הקרעים במימשל וביניו לבין הקונגרס, כשם שמינוי פקיד מנוסה (פראנק קארלוצ'י) במקום הקצינים שניהלו את המועצה לבטחון לאומי חידש את האמון בגוף זה. גם לישראל סיבה לסיפוק ממינוי בייקר, שאמנם לא היה אוהד לה ככמה סנאטורים דמוקרטיים ואף ניהל את מאבק המימשל בעד מכירת מטוסי „איוואקס" לסעודיה, אך יהיה קשוב לרגישויותיה, בין שאר שיקולים פוליטיים.

בשולי דברים / מאיר בראלי

מטריה אינה קישוט

ההתנגדות לוועידה בינלאומית אינה התנגדות לוועידת ראווה נטולת משמעות מדינית. ועידת ראווה אינה מפריעה לאיש ואינה דרושה לאיש. ברור לגמרי שלא לזה חותרים הרוסים ולא לזה מתכוונים הירדנים והמצרים. נחוצה לערבים „מטריה בינלאומית". מטריה באה להגן מפני משהו. אין היא קישוט יפה כלל. הרוסים אינם מתכוונים לקשט, הם רוצים להשפיע.

ישראל תאמר ועידת קישוט והם יאמרו ועידה ממש. אין שחור־לבן בלבד. יש גוני ביניים. ייפתח מו"מ על אופי הוועידה. טוב הוא לא ייגמר.

יתכן שמצב של שמיר־מתנגד־פרס־תומך יוכל להקטין סכנות של כרסום ואולי למנוע ועידה בכלל. במצב זה עולות מניותיו של פרס בחוץ־לארץ ושל שמיר – בארץ.

למי ששכח : בבחירות לכנסת ישראל בוחרים רק ישראלים.

דרום אפריקה וישראל

קביעת התנהגותנו כלפי דרום אפריקה והמשטר הגזעני שלה אסור שתהיה תוצאה מהשקפתנו על המשטר שם. יש יותר מדי משטרים פסולים בעולם משכדאי להסדיר את כולם. אין אני מתכוון לערוך השוואה בין ארץ הגולאגים לארץ האפרטהייד – מי גרוע ממי. דרגת הרוע אינה חשובה. עם הקמתה קבעה ישראל שאין היא מתערבת במשטר הפנימי במדינות אחרות והיא שואפת לידידות עם הכל, בלי לבדוק באופי המשטרים. עליה להמשיך ולקבוע התנהגות כלפי כל מדינה ומדינה לפי האינטרס שלה ולפיו בלבד. ההתייחסות הערכית של כל ישראלי וישראלי היא סיפוק לעצמו.

גורל יהודי דרום אפריקה, אינטרסים כלכליים ואינטרסים ממלכתיים אחרים עומדים מול הנזק שיחסים הדוקים מדי עם פרטוריה עלולים לגרום לנו, נזק במקומות אחרים, חשובים יותר. הכותב זאת אינו פחות אנטי־גזעני ממסיד ההחרמה הטוטאלית, הוא רק מבין יותר איך מתנהלים קשרים בין מדינות בעולם שאנו חיים ופועלים בתוכו.

מכיוון שגם אותנו רוצים להחרים, וגם עלינו מתכוונות מדינות לא מעטות להטיל עיצומים, מביטים על היחסים של ישראל עם דרום אפריקה דרך זכוכית מגדלת, ועושות זאת גם מדינות שחשוב להן מאד שיביטו על יחסיהן עם פרטוריה דרך זכוכית מקטנת.

תינוק שאינו בוכה

אין דבר יותר פופולארי בישראל בימים אלה מידוי אבן בשובתים בשירותים חיוניים. „על גבם של חולים" – מאשימים אותם. כששבתו האחיות הן נהנו קצת מאהדה, כי מקצוען מעורר אהדה, מעצם טבעו. לא כן עובדי המשק המינהלי.

לא בדקתי את תביעותיהם ולכן אין לי עמדה בדבר צדקתם או אי־צדקתם. לעומת זאת אני יודע יפה, שגם התביעה הצודקת ביותר לא תזכה אצלנו להיענות בלי שהתובעים יגרמו נזק ניכר בשביתתם. נאמר כבר מזמן: תינוק שאינו בוכה, אינו מקבל את הבקבוק...

כאשר יתנו תוספת לקבוצות עובדים שלא שבתו, שלא הזיקו ולא גרמו נזק, רק מפני שהדבר מוצדק, מפני שהתוספת מגיעה להם, אז אתנגד גם אני לשביתה בשירות חיוני, גם כשהתביעה צודקת.

רפואה שחורה מהי ?

ב„הבוקר הזה", ביום ששי בשבוע שעבר, דיבר פרופסור והפרין, בין היתר, על רפואה שחורה ואמר שרפואה שחורה היא קבלת חולים פרטית בלי רישום. עם כל הכבוד לפרופסור והפרין (והוא ראוי לכבוד רב) הוא פשוט לא צדק.

רפואה שחורה אינה זו הנעשית בלי רשות דווקא. כאשר רופא, מפורסם בכל שיהיה, מיומן בכל שיהיה, נותן עדיפות במוסדות רפואה ציבוריים שהוא עובד בהם או מנהל אותם, לחולה שביקר אצלו ביקור פרטי ושילם תמורת הביקור – זו רפואה שחורה, גם אם יש היתר לרופא לקבל חולים במרפאתו הפרטית.

הדבר המקודש ביותר

כאחרונה הודיעו לנו, כי לא נחתם הסכם מסויים בין המערך והליכוד, משום שחבר הכנסת חיים קאופמן נסע לחוץ־לארץ. אין אני יודע אם הוא נסע בעסקי הציבור, לעסקיו הפרטיים או לנופש. חיים קאופמן הוא רק דוגמה. יתכן שעד שיראו דברים אלה אור הוא לא יהיה כבר דוגמה אופיינית.

נסיעה לחוץ־לארץ נחשבת, במימסד הציבורי שלנו, לסיבה ראשונה במעלה, ממש כוח עליון. הכל יכול לחכות כשאיש ציבור נוסע לחוץ־לארץ. נסיעתו אינה יכולה לחכות ובוודאי לא להתבטל.

יהיה זה לא הוגן אם נייחס סדר עדיפויות מעוות לחיים קאופמן לבדו או לסיעת הליכוד לבדה. זוהי מוסכמה של האליטה הציבורית שלנו כולה. עניינים שוליים כמו טובת הציבור או תקינות הפעילות הציבורית אינם מעכבים נסיעה לחוץ־לארץ.

אולי יש בזה ירושה מרוסיה הצארית, שם „זאגראניצה" (חוץ־לארץ) היה מושג עטוף הילה.

ראוי למימסד הציבורי להשתחרר מעיוות חמור זה בעדיפויות. נסיעה לחוץ־לארץ היא פחות חשובה מאשר תקינות הטיפול בענייני הכלל. נסיעה לחוץ־לארץ אפשר לדחות ואפילו לבטל. כך לגבי חבר הכנסת קאופמן וכך לגבי אחרים.

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת דבר

קשיי היצואן הישראלי

ההסבר שאני מוצא לקשיים שלפניהם עומד היצואן הישראלי כדי שהוא יוכל לעמוד בתחרות, נובע בגלל בחירה לא נבונה של המטבע שהוא מבקש כתשלום לעצמו בעד הסחורה שהוא מוכר לארצות אחרות. ההבדל בינינו למספר ארצות אירופיות הוא בזה, שהתשלום בעד היצוא שלהן הן מבקשות במטבע מקומי. כך אנחנו משלמים בעד יבוא סחורה מגרמניה במרקים גרמנים ומהולנד בפלורין. אולם ההיפך הוא כאשר היצואן הישראלי מוכר את הסחורה לאותן ארצות, כתמורה התשלום לא מתבצע בשקלים כי גם במרקים ופלורין בהתאם לארץ שהוא מייצא.

נכון, על מנת להשתמש בשקל כאמצעי תשלום בינלאומי, על הממשלה לדאוג ששער המטבע שלו יהיה יציב. אולם, אם היצואן חושב שהוא מובטח בזה שהוא מתחבא אחרי מטבע חזק ויציב הוא טועה. מכיוון שישראל היא ארץ יוצאת דופן מוצא הדבר את ביטויו בעזרה האדירה שהיא מקבלת מארצות חוץ. עזרה זו יש לה השפעה לא מבוטלת על שוק הכספים, על פי הדוגמה הבאה:

נניח, יצואן ישראלי מייצא מוצר A שמחירו בשוק העולמי 10 דולר היחידה. מוצר זה מורכב מ־4 דולר יבוא ו־9 שקלים ערך מוסף. במונחים ריאליים אם שער הדולר עומד על 1.50 שקל ריאלי יש באפשרותו של היצואן למכור את הסחורה ללא כל בעיה. אולם, מה קורה כאשר ישראל מקבלת פתאום מענק או הלוואה רציניים מגורם כלשהו? ההיצע של מטבע זר הנמצא בשוק גדל, דבר המביא להוזלת הדולר לעומת השקל.

נניח, שהשער החדש מבחינה ריאלית הוא 1.30 שקל הדולר (אין לזה כל קשר לערך הנומינלי של השקל בו הדולר יכול להתייצב לעומתו), עכשיו המצב של כדאיות השתנה אצל היצואן. המחיר של המוצר A בשוק לא השתנה ונשאר 10 דולר היחידה. גם חלקו של מרכיב היבוא לא השתנה שהוא 4 דולר, אולם הערך המוסף גדל במונחים דולריים. אם בעבר 9 שקלים השתוו ל־6 דולר עכשיו, לפי השער החדש, הם משתווים ל־6.92 דולר. ביחד ההוצאות במונחים דולריים עולים לו 10.92 היחידה, מחיר שהוא מעל מחיר השוק, תופעה הדוחפת את היצואן לבקש עזרה ממשלתית על מנת שהוא יוכל להמשיך לייצא.

משה מנהיימר
בני ברק

עסקות חבילה

האחדות הלאומית הולידה עסקות חבילה למיניהן. כשעלה על הפרק חוק נגד הגזענות, מיד נזדווג אליו חוק נגד מפגשים עם אש"ף. הראשון היה בה בטול שיניים, עד שכהנא בעצמו חתם עליו בלי חשש. לא כן בן־זוגו. כשנסעה משלחת לרומניה, טחנו טחנות־הצדק מהר וחברי המשלחת הועמדו לדין. לעומת זאת, כשהכריז כהנא בטלוויזיה על תמיכתו בהקמת מחתרת חדשה, שבתו טחנות־הצדק ממלאכתן.

סיוע לקיבוצים הותנה בעיסקת חבילה משולשת. הליכוד דורש סיוע לעיירות־הפיתוח והתנחלויות, כאילו לא הוא שגרם להרס העיירות בהפנותו כל המשאבים להתנחלויות. אברהם שפירא תובע את ליטרת הבשר שלו למען הולכי־בטל ומשתמטים בני הישיבות.

במרוצת הזמן החלו אנשי עיירות־הפיתוח — מאגר מצביעי הליכוד — לפקוח את עיניהם ולראות לאן זורם הכסף. כדי לרצותם ולהפנות את זעמם לעבר מפלגת העבודה, משלם הליכוד מס־שפתיים. לדוגמה: בנה המהולל של בית־שאן מזיל דמעות־תנין על גורלם של מובטלי עירו ושאר העיירות, אבל את הכסף שופך כמים לרובע היהודי בחברון.

בתחום אחר אין עיסקת חבילה: ביחסים בין שני הנושים. שמעון פרס קיים את הסכם הרוטציה, אף נהג באיפוק רב כלפי הפרטנר שלו, אבל לשווא: לגבי הליכוד החלה מערכת בחירות ברגע החלפת הכסאות (בנוסף למלחמת־זוטות בתוך חירות על כתר מלוכה). "לשכת ההסברה" של חירות "מייצרת" במלוא הקיטור פרי־הילולים. כך, למשל, פרס הוא שיצר את הריבית הרצחנית שהרסה את המשק. בהתקרב מועד הבחירות ודאי תקום לתחיה אמו הערביה של פרס, שרכשה למענו את תדיראן והוסיפה שעוני־זהב אין ספור.

דמגוגיה שקרית, אלימה ושלוחת־רסן, תמיד היתה סימן־היכר של הרוויזיוניסטים ועברה בירושה לצאצאיהם. איש לא יוכל להתחרות עימם בתחום זה. אבל מדוע שותקת ומשותקת הסברת ה"עבודה", כשה לפני גוזזיה נאלמה? הלא היא לא צריכה לשקר, אלא אך ורק להגיד את האמת.

איזה קרסל
חולון

ירושת האב והבנות

ב"דבר" מ־19.2.87 פורסמה הודעתה של מזכירות נעמ"ת ירושלים מפסק־הלכה של הראשון לציון לפיו נשים רשאיות ליטול חלק בירושת האב רק אם אחיהן רוצים לתת להן מתנה. התורה, קבע הרב עובדיה יוסף, מייעדת לבנים הזכרים את כל נכסי האב. יתר על כן, הרב אוסר על נשים חרדיות לפנות לבתי־הדין החילוניים כדי לממש זכותן שם לירושה בניגוד לדין התורה.

מזכירות נעמ"ת ירושלים מתנה שיתוף־הפעולה בין תנועת העבודה לש"ס בהכחשת הדברים וגינויים.

יש מקום להתקוממותה של המזכירה מהפסק האמור, על פיו נוהגים זה שנים בכל בתי־הדין הרבניים. אך אין בכך משום חידוש, ואין ביכולתם של הרבנים להתכחש לדברים. אין גם מקום לדרוש זאת מהם.

את העובדה האמורה פרסמתי ב"הארץ" מיום 31.8.86 והם הוסברה בהרחבה במאמרה של אורה ורבציקי ב"דבר" מיום 31.10.86. שנינו הזהרנו את הנשים מלהזדקק לבית־הדין הרבני בענייני ירושה כדי לא לאבד זכותן לירושה כפי שנקבעה בחוקי המדינה.

מה שצריכה לעשות נעמ"ת וכל התנועות המזדהות איתה בעניינים אלה זה להבטיח, כי חלילה לא תינתן לבית־הדין הרבני הזכות הייחודית לדון בדיני ירושה ומשפחה, כדי שלא תפגענה בחוק זה ובנושאים נוספים בתחום האישי. עליהן להרגיש למנהיגי מפלגת העבודה, כי יש מקום לחייב את בית־הדין הרבני לפסוק, כאשר חוקי המדינה מחייבים את פסיקתו, ואין זה נכון כאילו דבר זה "מובן מאליו" כדבריו.

אליעזר בוכני
גבעתיים

בין דתי לחרדי

לא אחת התלבטתי בין המושגים "דתי" ו"חרדי" ופירושם המעשי. לאחרונה ניתנה לנו הגדרה ברורה וחד־משמעית בעניין זה משלושה גורמים נפרדים: ועדת תעסה־גלזר מן הכנסת, ד"ר גרין מאוניברסיטת תל־אביב והרב שך.

בעוד שועדת תעסה־גלזר קבעה קריטריונים להיות קבוצת מאמינים קיצוניים "כת", על המשמעות השלילית שבה ועל הסכנות האורבות ממנה לפרט ולחברה, בא הפסיכולוג ד"ר גרין וקבע, כי גם הדת היא כת, שאין הבדל בין הכתות לבין הישיבות החרדיות, וכי קיימת הקבלה מוחלטת בין כת מיסטית כלשהי לבין "כת התשובה".

עוד אנו תוהים נוכח הפרשנויות הללו, בא לנו גואל דווקא מן הכיוון החרדי, וקבע את המסמר האחרון בהגדרה: הרב שך (ב"דבר", 8.2.87) מגדיר את הרבי מלובאביץ' "משיח שקר" ואת תנועת חב"ד "כת". פולחן האישיות שהולך ומתרחב בשנים האחרונות סביב הרבי מלובאביץ', כמו גם אחרי הבאבא סאלי ורבנים אחרים, חלוקת תמונותיהם כקמיעות לילדי העיירות, חלוקת מטבעות כערובה לבריאות לחיילי צה"ל ולחיות "תפילת הדרך" כערובה לאי־פגיעה לנהגים, כמו גם כל יתר הפולחנים המתקיימים בידי החרדיים ומוכתבים מטעם לכולנו, פעמים רבות בכפייה, הם ביטויים שונים לתופעה אחת: היות היהדות החרדית כת בכל הכתות. התנועה להחזרה בתשובה היא דוגמה מאלפת לתופעה כיתתית שלילית כזאת, והפלגים השונים של "החוזרים בתשובה" מדגימים את העושר הבלתי־רגיל של הכתות הללו.

יש לפנות לח"כ תעסה־גלזר בבקשה ובדרישה: הכלילי את "כת התשובה" ואת "כת החרדיות" בין יתר הכתות שקבעה ועדתך הנכבדה, ותתייחסי אליהן באותו קנה־המידה שאנו מתייחסים כיום לכתות המיסטיות למיניהן.

חנה רוזן
תל־אביב

מי משרת את מי?

התבשרנו על כוונותיו של פרופ' ח. דורון להכניס שינויים דרסטיים בהפעלת המיתקנים הרפואיים, כדי לקצר תורים של חברי קופ"ח. והנה קמו הרופאים ועובדי המוסד נגד השיטה החדשה ויש לי הרושם, כי הגישה האינטרסנטית הפרסונלית תגבר על הצורך הציבורי ובריאות החבר־הפרט.

השאלה היא: מי משרת את מי? ואולי התהפכו היוצרות והחבר משרת את המנגנון? האם אינם חשים הרופאים והעובדים המינהליים, כי יש גבול לסבלנותם של חברי קופת־חולים המחכים בתור חודשים רבים? האם אינם רואים הכתובת על הקיר?

השאלה של שיפור שירות אישי ומיידי של הרפואה הציבורית ניצבת עתה בכל חריפותה וחומרתה. הרגשתי היא, כי אם לא ינקטו אמצעים חריגים ורדיקלים בלתי־שגרתיים ומייד לקיצור התורים לניתוחים, עלולה ההסתדרות הכללית להישאר ללא הנכס היקר שלה ומבצרה — הלא היא קופת החולים הכללית — על כל המשתמע מכך.

לדעתי, זה עניינה לא רק של הנהלת קופ"ח כי אם של הנהגת ההסתדרות, כי בנפשה הדבר.

מרדכי גולדהכט
הרצליה

אשר גולן חבר קיבוץ

בכתבה בנושא היורדים בני הקיבוצים שהופיעה ב"דבר השבוע" בתאריך 6 בפברואר, נכתב בטעות כאילו אשר גולן עזב את קיבוצו, גבעת חיים/מאוחד. גולן הוא חבר הקיבוץ ופועל כעובר חוץ באישור אסיפת הקיבוץ. משכורתו נמסרת לקיבוץ ומשפחתו חיה בו.

שמעון וייס

לפני 60 שנה

חיזוק השבת ועבודה עברית

אתמול נגמרה בירושלים ועידת חיזוק השבת. נתקבלו החלטות שונות לחיזוק השבת והדת. נתקבלה עפ"י הצעת הרב ש. אהרונסון החלטה המכריזה לחובה קדושה את השימוש בעבודה עברית ובתוצרת הישוב העברי.

בפועלי ציון (צ.ס.) – התאחדות

פאריס. ועידת היסוד של מפלגת פועלי ציון (צ.ס.) - התאחדות נתנה דחיפה לפעולה ערה במחנה ארץ ישראל העובדת. פעולה תרבותית חשובה נעשית בסמינריונים בקרב הנוער בהשתתפות שליחים מארץ־ישראל, בהם גם רחל כצנלסון. י. שפרינצק, ע. פישמן וי. קוסוי הפליגו לארץ ישראל באניה "פרובידנס".

הצעת חוזה ארה"ב־ניקרגואה

מנגואה. החוזה המוצע לחתימה בין ארה"ב וניקרגואה מחייב כי ממשלת ארה"ב תגן על עניניה של ניקרגואה למשך מאה שנים ותפתח את הארץ במשך ארבע מאות השנים הבאות.

לפני 40 שנה

דובר הסוכנות על סילופי בווין

התשובה הראשונה של הסוכנות היהודית לנאומו של בווין ניתנה אתמול בפגישת עתונאים שנערכה במועדון העתונות בירושלים. דובר הסוכנות יצא חוצץ נגד הכרזותיו של מר בווין והאשים אותו בשאיפה להקריב את הציונות למען פיוס הערבים.

החל מפקד יהודי ירושלים

מפקד יהודי ירושלים החל אתמול. בבוקר יצאו עשרות פוקדים לשבעה אזורים. באזור השמיני, הוא אזור תלפיות, תתחיל העבודה מחר. הפוקדים נתקבלו בסבר פנים יפות חוץ מבמקרים יוצאים מן הכלל כשהנפקדים לא ידעו את מטרת הפעולה.

ז'דאנוב התפטר

רדיו מוסקווה מודיע כי ז'דאנוב ביקש לשחררו מתפקידיו כראש הסובייט העליון "משום שהוא עסוק יותר מדי בעניינים אחרים".

נרגמה באלכסנדריה

מרת פ. פלישמן, אשתו של רופא שיניים בתל אביב, ניצלה בנס מפגיעת אבן בראשה, בסיירה בסכסי באלכסנדריה. היא הועברה לבית החולים הצרפתי ושם הוגשה לה עזרה ראשונה.

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

עם חברים כאלה...

אילו נכח שמעון פרס בכינוס היונים אתמול היה ודאי חושב לעצמו: עם ידידים כאלה מי זקוק לאויבים. במה דברים אמורים? הנואם הראשון היה השר עזר וייצמן (בתמונה), שכדי להגביל את עצמו בזמן הוריד את שעון־היד והניחו על הדוכן תוך כדי הודעה־הודאה: "זה שעון 'רולקס' שקיבלתי במתנה מרמי אונגר". לקול צחוקם של הנוכחים הוסיף וייצמן: "מה לעשות, אנחנו בעידן השעונים".

★

כשהזמין יו"ר הישיבה, יעקב גיל, את וייצמן לשאת דבריו, ברך אותו על הצטרפותו למפלגת העבודה. הברכה הזאת, כנראה, כבר יוצאת לוייצמן מהאף ולכן ביקש "תפסיקו לברך אותי. אני מרגיש כאילו אני נמצא כאן 18,000 שנה".

★

במהלך נאומו "גוף" עזר וייצמן במלך חוסיין על הססנותו לבוא לשולחן המשא־ומתן עם ישראל. "כל פעם ששני פותח את הטלוויזיה הירדנית אני רואה את המלך מתנשק עם אח שלו לפני איזו נסיעה", אמר וייצמן. "שיבוא כבר להתנשק עם שמעון על גשר אלנבי".

עליזה ולך

חשיפה

עמוק־עמוק וחשוף־חשוף — בגדי הים החדשים של האופנאי גדעון אוברזון משאירים פתחים צרים מאוד לדמיון. הם הוצגו בפני חברות הדסה־ישראל בערב שכל הכנסותיו למען מחלקות ילדים בבתי־החולים עין כרם והר הצופים.

(צילום: אבי חיון)

מועמד מוסכם

היחסים המתוחים בין המערך לליכוד עלולים לחבל במאמץ למצוא מועמד מוסכם לראשות הוועד המנהל של רשות השידור. שר החינוך, יצחק נבון ושר התחבורה, חיים קורפו יוועדו בימים הקרובים במגמה למצוא מועמד מוסכם לראשות הוועד המנהל. עד עתה נתקלו שמות כל המועמדים לתפקיד בהתנגדות של ראשי אחת המפלגות. ישראל פלג, מועמדו של שמעון פרס הנהנה גם מתמיכתו של מזכ"ל מפלגת העבודה עוזי ברעם, נתקל בהתנגדות עזה מטעם הליכוד. פרופ' שמעון שטרית, ששמו הוזכר באחרונה כמועמד מטעם המערך, הסיר את מועמדותו לאחר שנבחר לכהן במועצת המנהלים של בל"ל. בימים הקרובים יועלו ככל הנראה שמות נוספים שיהיו מקובלים גם על הליכוד, שכן לאור העובדה שמנכ"ל הרשות, אורי פורת הוא איש הליכוד תובע המערך שיו"ר הוועד המנהל יהיה איש מערך. הוועד המנהל הנוכחי יסיים את הקדנציה שלו בסוף חודש זה.

אגב, בימים אלו מתגבשת הסכמה בין המערך לליכוד לנסח הצעת חוק לביטול מליאת רשות השידור והקמת ועד מנהל מורחב ובו בין 11 ל־15 חברים. במערך ובליכוד משוכנעים שהמליאה במתכונתה הנוכחית מיותרת וגורמת לסרבול בתהליך קבלת ההחלטות. הכוונה היא להעביר חוק במתכונת של "הוראת שעה" על־מנת שהשינוי במבנה מוסדות רשות השידור ייכנס לתוקפו כבר בראשית אפריל, עם בחירתו של ועד מנהל חדש. בהצעה לביטול המליאה מעורבים ח"כ דוד ליבאי, ח"כ רפי אדרי, ח"כ פנחס גולדשטיין וח"כ מיכה רייסר. בתשובה לשאלה אמר דובר שר החינוך כי נבון תומך בהצעה לבטל את מליאת רשות השידור וכי השר משוכנע שהמליאה איננה מוסד שיכול לתרום לעבודת הרשות.

יעל ארמוני

ראשונה בשרשרת

מפגש של צעירים וותיקים עם הרמטכ"ל, שהתקיים במוצאי שבת, בעין חרוד־מאוחד, ביוזמת "עדת הקשר" של הקיבוץ, הפך, בו במקום, לפי הצעתה של המתנכת עזה רונן, למעין "מסיבת פרידה" ראשונה מרב־אלוף משה לוי, המסיים בקרוב את תפקידו ואת שרותו הארוך בצה"ל. "אנחנו רואים לעצמנו זכות גדולה לערוך לך מסיבת פרידה ראשונה — משורת מסיבות הפרידה הרבות המחכות לך", אמרה עזה רונן. לרמטכ"ל הוגשו במסיבה גם מתנות: ספר השירים של המשורר זרובבל גלעד, (מי שהיה קצין התרבות של הפלמ"ח ומחבר ההמנון שלו) "זמירות יזרעאל", וספר היובל של עין חרוד, "מזכרת הטומנת בתוכה יובל של עשיה...". ותיקי עין חרוד־מאוחד צירפו למתנות אלה גם שי מיוחד, עבודת יד להתפאר, לרעיה לוי, אשת הרמטכ"ל, "על תרומתה בהצלחת בעלה בתפקידו הרם".

יצחק מרידור

זו העוגה השנייה בתוך יומיים ששר הבטחון יצחק רבין חותך, וכל זאת לרגל יום הולדתו ה־65. שלשום חגג את האירוע בקרב בני משפחתו וידידיו בארוחת־צהרים שנערכה בבית בתו וחתנו דליה ואבי פילוסוף, והתכבד בעוגה דמויית מגרש טניס, תחביבו. אתמול, ביום הולדתו ממש, ערכו לו מסיבת יום־הולדת עובדי משרדו. הבן ייצב את ידה של נכדתו, נועה, בפריסת העוגה שהוכן למענו השקים. כך גמל לה יצחק רבין על הברכה המחורזת שכתבה לכבודו נועה ושהתחרתה בהצלחה עם המקאמה שחיברו חיים חפר ונוסחו אביבה יפת. ברכות ליום הולדתו שיגר גם ראש הממשלה, יצחק שמיר, בישיבת הממשלה אתמול שהזכירה כוועדת שרים לענייני בטחון (ובאותה הזדמנות, אגב, שיגרה הממשלה גם ברכת החלמה מהירה לשר החינוך יצחק נבון שאושפז בבית־החולים). ליד שר הבטחון בתמונה (מימין לשמאל) דוד עברי, מנכ"ל משרד הבטחון, הרמטכ"ל, רב־אלוף משה לוי והנהג המסור יחזקאל שרעבי.

(עליזה ולך ויוסי מלמן)
צילום: ראובן יהודאי, משרד הבטחון

בהצלחה

הוועדה המרכזת ציינה אתמול את בחירתו של חבר הוועדה משה בית־דגן לכהונת מזכ"ל הסתדרות הפקידים, עובדי המינהל והשרותים. מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, ציין בהערכה את הצלחתה של הוועידה הכללית של הסתדרות הפקידים שהתקיימה בשבוע שעבר בירושלים. ואיחל למזכ"ל הנבחר הצלחה בכהונתו.

עבדו והפלמחניקים

שר הבטחון, יצחק רבין, ייפגש היום בצהרים עם ותיקי הפלמ"ח בקבלת־פנים שהוא עורך לכבודו של ישראל בן־יהודה (עבדו), מגיבורי "ילקוט הכזבים". עבדו, בן ה־72, היה מראשוני היוצאים אל המחוץ לגדר במאורעות 1936, באיזור קרית־ענבים, עם יצחק שדה וצבי ספקטור. למפגש היום הוזמנו גם בניהם של השניים יורם שדה ויפתח ספקטור. עבדו יצא בשליחות מודיעין לסוריה והיה מראשי ה"נודדת".

עובדות ורוקדות

כ־1,500 נשים, יהודיות, ערביות ודרוזיות הגיעו אתמול לבית הוועד הפועל בתל־אביב לחגוג את "יום האם" או "יום האשה העובדת", בשמו הכולל. את פניהן קיבלו מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ומזכירת נעמת מאשה לובלסקי, שאף הצטרפה לחברות להקת מחול ערבית בריקוד דבקה.

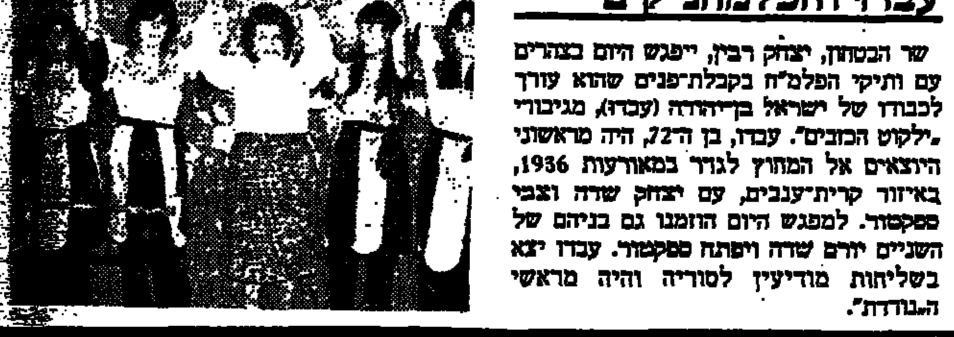

50 ל"בני ברית" באורוגוואי

בולים

מאת אריה לינדנבאום

"בני ברית" כארגון יהודי לא צוין עד כה בבול דואר בשום מדינה בעולם, פרט לאורוגוואי. זו הגדילה לעשות והטביעה גם חותמת מיוחדת, שנראה שלא תהיה הראשונה בתולדות הבולאות.

כמו בתחומים רבים אחרים, גם בבולאות האורוגוואית מורגשת הליברליות והסובלנות השוררים שם. בעבר הטבעו באורוגוואי מספר חותמות־דואר לרגל אירועים יהודיים ודי להזכיר את מספר החותמות המיוחדות לתערוכות בולים שהיו שם במסגרת תגיות יהודיות וציוניות וכמובן בול הזיכרון המיוחד לביקורו של הנשיא שזר.

בחותמות אורוגוואי יש סמלים יהודיים כמו דגל ישראל, מגיני דוד, סמל ירושלים, סמל בית הספר "עבריה", מלים עבריות כמו: "ירושלים של זהב", תעתיק בול דואר עברי, חותמת בראשי תיבות א.ל. (שמו של עורך מדור זה, אריה לינדנבאום). בקק"ל הודפסה דפית מזכרת לתערוכה זו עם השם המלא) ויש אפילו בול אחר שצוייר בידי ילדה יהודיה ממונטווידיאו, ששמה הודפס בשולי הבול, במקום שמודפסים שמות ציירי הבולים.

ביבשת דרום אמריקה, אורוגואי היא במקום שני או שלישי אחרי בראזיל וארגנטינה במספר חותמות בנושאים יהודיים וציוניים. עתה הוקדש, כאמור, בול מיוחד וחותמת זיכרון במלאות 50 שנה ל"בני ברית".

באורוגוואי לא יותר משלושה מיליון תושבים וכ־20 אלף יהודים שרק כ־30 אחוז מהם קשורים בצורה זו או אחרת בארגונים יהודיים או ציוניים. הפעילות היהודית בעיר הבירה מונטווידיאו בולטת למדי (כמעט אין יהודים בערי השדה ובוודאי שאין בהן חיי תרבות יהודיים). יש בה פעילות ניכרת בבתי־ספר יהודיים, בתנועה הציונית ובארגונים כמו "בני־ברית".

נשיא "בני ברית" המקומי הוא ד"ר אדוארדו כהן. מספר החברים בלשכה המרכזית – 450.

הבול שהונפק שם מראה את הספרה 50 וכך גם בחותמת. הנוסח: "בני ברית – אורוגוואי, יובל ה־50".

יעקב לב בברה"מ

בברה"מ הופיעה סדרה בת חמישה בולים עם מטוסים בפיתוחו של המהנדס היהודי יעקב לב. בול אחד היכול לעניין את אספנינו הוא עם דיוקנו של אלכסנדר יעקבלביץ' פרוכובקו (יהודי?) שפעל בתקופת המהפכה ונטל חלק במלחמת האזרחים באוקראינה (1886 – 1921).

בוכת הפוריות

"בוכת הפוריות" הוא מושג בגאנה (ברובה של אפריקה) והדואר שם הנפיק זה עתה סדרת בולים מיוחדת המדגימה ארבע בובות

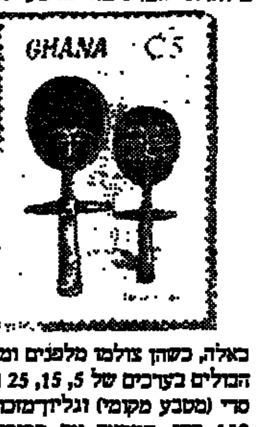

באלה, כשהן צולמו מלפנים ומאחור. הבולים בערכים של 5, 15, 25 ו־100 סדי (מטבע מקומי) וגליון־מזכרת בן 150 סדי, המראה את הבובה של הבול בערך 5 סדי.

31 ציפורים

מזמן לא הופיעו ציפורים בלהקות גדולות כמו שהופיעו עתה בזמביה (16 בול) ודומיניקה (15

בול). בשתי המדינות הופיעו סדרות מן המגוון כבנושא: ציפורים מקומיות. 16 בולי זמביה הם בערכים מ־1 ועד ל־5 קוואצה. 15 בולי דומיניקה הם בערכים של 1 סנט ועד ל־10 דולר (קריביים).

דומיניקה היא מושבה בריטית לשעבר באיים הקריביים בת כ־80 אלף תושבים. מאז 1980 מכהנת שם מרי אוגניה צ'ארלס כראש ממשלה. בול דואר הראשון הופיע בדומיניקה בדיוק לפני 113 שנה.

זמביה, באפריקה, קבלה עצמאות מדינית ב־1964 ומאז הופיעו שם חמש סדרות מן המגוון בסדר גודל דומה לסידרה החמישית, זו שהופיעה עתה.

החגיגה נמשכת

רשימת הבולים לכבוד הנסיך אנדרו עם בחירת ליבו שרה פרגוסון לא נגמרה ומדי פעם מופיעה סדרה חדשה. האחרונה שהגיעה הופיעה באיי טורק וקייקוס. שלושה בולים וגליון־זיכרון שהוקדשו לזוג המלכותי מתארים את השניים בתמונות מן החופה. הערכים – 35 סנט, 65 סנט, 1.1 דולר.

20 אלף בולים

בגרמניה הוצגה לא מזמן מכונית פאטאט־פולקסואגן כשעליה יותר מ־20 אלף בולי דואר מודבקים (!) המכונית האטרקטיווית הוצגה בתערוכת בולים לאומית העשירית של נוער שנערכה בוויליגנבון.

כינוס בולאי ארצי

ב־9 במארס 1987 יתקיים בתל־אביב כינוס בולאי ארצי שייערך מטעם התאחדות בולאי ישראל ומשרד התקשורת. הכינוס ייערך במרכז המיון של משרד התקשורת בתל־אביב וישמש במה לחברים מכל הארץ שיבואו להשמיע דברים בתחומי התחביב השונים, מדיניותה של ההתאחדות ומדיניות הרשות הבולאי בתחום הנפקת בולים. לכנס מוזמנים נציגי העמותות השונות על פי המלצה העמותה. בתכנית – דיון בנושא תערוכות, בולאות נוער, הבולאות, העמותות וההתאחדות. בכינוס ישתתפו הנהלת ההתאחדות ונשיאה ה. סינק; מנהל השרות הבולאי י. בייליך; מנכ"ל משרד התקשורת, יו"ר העמותות בארץ ויקהל מוזמן.

בכינוס יפעל סניף דואר מיוחד ותוטבע חותמת דואר. מטעם ההתאחדות תופיע דפית־מזכרת בצורת הדפס צבעוני של בול הדגל, שהודפס ברשות משרד התקשורת בהפרדות צבעים והדגמת תהליך ההדפסה.

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
בבלי – דיזנגוף 174 – 222386
למד – בראלי 18, תכנית ל' – 423869
ירושלים
מרפאת רוממה – המ"ג 28 – 523191
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בת־ים – חולון
מוזר – חביבה רייך 20 בת־ים – 583360

מידען
מוקד מידע טלמוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה של מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.
בתל אביב
בימים א' – עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
ביום ו' ובערב חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ.

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא – 03-284649
בימים א' – ה' מ־21.00 עד 23.00
בימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה
הגפן 26 קומה ג' 04-523566
כל יום כולל ערבי חג, שבת ושבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

ער"ן – עזרה ראשונה נפשית
תל־אביב
קו למבוגרים 03-261111
קו לילדים ונוער 03-261113
בירושלים – 02-227171
בחיפה 04-672222/3

קו פתוח – ארגון קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03-221680 (24 שעות)

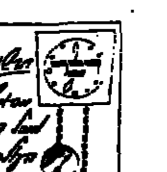

מינהל מקרקעי ישראל

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז ירושלים
מודיע על ביטול מכרז מס' ים/164/86
המתייחס למגרש לתעשיה בתלפיות ירושלים.

מחר יום שלישי 3.3.87
תבצע "מקורות" מספר
תיקונים חיוניים
במערכות אספקת המים ברחבי הארץ. כתוצאה מעבודות אלה ייתכנו פה ושם
הפסקות מים מקומיות,
קצרות וכן יישמעו רעשים שיעלו מהצרות בתים שונים. אנו סמוכים ובטוחים שאזרחי ישראל יבינו את הצורך בביצוע עבודות אלה, שנועדו לשפר את מערכות אספקת המים במדינה.
מקורות חברת מים בע"מ

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
מרחב תכנון מקומי תל־אביב־יפו
הודעה על הכנת שינוי תכנית מפורטת
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב החליטה על הכנת תכנית מפורטת מס' 2395 – "יפו ד' צפון" שינוי מס' 1 לשנת 1984 לתכנית מפורטת מס' 596.
השטחים הכלולים בתחום התכנית המוצעת:
גוש: 6997 חלקות – 127, 129, 159 – 193 וחלק מחלקות 135, 43, 209
גוש: 7048 A חלק מחלקות 12, 13, 14, 53/2
גוש: 7048 B חלקי 8 חלק מחלקות 27, 11, 10, 9, 7, 6, 5
גוש: 7050 חלק מחלקות 1, 2, 21, 22, 23
גוש: 7048 חלק מגוש לא מוסדר.
מקום: מצפון ומערב רח' הלר ושד' ירושלים.
במזרח רח' מס' 3777
מדרום רח' מחרוזת.
מרדכי כהנא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

הערב ומחר –
תרגיל הג"א ברמת־הגולן
הערב ומחר, ה־2 וה־3 במרץ, יהיה תרגיל הג"א במרחב רמת־הגולן.
במהלך התרגיל יבוצעו קולות ע"י יישמעו צפירות.
אם תהיה אזעקת־אמת, יושמעו צפירות עולות ויורדות.

מרכז ספורט השלום
מכרז מס. 1/87
החברה לבידור ולבילוי (חולון) בע"מ מכריזה על קבלת הצעות להפעלת מזנון במרכז ספורט "השלום" (ברחוב הר הצופים, קרית שרת חולון).
את חומר המכרז אפשר לקבל במשרדי מרכז הספורט בכל יום בין השעות 9.00 עד 13.00 בבוקר.
על כל מציע לצרף להצעתו ערבות בנקאית בסך 10,000.- ש"ח לתקופה של 3 חודשים אחרת לא תובא הצעתו לדיון. על כל מציע לצרף להצעתו המלצות על נסיונו.
כל מציע חייב להמציא אישור מפקיד מורשה או מרואה חשבון או העתק ממנו, המעיד שהוא מנהל את פנקסי החשבונות והרשימות שעליו לנהלם על פי פקודת מס הכנסה וחוק מס ערך מוסף או שהוא פטור מלנהלם. את ההצעות יש למסור במעטפות סגורות עליהם נרשם "מכרז להפעלת מזנון" לא יאוחר מיום 15.3.87 שעה 13.00, במשרדי מרכז הספורט. המומחיות והנסיון של המציעים יהוו שיקול בעת הדיון על מסירת הזכיון.
פ. אילון יו"ר מועצת המנהלים

מעוכבות גט: המחלוקות, ההלכות, הסבל

מעוכבות־הגט והעגונות מצידה האחד של המחלוקת והרבנות מהצד השני ● היחיד הנותן „גט זיכוי" בלי הסכמת הבעל הוא הרב אנטלמן ● מהו המספר של מעוכבות הגט והעגונות המצויות בארץ: שמונה אלפים או בודדות בכל בית דין רבני? ● האם מעוניינת הרבנות בפתרון הבעיה? ● עדויות, פירושי ההלכה ותגובות הרבנים בתחקיר בן שני פרקים, שחלקו הראשון מובא כאן

מאת ניצה גורביץ'

על מספר מעוכבות הגט והעגונות בישראל יש מחלוקת: לפי דניאלה ולנסי וחברותיה לוועד הפעולה למען מעוכבות־גט, יש בישראל קרוב ל־8000 במצב זה. בתי הדין הרבניים יטענו שהערכה זו מופרזת ביותר. ישנה גם מחלוקת לגבי הגדרת „מעוכבת־גט" ו„עגונה", בין הגורמים השונים. לכן קשה לדעת בכמה מקרים בדיוק מדובר. בין העגונות ומעוכבות הגט ישנן סבתות לנכדים, נשים בגיל העמידה וצעירות הסופרות באימה את השנים שעדיין נותרו להן ללדת ילדים ומתרוצצות בין בתי דין רבניים הלוך ושוב, מצפות לרגע הגואל שהבעל ישחרר אותן ויאפשר להן להינשא שוב וללדת ילדים חוקיים.

בחלק מהמקרים מסרבים הבעלים לתת גט מתוך נקמנות: מאבק על רכוש או סיבות אחרות. ישנם מקרים רבים שהבעל נעלם מבלי להשאיר עקבות. סוג אחר של עגונות הן נשים שבעליהן נעדרו במלחמה או כתוצאה מסיבות בלתי ידועות. אך הן שייכות לקטגוריה אחרת, שלא נעסוק בה הפעם. ישנו גם צד אחר למטבע: נשים שאינן מוכנות להתפשר בתביעותיהן וגורמות בעצמן לעיכוב הגט שהן לכאורה מעוניינות בו. ישנם גם גברים מעוכבי גט, ולא נתייחס לבעייתם בכתבה זו.

רבים מסרבני הגט חיים כבר שנים רבות עם אשה אחרת וממנה נולדו להם ילדים בינתיים. הם, בניגוד לנשים, יכולים לקחת ידועה בציבור, ולהוליד ילדים שלא ייחשבו לממזרים. במקביל לבניית חיים חדשים, הם ממשיכים לטעון: „אני אוהב אותך", „רוצה שלום בית", טיעונים מסוג זה הרוחים את הגט משנה לשנה.

רבות מהנשים מעוכבות הגט הן מסורתיות. האפשרות לחיות עם גבר אחר לא באה בחשבון בשבילן ובוודאי לא הולדת ילדים ממזרים. גם רבות מהחילוניות חוששות מ„פתרון" כזה, בשל הפחד לאבד את סיכוייהן לקבל גט. ומעבר לכל: מפני שפתרון זה מסמל את השיעבוד שבאי־מתן הגט. רבות מאלה שיצרו לבסוף קשרים עם גברים אחרים ממהרות ללמוד שגם כאן צפויה להן אכזבה. כשנודע לבני־הזוג המעוניינים להינשא מהו מצבה של האשה, הם מנתקים את הקשר.

רינה אברהם (37), אם לשני ילדים, עגונה 11 שנה: „לא הסתדרנו. כשנפרדנו רציתי חצי בית. הוא רצה שאצא עם כסותי לעורי. היה לי חשוב שהילדים יקבלו את החצי המגיע לי. לא יכולתי לעזוב את הכל. הוא חי עם אשה אחרת ויש לו שני ילדים ממנה. עם הילדים שלי הוא לא בא במגע והם לא מכירים אותו, שכחו מקיומו. הילד היה בן שלוש, והילדה בת חצי שנה כשעזב. היום הם בני 14½ ו־11½. פעם אחת הם שאלו אותי: אין לנו אבא? אפילו לבר־מצווה של בנו הוא לא בא. לפעמים אני אומרת לעצמי: הלוואי והייתי אלמנה. הוא אדם קשה ונקמני. פחדתי ממנו כל הזמן. בזמנו הוא היה משתולל. שבר דלתות, היה עושה שמות. היום אני פוחדת לצאת עם מישהו אחר בפרהסיה. הוא יכול לתבוע אותי. בכל פעם שיש דיון הוא מבקש שלום בית. אני ספרית במקצועי. עובדת חצי משרה. הוא לא משלם לי מזונות, רק סכום קטן לילדים. אחרי כל דיון בבית הדין הרבני שנמשך יום שלם, אני חוזרת עצבנית – באפיסת כוחות. עד מתי אני יכולה לחכות עוד עשר, עשרים שנה? עד שהוא יואיל בטובו להגיד רוצה אני?"

סימה רומי (33), עגונה תשע שנים וחצי, אם לשני ילדים: „העובדה שלא נותנים לי גט היא כמו גזר דין מוות עבורי. בעלי הוא טיפוס אלים. נפרדתי ממנו כיוון שהתעלל בי והיכה אותי. פעמיים גם ישב בכלא בגלל זה. יש לו פילגש, גם אותה היכה, ועצרו אותו. הוא נוקם בי כי הוצאתי את הבן מהבית. הוא גם תלוי לגמרי באביו שנוהג לומר: היא תקבל גט כשאני אמליץ לתת לה גט... הילדים מודעים למצב. הבת אומרת: אם אתחתן פעם, אז [illegible] את כל כך עצובה, למה אבא לא נותן גט, למה לא רואים אותו?

כבר ניתנו שני פסקי דין ובהם נאמר, שהוא חייב לתת לי גט מיד, כיוון שהוא גורם לסחבת ולכאב לב. אך נאמר לי: יש מקום לכפיה, אך מבחינת תורת ההלכה לא נותנים".

★ ★ ★

בחודשים האחרונים החלה התעוררות של נשים עגונות המתבטאת בכנסים, התארגנות, הפגנות, הופעה באמצעי התקשורת. מעגל הנשים העגונות המקיימות ביניהן קשר למטרות מאבק המשותף הלך ומתרחב. מי שעומדת מאחורי האירגון היא דניאלה ולנסי. ולנסי [illegible] עגונה 23 שנים, ורבקה ברודי, 14 שנה. זמן־קצר לפני כן קיבלו שלוש הנשים גט זיכוי על־ידי הרב אנטלמן, בניגוד לדעת הרבנות. 16 שנים חיכתה דניאלה ולנסי לרגע ה„שיחרור", אחרי מאבק ארוך ונמרץ. עתה היא ממשיכה בו למען חברותיה. „אינני יכולה להרים ידיים ביאוש", היא אומרת, „מיום ליום אני מקבלת יותר ויותר טלפונים מנשים עגונות".

היא לא לבד במערכה. ישנו הרב משה אנטלמן הפועל רבות למען הנשים העגונות בישראל. הרב אנטלמן הוא מרצה בכיר שעלה לפני שנים מספר מארצות־הברית לישראל. הוא רב אורתודוקסי. בארצות־הברית כיהן בבית דין רבני. את הטיפול בנושא מעוכבות הגט בארץ הוא עושה ללא כל תמורה כספית. בעיניו [illegible] התמורה ביותר הדרישה פתרון מעשי, גם אם הדבר מאלץ אותו לעמוד מול הממסד הדתי כולו ולנהל פעולות אוריותר מלחמת יחיד. גיטי הזיכוי, שהעניק עד היום לכמה נשים, העלו את המורל גם לנשים אחרות שכבר איבדו תקווה, אף על־פי שהגיטין הללו אינם מוכרים על־ידי הרבנות. „גט זיכוי" ניתן למרות סירובו של הבעל.

הרב אנטלמן מתבסס על פסוקים בתורה ובהלכה שאותם הוא מפרש אחרת מהרבנים בארץ: „כל אלמנה ויתום לא תענון" כתוב בספר שמות. חז"ל, הוא אומר, השווה את העגונה לאלמנה. גם בארצות־הברית קיימת מחלוקת בין הרבנים בנושא זה, אך הנושא הרבה יותר פתוח לוויכוח, לדבריו של אנטלמן, שהופתע לגלות את חוסר־הנכונות להעמיד דברים לדיון אינטלקטואלי וויכוח ענייני. אך ההתנגדות המגמתית לא מרפה את ידיו. הוא מקיים קשרים עם רבנים מחו"ל, מייעץ לנשים בקביעות, עובד על נושא גיטי הזיכוי וחותר לקראת סיום התהליך על־ידי מתן גט לנשים על־ידי הרבנות. המלחמה לא קלה. כל תיק של אשה עגונה הנמצא שנים ברבנות הוא סיפור בפני עצמו. לפעמים ישנן הסתבכויות. למשל אחרי שהעניק גט זיכוי לרות יהלומי בזמנו, תבע אותו בעלה שלמה יהלומי בבית הדין הרבני האזורי בתל־אביב, לבטל את גט הזיכוי. הרב אנטלמן, שהופיע עם עורך הדין ויינגרטן, נאלץ לענות על שאלות של הבעל כמו: האם אתה יהודי, או להחקר על־ידי בית־הדין על השכלתו בענייני הלכה. אנטלמן הציג בפרוטוקול את רשימת המוסדות המוכרים וגדולי המורים שלמד אצלם במשך שנים רבות. כמו כן, את ההסמכה שלו לדיינות שקיבל על ידי רב מוכר בירושלים. בין השאר נאמר לרב אנטלמן על־ידי בית־הדין: „תדע, נותנים תוקף לגט שניתן תוך כפיית הבעל במכות שוט ולא לגט זיכוי". תשובתו של הרב אנטלמן: „אם כן אתם סוברים שלמאפיה יש יותר חשיבות בהלכה מבית דין..." חילופי דברים כאלה מאפיינים גם את ויכוחיו עם רבנים מחוץ לכותלי בית המשפט, מאז שהוא מטפל בנושא הנשים העגונות. לכל מי שטוען נגדו שתפיסותיו רפורמיות מזכיר אנטלמן את הספר שכתב ב־1972 נגד תנועות רפורמיות.

★ ★ ★

כמה נקודות נוספות, שעליהן מתבסס הרב אנטלמן בנושא גט הזיכוי מופיעות בגילוי דעת שהתפרסם על־ידי בית דין חרדי מארצות הברית. גילוי הדעת פותח במלים:

„צעקות עגונות בארץ מחמת בעלים אכזרים סרבני הרבנות בארץ, הגיעו לאוזנינו ובפרט בעניין פרסום משפט של הזוג יהלומי בחיפה בשנת תשל"ח שגרם לחירופים וגידופים מכהנים פוחזים, כומרי כתות הריפורמים והשמרנים (קונסרבטיבים) בארצות־הברית שבסוף פגע בכבוד התורה ובכבוד הרבנות ובסוף בכבוד הקהילה החרדית באמריקה. לכן מצאנו לנכון להתקשר עם הגברת יהלומי הידועה שאנחנו מוכנים, בהסכמתה כמובן, לעזור לה בכדי להצילה מכבלי העיגון. אכן היא פנתה אלינו וביקשה מאיתנו שנטפל בעניין לפי דיני ישראל. בסוף עזרנו עוד שתי עגונות הנ"ל".

בין השאר כתוב: „אין לנו להרהר על גט שנעשה אצל רב שהוסמך להוראה שמא לא נעשה כדין... ואסור לשום איש לערער ולהרהר על זה" (אגרות משה אה"ע קל"ז). מדין תורה, כשר גם מעושה אפילו שלא כדין (בבא בתרא מח).

סעיף ג' בגילוי הדעת אומר: „כל בית־דין חייב לשחרר העגונות במצוות פדיון שבויים ויש כמה נקודות שמצטרפים לדיון כמו: כל אלמנה ויתום לא תענון (שמות כב: כב) וחז"ל השוו העגונה לאלמנה".

סעיף ד': מצב העגונה עם בעל סרבן מביא ח"ו לעבירות חמורות של גילוי עריות של אשת איש: שפיכת דמים, כמו נשים שמאבדות עצמן לדעת או עושות הפלה: עבירות שאדם חייב ליהרג ואל יעבור... נשים צנועות שיכולות לכבוש את יצרן היוצאות מן הכלל של „אין אפוטרופוס לעריות" לא יכולות לפרות ולרבות... (הרב שלום משאש אב"ד הספרדי ירושלים תבואות שמ"ש ירושלים תשמ"א).

והרב אייזיק ליעבאס, אב בית דין של איגוד הרבנים בארצות־הברית כותב שלאחר השואה „נשארנו במתי מעט ואם לא נסכם עצה למעט הממזרות... מה יהיה הסוף בכרם בית ישראל־המחולל. לכן על רבני ישראל מוטל חוב קדוש לחפש צדדי היתר עפ"י תורתנו הקדושה". (שו"ת בית אבי אה"ע־סימן קכג)

ותחום על המסמך בית־דין עליון דאמריקה. מאורגן על־ידי תלמידי מועצת גדולי התורה בארצות־הברית (חברה רשום במדינת מסטשוסטס משנת תשל"ה כחוק 180).

מספר רבנים בישראל, מהם הנמצאים בעמדות מפתח הביעו במפורש הזדהות עם תפיסתו של הרב אנטלמן ועם הדרך שבה הוא פועל, אלא שאינם מוכנים בשלב זה לומר את דעתם בפומבי. פוחדים שלא יבולע להם.

רינה אברהם (מימין) וסימה רומי נינוחות לאחר שקיבלו מידי הרב אנטלמן „גט זיכוי" בשגרירות ארה"ב בישראל
צילום: אייל פישר

גט זיכוי מהו

המושג „גט זיכוי", או „גט זכיה", מבוסס על הכלל: „זכין לאדם שלא בפניו" (משנה עירובין ה) וזה אפילו כנגד רצונו (רשב"ם בבא בתרא קלח ר"ן קידושין סב) ויש מחלוקת.

ישנם תקדימים של רבנים שעשו גיטי זיכוי בירושלים. כמה מקרים כאלה מצויינים בספרו של הרב מינצברג שנפטר בשנת 1962. הספר נכתב כנגד היתר עגונות, הוא מתנגד לגיטי זיכוי ואומר: בגלל שגדולי הדור עשו זאת, ואתם מקבלים. אבל מתוך ההתנגדות לכך, הדיון במקרים אלה, האחרים, אפשר ללמוד על קיומם, ועל הרבנים בירושלים שהשתמשו באמצעי זה לפתור בעיית עגונות.

העוני החדש של האשה

כך מוגדר מצבה של האשה הגרושה במחקרים על רמת חייה של האשה לאחר גירושיה. מתוך נקודת מוצא זו ממליצה נעמ"ת להקים בתי משפט למשפחה, שירכזו את כל הנושאים בתחום דיני המשפחה, שיקלו על סבל בני זוג הנמצאים במשבר משפחתי, ושידונו במכלול הבעיות, כולל הכלכליות, העולות ממצבה החדש של האשה. בינתיים – זו רק המלצה, הזקוקה להסכמת הממסד הדתי

מאת נעה גל

ועדת שיינבאום, שנתמנתה ב־1982 על ידי שר המשפטים לשעבר, משה נסים, נתבקשה להציע פתרונות להקלת סבלם של בני זוג הנמצאים במשבר משפחתי.

את מסקנותיה הציגה הוועדה לפני כחודש.

את עשר הצעות החוק לוועדה ניסחה עו"ד עפרה פרידמן, מנהלת הלשכות המשפטיות של נעמ"ת.

לאחרונה פנתה נעמ"ת לשר המשפטים אברהם שריר, ליו"ר הקואליציה ח"כ רפי אדרי, וליו"ר ועדת חוקה חוק ומשפט, בתביעה ליישם את אחת ההמלצות החשובות של הוועדה, והיא: הקמת בית דין מיוחד לענייני משפחה, שירכז את כל הנושאים בתחום דיני משפחה המפוזרים כיום בשש ערכאות משפטיות שונות.

בית משפט כזה קיים באנגליה, ארה"ב, קנדה, אוסטרליה, ניו זילנד ויפן. אחת הבעיות הקשות שעליהן התעכבו המלצות נעמ"ת בפני הוועדה, היתה מדבר רמת חייה של האשה לאחר הגירושין.

עו"ד אריאל רוזן־צבי מהפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל אביב, חבר ועדת שיינבאום, הסביר במסיבת עיתונאים מטעם נעמ"ת כי בכמה מדינות בארה"ב הצביעו מחקרים על העובדה כי בעקבות הגירושין ירדה רמת חייהן של נשים בכ־73 אחוזים לעומת עליה של 42 אחוזים ברמת חייו של הבעל. במילים אחרות: קיימת עליה של 120 אחוז ברמת חיי הבעל לעומת ירידה של 35 אחוז ברמת החיים של האשה.

התברר כי כושר ההשתכרות של האשה יורד לאחר גירושיה, וכן נפגמת יכולתה להבטיח לעצמה פרנסה בעתיד, משום שלרב לא עבדה מחוץ למשק ביתה לפני גרושיה. ברוב המקרים הילדים נשארים בחזקתה והם מהווים מעמסה כלכלית כבדה, בנוסף על פרנסתה העצמית. בישראל מצבה של האשה קשה עוד יותר מאשר בארצות אחרות משום שלא נפסקים לאשה דמי מזונות משלה בעת הגרושין, אלא רק לילדים.

הגדרת מצבה של האשה הגרושה במחקר היתה: העוני החדש של האשה.

המלצת נעמ"ת בנושא זה אומרת: לבית המשפט תינתן סמכות רחבה לדון במכלול הבעיות העולות ממצבה החדש של האשה, כמו התחשבות במשך הנישואין, תרומתו של כל צד למאמץ המשפחתי, מי נושא בעול גידול הילדים והשתכרות בעתיד.

במסגרת בית המשפט למשפחה יוקם מוסד מייעץ שיהווה מסגרת מחייבת לפני ההתדיינות המשפטית.

מטרת המוסד המייעץ להגיע לפישור והשלמה במידת האפשר, מתוך נסיון למנוע סכסוך לפני ההתדיינות המשפטית. אם לא יעלה נסיון הפישור – יעזור המוסד המייעץ בניסוח הסדר מוסכם על בני הזוג.

עו"ד רוזן־צבי מדגיש, כי בדיונים שהתקיימו במסגרת הוועדה היתה עמדתו בדבר־הצורך להפריד את ענייני הממון, הרכוש ואחזקת הילדים מההתדיינות על פרוק חיי הזוג – עמדת מיעוט.

„חברי הוועדה הזו, כי מתוך שיקולים פוליטיים עליהם להימנע מלתבוע את הפרדת ההתדיינויות זו מזו כדי לרצות את הממסד הדתי", אומר עו"ד רוזן־צבי.

„בתי הדין הרבניים רואים ביכולת לדון במכלול הבעיות של בני זוג בבחינת צבירת עמדת כוח. אם תשלל מהם זכות דיון זו יאבדו חלק נכבד מסמכויותיהם.

„זהו ענין של צבירת כוח על חשבון ילדים, משפחות ובני זוג", מדגיש עו"ד אריאל רוזן־צבי.

וכך, כדי להשיג את הסכמת הממסד הדתי ליותר ההמלצות והמסקנות של ועדת שיינבאום, לא הצטרפו יתר חברי הוועדה לדעתו של עו"ד רוזן צבי במבחר, והיו אף נסיונות למנוע פרסומה של עמדה זו.

השאלה העיקרית העומדת על הפרק היא, אם כן, מתי ועד כמה יושמו המלצות הוועדה ותביעות נעמ"ת. לגבי רוב ההמלצות אין התנגדות בבתי הדין. עו"ד פרידמן אומרת כי יש סכוי לישום חלקי של ההמלצות במשך הזמן. צריך יהיה להסתפק בהגשמת העובדות אחת, אחת, עד שיצטרפו למקשה אחת של ישום מלא.

הצעת חוק בדנמרק:

גירושין מהירים לנשים מוכות

מאת עלי כהן, דנמרק

הצעת חוק לגירושין מהירים עומדת להתקבל בקרוב ב„פולקטינג" – הפרלמנט הדני: על פי הצעה זו, במקרים של תוקפנות וסכנה, ייכנסו הגירושין מידית לתוקף בדנמרק, גם ללא תקופת פירוד מוקדמת – תקופה שאותה מחייב החוק הנוכחי.

„תקופת המבחן והעיון", דהיינו תקופת הפרידה שבחוק הנוכחי, היא משך זמן שבו בני־הזוג יכולים לדון בגירושיהם העתידיים בשלווה, אולי להתחרט. מכל מקום – עד היום לא היו גירושין ללא „תקופת פירוד". תקופת הפירוד היתה כ־3 חודשים ועד לשנה, בהתאם לנסיבות, אך כאשר שלטונות הנישואין (אזרחיים או דתיים) קראו לבני הזוג לשאול אם עלה בידם להשכין „שלום בית" ובני הזוג לא מצאו לנכון להיות ביחד, נכנסו הגירושין לתוקף.

המצב לא היה שונה עד כה גם במקרים, בהם אחד מבני הזוג – בדרך כלל הגבר – היה אלים, מכה את בת הזוג או שתיין אלים.

שר המשפטים אמר לקראת ההצבעה על החוק, שכל הסיעות בפרלמנט עומדות מאחוריה, כי „יש להילחם בתוקפנות ולעזור לקורבנות".

לא ברור מה הם ממדי התופעה, אך אפילו במרכז קופנהגן יש מעון לנשים מוכות, שהכניסה אליו לגברים אסורה בהחלט.

פטפוטי מטבח

הסל של מרתה

חידושים בחדר הבישול, שכדאי לשים לב אליהם לפני תכנון מחודש או בנייה; והמצאות של יצרני יינות ומעדנים שיטעמו לחיכם של אנינים, שהפרוטה מצויה בכיסם

מאת מרתה מיילס

אינך צריך להיות בצמרת בנק לאומי כדי ליהנות מחיים טובים בישראל. זה המסר במוצרי מותרות קטנים המוצעים בימים אלה לצרכן. הדוגמאות לכך הן: ארונות מטבח עם קישוטים מצופי זהב, גבינה מוקרמת עם אילתית מעושנת, קאוויאר אדום, יינות מיוחדים, כבד אווז, פופקורן צבעוני, ואפילו לחמים מיוחדים.

ביריד המטבחים שנערך החודש במרכז הבניה הישראלי בתל אביב, הוצגו כל חידושי התכנון והייצור בענף המטבחים. מטבחי „מיטל" מקבוצת „בית גידרון" בראשל"צ הציגו ארונות פורמאיקה לבנה עם קישוטי זהב. הציפוי הושג על־ידי צבע מיוחד המכיל 18 קאראט זהב ובעבור ציפוי הזהב יש לשלם תוספת של כ־10 אחוזים למחיר. לדגם המטבח המוצג בתערוכה יש גם ברזים מצופים זהב ומראות קריסטל תוצרת בלגיה המחליפות את ציפוי אריחי הקרמיקה הנהוג כיום בין הארון התחתון וזה העליון. לטענת החברה, המראות קלות לניקוי, בעזרת תרסיס מיוחד לניקוי חלונות.

הצבעים השולטים השנה הם צבעים מטאליים, כמו גם „מראה הפנינה" על עץ בהיר. הדלתות בעלות מראה הפנינה הוצגו על־ידי מטבחי „דלתאי" מתל־אביב ועל־ידי מטבחי „שרון" מרעננה. חברה נוספת שבסיסה ברעננה, „רב ליברמן – תכנון וביצוע" מקדמת מכירת ארונות מטבח וארונות לחדרי השירותים ב„אלפיים גוונים שונים", וזה יותר מאשר חשבתי שיש ביכולתה של העין האנושית להבחין.

מעניינים יותר ממגוון הצבעים היו הפרטים הקטנים שבגללם כדאי היה לבקר ביריד המטבחים: אני הצבעתי בעד מטבחי „רגבה", שהציגו שולחן עם מדפים לספרים. ההסתייגות היחידה שלי נובעת מהחשש שהספרים יוכתמו בשמן מהבישול. הפתרון הוא לעטוף את הספרים כמו שהילדים עוטפים את ספרי הלימוד או לשמור אותם בארונות זכוכית. מטבחי „דניה" מבני־ברק מציגים מדף מתקפל להנחת ספרי בישול. הבעיה היא שאין אפשרות לקנות את המדף כיחידה בודדת אלא רק כחלק ממטבח שלם.

חידוש הנמצא בכמה חברות, כולל רגבה, הוא מיקום נורות „הלוגן" בארונות העליונים כדי להאיר את משטחי העבודה. נורות הלוגן, למי שאינו יודע, הן נורות קטנות המכילות גז ונותנות תאורה חזקה, יחסית לגודלן. הנורות מיובאות ויקרות הרבה יותר מאשר נורות רגילות. למטבחי „אריאלי" יש גימיק חדש: פח זבל מואר: כאשר פותחים את דלת הארון שמתחת לכיור נדלקת נורה הנכבית עם סגירתה.

בתערוכה המוצגים בתצוגת מטבחי „מתיסיף" מבת־ים, יש מכסים או שקעים בדגם מאוורר מסוגנן לפיזור ריחות ועשן.

לאור המצב הנוכחי בשוק, הייתי מופתעת מהמספר המועט של החברות שטרחו להציג מדיחי כלים או תנורי מיקרוגל בתכנון המטבח המודרני. לכן, מגיע קרדיט לנגריית שלמה אבנון מנתניה על שהציגה ארון מיוחד לאחסון מדיח כלים מדגם „סלסה־מידי". דלת הארון מתוכננת להישאר פתוחה למחצה בזמן פעולת המדיח כדי לתת לאדים פתח יציאה.

יש לציין כמה חברות שטרחו למקם משטחי עבודה נוחים ותקינים חשמליים: המתוחכם ביותר הינו ארון מתוצרת מטבחי רגבה, עם דלת מתקפלת כלפי מעלה, שמאחוריה אפשר להסתיר את המיקסר, הבלנדר, המצנם וכו'. „מטבחי רגבה" שומרים עדיין על מעמדם כאחת החברות המרכזיות בתעשייה זו, עם מרכזי תצוגה בכל רחבי הארץ וגם בניו־יורק הרחוקה.

חברה נוספת, ותיקה גם היא, מטבחי „דנאר" מקרית ביאליק, שגם לה רשת חדרי תצוגה, היא עדות לכך שגם המטבח נכנס לעידן המחשבים. „דנאר" הודיעו, שבקרוב יצוידו כל מרכזי התצוגה שלהם במחשבים שיעזרו לקונה לראות את תכנון המטבח על המסך.

יוצאים מן הכלל היו מטבחי „לב" מבני־ברק עם המטבח הוורוד שלהם. מעניין איך אפשר יהיה לשכנע גבר לעזור במטבח שכולו ורוד? האם אין מקום לצבעים יותר סקסיים במטבח המודרני?

אם נעבור מהמטבחים עצמם לתכולת המזון והמשקאות בהם, נראה שגם בשטח זה ישנה עליה ברמת החיים. עברו הזמנים, אם היו בכלל, שישראלים התקיימו על גבינה לבנה פשוטה ועל זיתים. היום, הלהיט האחרון הוא גבינה מוקרמת בנוסח אמריקאי – מה ש„מחלבות שטראוס" מכנות „נוסח פילדלפיה" – כשם הגבינה האמריקאית מתוצרת „קראפטס". לגבינה המוקרמת, המתפארת ב־30 אחוז שומן, מתוספות פיסות סלמון (בעברית, אילתית) מעושן, ויש גם עם קאוויאר אדום (של דג הסלמון). לפחות שלוש מחלבות הוסיפו לאחרונה פיסות סלמון מעושן לגבינה המוקרמת מתוצרתן: „אניגה" מתוצרת „סנא נגה", „שומית", עם לקט אמיתי, מתוצרת „שטראוס", ו„הצרפתיה הקטנה" מתוצרת „מחלבות דן". ישנן עוד אפשרויות גיוון לגבינה כמו: שום, בצל, זיתים, פלפל ירוק ועוד.

בתחרות החיים המתוקים הגדולה לעשות מכולן מחלבת „דן", המציעה לצרכן קופסת גבינה מוקרמת עם כף של קאוויאר אדום אמיתי למעלה. מחיר קופסה זו כמעט כפול ממחיר גבינה רגילה. 4.50 שקל לעומת 2.69 שקל. מקורו של הקאוויאר האדום הוא בדג האילתית ולכן הוא נחשב כשר בחוגים הדתיים. לעומתו, קאוויאר שחור שמקורו בדג הסטרגון, נחשב כלא כשר. וישנה אסכולה ליברלית בקרב אנשי הדת הטוענת שכל קאוויאר כשר כיוון שמדובר בביצי הדג ולא בבשרו.

מזה זמן מה אפשר לקנות בארץ אילתית מעושנת אמיתית בנוסף לתחליף הלאקס. הדג האמיתי משווק בעיקר על־ידי חברת „אילתית" השוכנת בראשל"צ (טל. 03־9611125). בחנות המפעל אפשר לקנות 250 גרם דג במחיר 15.30 ש"ח או קילוגרם אחד במחיר 54.30 ש"ח. כמו כן אפשר לקנות קאוויאר אדום מקרי ב־27.60 ש"ח ל־100 גרם, 120 ש"ח לחצי קילו או 240 לקילוגרם שלם. עד כה אין הקאוויאר משווק מחוץ למפעל, אך את אריזות האילתית המעושנת אפשר למצוא על מדפי המרכולים והמעדניות.

בארה"ב אוכלים מאז ומתמיד את הלאקס והגבינה המוקרמת עם בייגלס (כעכים). בארץ משווקים הכעכים ברובם על־ידי חברת „בייגל נאש". כדי לגוון אפשר גם לצרף את האילתית והגבינה לבאגט – צירוף שנעשה פופולארי בארץ בשנים האחרונות. תודות למוצר חדש מתוצרת בית המאפה של קיבוץ עינת, אפשר לקבל באגט טרי כבית בזמן קצר על־ידי חימום. מוצר זה – הנקרא מיני באגט, הוא אח חדש למשפחה של דברי מאפה כמו לחמניות, המבורגרים ולנקניקיות. את אריזת שני הבאגטים הקטנים אפשר לכנות כ„מוצר המאפה היקר ביותר בעיר". מחיר הבאגטים, שמשקלם 200 גרם, הוא 1.65 ש"ח בהשוואה לממוצע של שקל אחד או פחות לבאגט ארוך בחנות המכולת. אם מישהו אכזר דיו כדי להשוות את המחיר לזה של לחם מסובסד, הוא יגיע למסקנה כי המיני באגט עולה כמעט פי 15 לקילו. כמובן שהתשלום הוא בעד לחם מיוחד במינו ובעד הנוחות שבאיחסונו בבית במשך 12 שבועות ללא קירור.

אם נמשיך הלאה לנושא היינות, קיים פיתוי חזק להציע את מה שמציעה תעשיית היינות המקומית: „יקר זה טוב". בעקבות הצלחתם של יקבי רמת הגולן עם יינות „ירדן", „גמלא", ו„גולן", החליטו שאר היקבים להתחרות בהם ולצאת לשוק עם יינות יקרים, ולטענתם טיבם מצדיק את מחירם הגבוה. באשר לטעם ולריח, אשאיר נושא זה לידידי חיים שפירא. אני אדווח רק על היקבים, ועל היינות החדשים, יבשים או כמעט יבשים.

ראוי עלי לציין, כי לרוב היינות המשובחים של רוב היקבים בארץ יש מחיר מומלץ של 6.50 ש"ח או פחות לבקבוק, ומחירם בחנות סיטונאית נמוך מאשר במרכולים. יש כמובן גם יינות רגילים שמחירם אף נמוך יותר והם טובים לשימוש יומיומי.

עובדה זו גורמת לזעזוע כאשר נתקלים ביינות שמחירם בין 11 ל־13 ש"ח ואף מרקיע שחקים ל־20 ש"ח. למי הם מכוונים? לשוק „הסנובי"? לצרכן החושב שמחיר מעיד על הטיב, יותר יקר משמע יותר טוב? האם יש לנו בארץ אניני־טעם ביינות והאם מצויים די צרכנים כדי שתהיה הצדקה לכמה יקבים להקים פסי ייצור ליינות היקרים? תשובה אחת היא, שרוב היינות מיועדים ליצוא ובארץ משווקת רק כמות קטנה.

המוצר האחרון שהגיע לשוק, בשבוע שעבר, הוא יין יוקרתי בשם „מאסטרו" מתוצרת יקבי הברון. ישנם שלושה סוגים של יין זה: קברנה סוביניון לבן, מוסקט ואמרלד תוסס. המחירים מצויים בתחום ה־12–13 ש"ח לבקבוק בהשוואה ל־6–8 ש"ח ליינות הרגילים שלהם. ייחודו של האמרלד והמוסקאט הוא בכך שהם יבשים פחות מהנהוג בסוגים אלו. מבקר היינות של ה„ג'רוזלם פוסט" נתן ציון גבוה במיוחד לסוביניון לבן.

יקבי „סגוב" יצאו עוד קודם עם יין חדש בשם „מונפורט גליל", שמחירו המומלץ הוא 12.90 ש"ח לבקבוק, מחיר גבוה שהצרכן מצדיקו בטענה שהענבים הם מכרמי רמת הגולן וכייצורו ייחודי. מחיר שהשם „גליל" המודפס על התווית צריך להטעות שהגולן. לפי הטרמינולוגיה שנקבעה על־ידי מכון היין, אין עדיין מתנה נפרד לאזור הגולן. ולכן השימוש במלה גליל, שהוא האיזור הקרוב ביותר, כולל את תעשיית היינות הגדולה של רמת הגולן. מאז עליית קרנם של כרמי הגולן מבקשים כל היקבים לקנות את תוצרתם. הגדילו לעשות מכולם יקבי „אליעז" מבנימינה, שצירפו את השם „גולן" לפי הייצור שלהם והוציאו לשוק את „שאטו גולן" שמחירו מרקיע שחקים: 17–19 ש"ח לבקבוק.

מה בתכוון הצרכן אוהב היינות לעשות לנוכח כל היינות החדשים והיקרים הללו? אפשר לעשות בפונה לפתוח שני בקבוקי יין, אחד יקר ואחד זול, בעת ובעונה אחת, להשוות ולהחליט האם היין היקר, גם אם טעים יותר, מצדיק הוצאה כפולה או משולשת. אתם יכולים לגלות שאינכם מרגישים בהבדל, או שאתם מעדיפים את היין הזול. קיימת גם אפשרות שתחליטו להשתמש ביינות זולים ליומיום ולהשאיר את היקרים להזדמנויות מיוחדות.

איך עושים חביתה?

היא נחשבת כמדומה, לצד מולי ברדור וליליאן קורנפלד, לאחת משלוש ה„דאמות" הגדולות של המטבח הישראלי, בתקופה הטרום־סירקיסית שלו, כשספרי בישול ומתכונים נמכרו בערך כמו ספרי שירה ואיש עוד לא הריח את ניחוח הרווח הפוטנציאלי הגלום בהם. בשבוע שעבר הוציאה אביבה גולדמן, שבה הכתוב, ספר חדש, רביעי במספר (למרות שעל העטיפה כתוב שזה שלישי), והזמינה את כל עדת הגברות ה„מכוסות" בהקסמת ארוע בעין זה (וגם כמה גברים, כולל הח"מ) לחווילתה בכפר שמריהו, כדי להעניק לכולנו טבינת מטעם גולדמן, שעל פי הספר: מורחים ומטבלים וסלטים ונתחי דגים ברוטב וכיוצא באלה. הכל יפה למראה וגם לא רע בפה: הכל נועד להמחיש בעליל את מה שמובא בספר.

הספר הוא „על קצה המזלג – מתכונים מגוונים, קלי הכנה, בישול מהיר – רעיונות יעילים", שיצא לאור במסגרת סידרת „נכון לעכשיו" בהוצאת זמורה־ביתן. וזאת לדעת שכאשר נפרדו השותפים זמורה וביתן כשותפם מוהן, נטל הוא את ספריית הבישול והמתכונים אליו ואף עשה בה ספרים נוספים לרוב, כי ספרי הבישול, בינתיים, הפכו לתעשייה רווחית. שותפיו ההלו, מצידם, לפתח ספריית בישולים משלהם, המנסה ללכת נגד המגמה הרווחת ולא להוציא אלבומים מהודרים בשלל צילומים צבעוניים של תבשילים מגרים, אלא ספרי בישול נכי, צנועים, בלי הרבה טכניקולור, אך עם הרבה מתכונים. זה הלך להוצאת „תגר", בסידרת ספרייה המוכים של בני סיידא ובספרי בישול אחרים. אף שהפורמט היה צנוע־סבצנע, כמעט סטנסילי – ואין כל ביזה, אם הבחור הספרותי יהיה טוב, שזה לא ייקך גם כאן, אף כי הנטיה של מלכית הצרכנים היא ללכת שולל אחרי התמונות הגדולות ומעט המתכונים המשוכללים שבאלבומי המתכונים.

הספר החדש של אביבה גולדמן הוא בדיוק האנטיתזה לגישה המפוארת. בו העולם הרהב הביתה ובו הפאר וההידור לעניינים. גולדמן לא מתביישת להתחיל בבראשית, כולל מתכונים בסיסיים של חביתות, סלט עגבניות ומלפפונים, קציצות, מרק עוף, כבד קצוץ, צ'ולנט, תפוחי אדמה מבושלים ועוד. כלומר כל רעיה צעירה וכל רווק האלף לקצין מתקציב המסעדות שלו, יכולים למצוא כאן את יסודות הבישול הנחוצים, אף כי אביבה גולדמן לא מבזבזת זמן על קשקושי התפלגות. ההוראות ברורות ובסיסיות, קצרות ולעניין. בית־ספר לבישול זה לא.

ומה זה כאן? אלבום קטן וגדוש של מתכונים מוכרים למטבח הפולני־ישראלי־יהודי־תיכוני, עם פרקים מיוחדים (לפי הסדר) מורחים, מאכלי ביצים, סלטים, חמוצים, מרקים, דגים, עופות וכולל ברווזים, תרנגולי־הודו ואווזים, בקר ועגל וכבש, בשר טחון, ממולאים, תוספות (אורז, תפ"א, ירקות, רטבים, פאסטה), פשטידות וקישים, מנות אחרונות וגלידות, עוגות ומשקאות. להובבי בישול מתקדמים אין כאן חידושים רבים, אלא אם כן ואריאציות בנוסח ביצים קשות ברוטב שמנת ובפלפנים או נתחי אווז בכרוב בנוסח מסעדים אותם בניחור. גם מאכלים מורכבים יותר, כגון כבורה בנזיד תפוחים או סטרוגנוף ומחזה עוף), מובאים כיעילות חסכונית לכלל הפשטה ופשטות – וכמובן שאיבה הצרכן המסורתי מכתיבה שמנה־פרווה בסטרוגנוף ומסלקת מהפאייה הספרדית כל רמז לשרצי הסילונים וכו' (כאן קוראים לה: „פאייה כשרה" היא כוללת עוף וירקות).

מאת ט. בן

אבל גם חובבי בישול ימצאו כאן כמה מתכונים מעניינים, כמו עוף בקארי עם בננות מטוגנות ובצ'אטני, אגסים קטנים בתחמיץ, אפרוחים ממולאים באורז, צנוברים וצימוקים, עלי מנגולד ממולאים, רוטב תפוחים והודו לבשר ולדגים, ומרק דובדבנים. הנה מתכון:

כופתאות עוף ברוטב לימון (ציטרומוש קול)

החומרים ל־12 מנות:

לתערובת: 2 לחמניות. 1 ק"ג חזה־עוף (או חזה־הודו) טחון. 1 בצל גדול קצוץ. 4 ביצים. קורט פלפלת מתוקה. קורט פלפל שחור טחון. 2 כפות פטרוסלינון קצוץ. מעט שמן לטיגון.

לרוטב: 2 כפות שמן לטיגון, 2 כפות קמח, 3 כוסות מים, ¼ כוס מיץ לימון, 2־3 כפות סוכר, 3 כפות צימוקים, קמצוץ מלח, קורט פלפלת מתוקה, חופן שברי שקדים קלויים.

ההכנה: 1. שורים את הלחמניות במים. סוחטים אותן ביד ולשים לעיסה. 2. מערבבים בקערה את עיסת הלחמניות, הבשר הטחון וכל שאר חומרי התערובת, מרטיבים את הידיים וצרים מהתערובת כופתאות קטנות ומאורכות. 3. מחממים שמן במחבת ומטגנים הכופתאות טיגון קל מכל צד.

להכנת הרוטב: 4. מחממים שמן בסיר שטוח ומזהיבים את הקמח. 5. מוסיפים תוך בחישה את שאר חומרי הרוטב ומרתיחים. 6. מכניסים את הכופתאות לרוטב הרותח. מרתיחים שוב. מקטינים את האש. מכסים ומבשלים כשעה. אפשר להוסיף לרוטב, בגמר הבישול, שבבי שקדים קלויים.

هكذا من الأصل

مكامن الأصل

המורה רחל היא הרופאה ד"ר נופך

שלוש החלטות קיבלה ד"ר רחל נופך בחייה, וכל החלטה נראית קשה יותר מקודמתה. היא עזבה את הגלות בארגנטינה ועלתה לארץ עם בעלה שמואל. היא עזבה את העיר ועברה לקיבוץ. והיא עזבה את מקצוע הרפואה ועברה לחינוך. רחל, אם לשלושה – הזמן דוחק לה. יש להספיק לעשות, לנסות לקדם את החברה. הר של מרץ. היא באמצע החיים ועדיין הכול אפשרי. הכול תלוי באדם, היא אומרת. יש בה אמונה באדם והרבה־הרבה אופטימיות. רשות הדיבור – לרחל.

זמירה לנגר

גדלתי במשפחה חילונית. אמא גיורת. למדתי, כמו כל הילדים היהודים בארגנטינה, בשני בתי־ספר – בבי"ס ממשלתי עד הצהריים, ובבי"ס יהודי בשעות אחה"צ. באותה עת גם הייתי חברה ב"שומר הצעיר" ולמדתי עברית. כשעליתי לארץ, כבר ידעתי היטב עברית.

כשעלינו לארץ, נכנסנו לאולפן כדי שגם שמוליק ילמד עברית. אני מצאתי עבודה בבית־החולים "אסף הרופא".

הרעיון של קיבוץ ליווה אותי בשנות עבודתי הראשונות ב"אסף הרופא". חשבתי על קיבוץ קטן בעמק, שיאפשר לי לעבוד כרופאה בביה"ח בעפולה. אבל הרעיון נפל בינתיים בגלל ההתמחויות של שמוליק בפסיכיאטריה ושלי ברפואה פנימית. בינתיים גם הרחבנו את המשפחה, וזה היה שיקול נוסף לדחות את הצטרפותנו לקיבוץ.

כשסיימתי את ההתמחות שלי, קרו מספר דברים שעוררו בי חיטוטים פנימיים ובדיקה עצמית. ב"אסף הרופא" פגשתי רופאה, עולה מרוסיה. היא נראתה לי מותשת מעבודה. שאלתי אותה, מדוע אינה עוברת לעבוד במרפאה של קופת־חולים. היא השיבה לי, שכיום היא בת 40 והיא אינה רוצה להיקבר בעבודה שגרתית עוד 20 שנה. תשובה זו עוררה בי מחשבות לגבי עצמי. מצד אחד אני אוהבת את המקצוע ומצליחה בו. הוא מקנה לי בטחון ויוקרה. אבל מצד שני אני מוגבלת לעניין הרפואה בלבד.

אירוע נוסף שהשפיע עלי היו מפגשי ספרות בקבוצת חולדה. המפגשים הונחו על־ידי עמוס עוז. בשבילי זו היתה חוויה גדולה. שוחחנו הרבה בספרו של ש"י עגנון "תמול שלשום". הספר פתח לפני עולם חדש. חברי היו שואלים אותי: מתי יש לך זמן לקרוא? חושבים שאם אתה רופא, כל החיים שלך הם רפואה.

אחר־כך באה מלחמת יום כיפור. חברים רבים שלי חזרו לארגנטינה. היתה פסיביות פוליטית וחברתית. נוצר אצלנו צורך לעשות משהו אחר ולא להמשיך ברפואה. הייתי מוכנה ללכת לעבוד כפועלת בתעשיה הצבאית, לעבוד שמונה שעות ואחר־כך להיות עם ראש נקי ולנצל את יתרת היום למטרות אחרות – פיתוח אישי, פעילות חברתית. שמוליק חשב שנפלתי על הראש. אם לשנות, אמר, אז לשנות לגמרי – לעבור לקיבוץ. אני לא רציתי שינוי כזה. לא הייתי מעוניינת במסגרת של עוד 200 איש.

אבל הייתי מוכנה להיקלט בקיבוץ כעובדת שכירה לתקופת נסיון, כדי לבחון את העניין מקרוב. עמדנו בקשר עם קבוצת מצובה בגליל המערבי, שם יש לנו קרובי משפחה. במשך שנתיים ניהלנו שיחות עם אנשי הקיבוץ. לבסוף סוכם שנהיה מועמדים במצובה.

החברים שלנו בעיר לא הבינו את הרצון שלנו לעבור לקיבוץ. גם הורי לא הבינו. הם חשבו שאולי אני רוצה לעזוב את הרפואה, מפני שלא הצלחתי בה. אבא כתב לי: "אני לא מבין, אבל אני מכבד את

רצונך". זה היה נפלא לקבל תגובה כזאת. אחר־כך ביקר בארץ, היה ב"אסף הרופא" ונוכח לדעת שדווקא הצלחתי כרופאה.

גם בקיבוץ הכול נדהמו כששמעו, שאני עוזבת את המקצוע. יש נכונות בקיבוץ לשכך אנשי מקצוע בעובדי חוץ, אלא שאני העדפתי לעבוד לא כרופאה, אלא עם ילדים – לא קטנים מדי, כדי שאוכל לדבר איתם. ארבע שנים עבדתי כמטפלת והפקתי הנאה מרובה. למדתי המון מהילדים ורציתי להשפיע עליהם מבחינה חברתית. אם הנוער יהיה שונה, גם הארץ תהיה שונה.

הציעו לי לצאת להשתלמות בחינוך ב"אורנים". בשבילי זה היה משהו כביר, לספוג גם חינוך וגם הווי ארץ־ישראלי. ניסיתי באותה שנה למצות כל מה שאפשר.

אחרי שנה זו התכוונתי לתת תורנות בחדר־האוכל ובסידור עבודה, אבל חודש לפני תחילת שנת הלימודים (1985) פנו אלי בדחיפות לקבל על עצמי להיות מחנכת של כיתה ז' בבית־הספר האזורי "סולם צור". הרבה זמן להתלבטות לא היה לי – והסכמתי.

מדוע דווקא חינוך, ולא עבודה אחרת? דרך החינוך ודרך הקשר עם הילדים והנוער אפשר לעצב בני אדם. השאיפה שלי היא ליצור בני־אדם הומאניים, רגישים, סקרנים, שלא יקבלו הכול כדבר מובן מאליו. אני רוצה לטעת בהם את האמון ואת ההכרה, שלכל אחד היכולת להחליט, להשפיע ולעשות. שכל מה שקורה איתו תלוי בו אישית.

אני מאמינה שחינוך אסור שיהיה סטרילי. מחנך חייב להביע את השקפותיו, אבל הוא צריך ללמד את הילדים לבדוק כיוונים ולהגיע לבחירה באופן עצמאי.

יש משהו משותף לרפואה ולחינוך. בשניהם יש גישה לבני־אדם. כרופאה היו לי קשר טוב לחולים, הרבה יוקרה וסיפוק אישי מיידי. עכשיו אני רוצה להתמודד עם העולם לא כד"ר נופך, אלא כרחל.

הרפואה העסיקה אותי מאוד, והיום החינוך ממלא אותי. אבל היום להיות מורה זה לא משהו מכובד. בארץ יש יותר מדי רופאים. חסרים אנשים שיגיעו לחינוך מתוך החלטה ומודעות ערכית לעניין. מחסור במורים בעלי תודעה והכרה בערך עבודתם מסוכן יותר ממחסור ברופאים.

כשהגעתי לקיבוץ, התנדבתי להיות נציגת מצובה במרכז התק"ם. לא הבינו את כל ההתלהבות הזאת. אבל אני רואה צורך בהשפעה על שינויים חברתיים. צריכים להיות בקשר ובמעורבות כללית עם הסביבה, עם הארץ.

בקיבוץ יש ביקורת מתמדת שיכולה לשחוק ולהרוס אדם. אבל הקיבוץ גם מאפשר בדיקה עצמית מתמדת.

אומרים לי שאני תמימה, מפני שאני מאמינה שאפשר אחרת. אני רוצה לגדל הרבה תמימים שישאלו, שיאמינו שאפשר אחרת.

בועות סבון

– שמעת שמשפחת x עוזבת?!
– שמעתי...
– אז מה אתה אומר?
– שום דבר. זה היה צפוי מזמן, בעצם, מלכתחילה...
– מה זאת אומרת: "מלכתחילה?!" הם דווקא נקלטו יפה, אפילו היו דיווחים נלהבים עליהם.
– דיווחים... שטויות. אני מהרגע הראשון שראיתי אותם נכנסים לחדר־האוכל, כבר ידעתי: אלה לא יישארו יותר משנה־שנתיים, אולי פחות.
– נו, אתה מגזים. אז למה בכל־זאת נשארו יותר? ולי נראה שעזיבתם לא היתה צפויה כלל ולדעתי אפשר היה למנוע...
– מה למנוע?! זאת עזיבה בלתי־נמנעת! אמרתי לך: מהרגע הראשון שראיתי אותם, כבר ידעתי: אלה עוזבים ובמועד די מוקדם...
– אז מדוע בכל־זאת נשארו זמן די ממושך?
– הרי זה מובן. היה להם עניין. היה להם כדאי. הסתדרו, למדו את השפה, למדו לעבוד, נסעו לקורסים. הילדים למדו – בגרו קצת... קיבלו שיכון טוב, ומה לא? מה לא נתנו להם? אני שואל אותך: מה לא נתנו להם?! כרכרו סביבם כאילו שהם עשויים מזכוכית: מי לא טיפל בהם ומי לא השתדל? משפחות מאמצות, ועדות, יום ולילה, מעקב צמוד. מה לא נתנו להם? הכול, ומעל הכול! ולבסוף, לאחר שקיבלו הכול – עוזבים! אני אומר לך: זה מגיע ילנו! אבל הפתעה אין כאן. לפחות אני לא הופתעתי. כפי שאמרתי לך: מהרגע הראשון שראיתי אותם נכנסים לחדר האוכל, אמרתי: זה לא בשבילנו... הם לא יתרמו שום דבר לקבוצה. רק "יתגבשו" וילכו – וזהו זה! ובכלל, זאת לא משפחה מתאימה... רואים שהם לא היו בתנועה.
– הם מהתנועה "מהעיר לכפר".
– ועכשיו: מהכפר לעיר...
– טוב, זאת גם כן "תנועה".

כעבור שבועיים

– שמעת שמשפחת x כבר אינה עוזבת?! הם הודיעו למזכירות על ביטול הודעת העזיבה שלהם; כבר עמדו להביא את העניין של העזיבה לאסיפה... ממש ביטול של "הרגע האחרון". זהו זה, הם נשארים.
– אני אגיד לך: אמנם אני צפיתי משבר עם המשפחה הזאת וחשבתי שהם יעזבו, והכול בגלל מחדלים שלנו. בסך־הכול הם נקלעו למשבר שלא באשמתם. הטיפול בהם לא היה טיפול, המשפחות המאמצות לא אימצו, אולי אפילו ריפו. ואיפה היתה ועדת הקליטה? אני שואל אותך: איפה?! הם רק עוסקים בגרפולוגיה, במקום לעסוק בפסיכולוגיה, בנפש האדם. טיפול מהותי אינם עושים. בסך־הכול משפחה טובה.
– אבל קודם אמרת...
– מה, מה אמרתי?! לא אמרתי שום דבר! ואל תוציא לי דברים מהקשרם! מה אמרתי? שהם לא היו בתנועה? נכון! הם באמת לא היו בתנועה! so what?!... ראינו כבר את "התנועתיים" האלה. את רובם מוצאים מחוץ לקבוצה בכל מיני ג'ובים... ופה באה משפחה צנועה, וכל מבוקשם זה לעבור מהעיר לקיבוץ. וזה לא פשוט, זה תהליך ממש טראומתי – ומה נתנו להם פה?! כמעט כלום! פה קורס, שם השתלמות. "ביג דיל"!! טלוויזיה, טלפון... "ביג דיל". צריך להבין, שמשפחה כזאת, על כל מרכיביה, טעונה גיבוש, ולשם כך נחוצה סבלנות. ועוד תראה, הם עוד יתרמו הרבה לקבוצה... בסך הכול, משפחה חיובית. וחוץ מזה: הרבה משפחות עומדות בתור להיקלט בקיבוץ? מה הסלקטיביות הזאת? מה הסיפור?

שימי, עלון חניתה

דרושה תפיסה משקית חדשה, צריך להחליף את המנגנון הקיים

מצד אחד חי הציבור באווירה של פיתוח ורווחה משקית, ומצד שני יש דרישות לחסכונות אישיים בפרוטות

שמענו דו"ח נרגש על המצב הכספי הקשה. עיקר המסר היה, כי חובותינו גדלו במשך חמש שנים בערך פי שמונה. הריבית גבוהה כל־כך, שקשה לעמוד בה. ובכלל קשה לדעת איך להמשיך.

לא עבר שבוע ואני קורא בעלון, שמזמינים מכונה חדשה למטוויה. ההוצאה – 300 אלף דולר בלבד. גם משאית נחוצה, 50 אלף דולר. שבועיים קודם, עוד לפני הדו"ח הפומבי, נמסר בעלון על השקעה של 800 אלף דולר ב"מילואות". וכל זה בתנאי, שאמנם אלה המחירים ולא יתברר, כמקובל, כי ההוצאה גדולה יותר. ההנמקה היא, כי זאת הלוואה נוחה מאוד שחבל להפסיד, כי הזדמנות כזאת לא תחזור.

אולי אני טועה, אבל נדמה לי שבדיוק מסיבה זו הסתבכנו. נבנו שיכונים בגלל הלוואות נוחות, נבנו חדר־אוכל ומפעל חדש בגלל הלוואות נוחות, ומבלי להזכיר מיני שכלולים ומחשבים אשר נקנו, כי היתה הלוואה מצויינת. גם אז חשבו, שהזדמנות כזאת לא תחזור. אבל אם זה תלוי במצב בטחוני או פוליטי בארץ, הרי הפטנטים האלה חוזרים על עצמם. כל מי שקורא עתון ורואה מודעות ענק, לא יכול שלא לראות, כי הכול נמכר בתנאי אשראי נוחים. השוק מוצף מחשבים באשראי, שיכונים ומכונות באשראי ואפילו נסיעות לחו"ל באשראי.

אחר־כך בא הרגע שצריך להחזיר את הכסף. קנינו מהר ומחזירים לאט חובות קטנים מצטברים לחוב גדול ואת זה אין ממה להחזיר.

ועוד דבר, המשק כולו מעורר רושם של רווחה, ואז מיד מופיעות הדרישות של הרחבת השירותים, של לימודים ל"חיפוש עצמי" ולא למען הכלל, של תשלומים והלוואות לקרובים, וגם מילוי תפקידים על חשבון זמן העבודה וכו'. מכאן נובע באופן ישיר מחיר יום העבודה הגבוה שאי־אפשר להרוויח אותו, אפילו בענפים טובים כמו שלנו.

משום מה מרכזי המשק – תמיד באישור הציבור – מנסים לתקן הכול על־ידי חסכון בתקציבים האישיים או הצרכניים. אבל איך זה בכלל יכול לעזור? איך עשרות או מאות אלפים יאזנו מיליונים? רצון זה, לחסוך כך, מן ההכרח מעורר תגובה הפוכה. מצד אחד חי הציבור באווירה של פיתוח ורווחה משקית, ומצד שני דרישות לחסכונות אישיים בפרוטות. דבר הפוכו ומשום כך אינו מתקבל על הדעת. הרי האדם המייצר ומרוויח יפה מאוד בענף הוא אותו האדם שנדרש להצטמצם בצריכה. ואז אנו מעסיקים את מיטב החברים בשמירה על הוצאות בצד הצרכני, שהוא הדבר הכי פחות אפקטיבי מבחינה כלכלית והכי פחות הגיוני כפתרון.

לדעתי, דרוש שינוי יסודי ומיידי בתפיסת העולם של בעלי התפקידים. כיון שאין להניח, שאדם מסוגל לאמץ תפיסה חדשה בן־יום – והעובדה שמחליטים על המשך השקעות במקדם – מסקנתי שתפיסה חדשה יכולה להיות רק על־ידי החלפת המנגנון של היום. יהיו חברים חדשים, אשר יציגו בפני הציבור תפיסה חדשה.

ולבסוף: אדם ממונה מטעם התנועה ייתן בוודאי עצות מועילות. עצות אלה לא יעזרו לנו, אם אנחנו לא נעזור לעצמנו על־ידי מהפך רציני בתפיסת העולם הכלכלית המנחה את הקו המשקי.

יעקב בן־מאיר, עלון מצובה

ברורית וֶלס: סיפורים מחצר הקיבוץ

ברורית ולס: אולי עוד לא שמעתם עליה, אבל אלפי ילדים מכירים את שמה כבר שנה ויותר: מדי יום רביעי בשבוע מוקצית לה פינה בשידורי "לבת ולבן ולכל המתעניין". כבר יותר מ־70 "פינות" ומדי פעם סיפור. שם הפינה "טוב לי בקיבוץ" ("אני לא כל כך אוהבת את השם, שנלקח משירו הידוע של דודו זכאי, אבל לא אני החלטתי"). עכשיו יצאו חמישה מן הסיפורים כספר בשם "טוב לי בקיבוץ" בהוצאת "מסדה", בסדרת "שעת קריאה".

ברורית היא חברת הקיבוץ הדתי שלוחות שבעמק בית־שאן, היא הצטרפה אליו לאחר שירות צבאי בנח"ל ונישואים עם בן המשק. נישואים אלה הביאו אותה לעטרה: "אחד המקורות הראשיים לסיפורים שלי הוא גיסתי הקטנה עטרה, שאף כיבדתי אותה בשמה בסיפורים. כאשר היתה בת 6, נהגה לספר לי על הווי בית־הילדים שלה: איך פחדו בלילה, איך ברחו, מה חלמו ועוד. את הלילה של בית הילדים לא הכרתי, אבל הבוקר מוכר לי מעבודתי כמטפלת. גם בעלי, בן הקיבוץ, סיפר לי מסיפורי בית־הילדים. מלבד שלושת המקורות הללו אני 'חולבת' סיפורים מהרבה חברי קיבוץ. כך, למשל, בתקופת לימודי באוניברסיטה הסתובבתי בהרבה ענפים, נפגשתי עם המון חברים ושמעתי סיפורים. אבל הקילופים במטבח היו הכי חשובים: על ערימות תפוחי־אדמה במטבח ובין הסירים סיפרו לי בנות המשק על בתי־הילדים שלהן. אחר־כך, בדרך לאוניברסיטה, בנסיעות הממושכות באוטובוסים, הייתי בונה בראש את הסיפורים הנבחרים וכאשר הייתי חוזרת הביתה, הייתי כותבת אותם ושולחת לקול ישראל".

אבדה המעטפה

"המשלוח לקול־ישראל היה פרשה בני עצמה", מספרת ברורית עדינת הפנים והשברירית למראה: "לפעמים הייתי מקבלת טלפון SOS לשלוח עוד סיפורים. זה היה מלחיץ בצורה בלתי־רגילה. אבל מהלחץ הזה לכתוב ערב־ערב נולדו הסיפורים המוצלחים ביותר. שלחתי המון מעטפות 'אקספרס' וכל המשק ליווה אותי בדאגה. באחת הפעמים אבדה מעטפה עם שלושה סיפורים וכל הקיבוץ היה שותף לטרגדיה שלי".

על השותפות הקיבוצית לכתיבתה מספרת ברורית, כי בהתחלה היתה אדישות־מה, אך כאשר הלך והתברר לחברים, כי הם־הם גיבורי עלילותיה וכי בדרך זו אפשר לתת להם דמות ספרותית ואולי אף להנציחם, השתנתה התמונה: "היום קורה שחברים מגיעים אלי לחדר ושואלים: נו, מתי תכתבי כבר גם עלינו? אני מדובבת אותם ואם הסיפור שלהם מדליק אצלי רעיון טוב, אני מצרפת אותם לחבורה הוותיקה".

"קיבוץ הוא יצירה מאוד יוצאת־דופן, שיש הרבה לכתוב עליה. באתי מן העיר אל הקיבוץ ולכן אני יכולה לראות הכול באופן שונה לגמרי מזה של בני הקיבוץ. כך, למשל, גיליתי שהבן הבכור של שלוחות עבר חיים מאוד בלתי־רגילים. אמו תיעדה את חייו ביומן ויש לזה כושר סיפור לא רגיל. את סיפור החיים הזה אני מתכוונת להעלות בספר עלילתי מלא".

בלי לזרוק אבנים

בעמ' 32 בסיפור שלה "כורי הזהב" מופיע המשפט הבא: "אמא נסעה לתל־אביב ואני צריך ללכת לישיבה". ישיבה דתית? לאו דווקא. "אבא ועטרה הגיעו באיחור לישיבה. כולם כבר ישבו סביב השולחן ואורן, מרכז המשק, דיבר: 'הזהב הלבן כבר מזמן איננו זהב ולדעתי אין טעם לגדל אותו'". הישיבה היא ישיבת ועדת המשק.

– את חברה בקיבוץ דתי ואין לכך שום סימן וזכר בכל הסיפורים. מדוע?

"אני חושבת שבחיי יום־יום – וזה אחד הצדדים המעניינים שבחיי הקיבוצים הדתיים – אנו חיים כמו בכל קיבוץ אחר. יש לנו הווי ייחודי בתחומים מסוימים, אבל מה שעובר על ילד בקיבוץ אחר, עובר גם על ילד בקיבוץ שלנו. אנחנו מצויים בין שני הצדדים, אבל בלי סיסמאות, בלי לזרוק אבנים ובלי שריפת תחנות. פעמים רבות פנו אלי חברים ואמרו לי: 'כתבי משהו על החיים הדתיים שלנו, כתבי על שמחת תורה, זה הרי חג שמח', אבל הכתיבה שלי אינה תעודתית ואינה תיאורי אווירה דתית או אחרת. אני רוצה למשוך את לב הילדים ומה שמושך אותם זה עלילה. אבל אני יכולה לכתוב בלי עלילה, בלי פואנטה".

ברורית מגיבה בשאט־נפש על שמה של סופרת הילדים החרדית, הכותבת את להיטי בני־ברק לדרדקים: "אני לא אוהבת הטפת מוסר ולא אוהבת אנשים עם דגלים קטנים שכל הזמן מנפנפים בהם, כאילו היו הדגלים הכי חשובים בעולם. אלה אנשים צרים והם אינם לטעמי. דת היא אורח־חיים, שבחרתי לחיות אותו ולא להפוך אותו למיסיון. הדת שלנו בקיבוץ מתאימה לי, כי אין בה דגלים, סיסמאות, הטפות מוסר לחילוניים וכפיה".

יאיר ברק

חדש!

ביטוח פירסום לחודשיים

מיבצע

הימים הבטוחים

בשוק הדירות

הלוח הכללי ידיעות אחרונות

רוצה למכור (או לקנות) דירה?

בלוח הכללי של ידיעות אחרונות נמכרות דירות רבות במודעה הראשונה, כי הוא היחיד המגיע לשלושה מכל ארבעה קוראי עיתונים.

אולם, אם אתה מעוניין לפרסם את מודעתך יותר מפעם אחת - אין בעיות, ללוח הכללי יש חידוש בשבילך: תמורת תוספת של 20 ש"ח בלבד, תקבל *"ביטוח פרסום לחודשיים"* במיבצע *"הימים הבטוחים"* תוכל לפרסם את מודעתך בימים המתאימים לך ביותר לביצוע העיסקה.

פרסם מודעתך ביום ו' במדורי הדירות, והלוח הכללי יאפשר לך לבחור את ימי הפירסום החזקים ביותר - שמונה פעמים במשך חודשיים, בימי שישי או בכל יום אחר.

זכור: בלוח הכללי מודעתך מגיעה ליותר מ-2 מיליון קוראים. לכן תקבל יותר הצעות ותוכל להשיג מחיר טוב יותר עבור הנכס שלך.

פשוט עניין של עוצמה.

הסדר זה חל על כל מדורי הדירות של הלוח הכללי (מלבד דירות להשכרה ודירות ...), למעט מודעות של קבלנים ומתווכים

פרטים בכל משרדי הפרסום ובמשרדי הלוח הכללי טל. 03-261211

הלוח הכללי ידיעות אחרונות דבר

הטלפון לא מפסיק לצלצל

סימס ונברסון הפכו פיגור של 15 נקודות לנצחון 80:86

מאת יעקב הרזיאש

יכולת מצויינת במחצית השניה הספיקה אמש לשחקני אליצור נתניה לגבור בביתם של מכבי חיפה בתוצאה 80:86 (52:39) במשחק השלישי והמכריע במסגרת רבע גמר ה„פליי אוף".

הנצחון הנתנייתי העלה את חניכיו של יוסי הררי למשחקי חצי גמר מול מכבי ת"א. המשחק הראשון בין שתי הקבוצות יערך ביום חמישי בהיכל הספורט ביד־אליהו.

1200 הצופים, שנדחסו לאולם הכדורסל בנתניה, חזו במאבק מרתק ומפתיע, שהוכרע רק בדקות הסיום. למעשה העניקו שחקני עיר הכרמל את הנצחון במתנה ליריבתם, שכן עד לפתיחת המחצית השניה הם הוליכו ללא עוררין ורק חולשה בלתי מובנת במחצית השניה עלתה להם בסיום בהפסד צורב.

ועשר במחצית הראשונה בלטו בחיפה שלושת שחקניה הישראלים, עדי גורדון, שניהל ללא דופי את משחק קבוצתו, ארי רוזנברג, שקלע מכל מרחק והדרון שפע, בקליעות מהפינות השלים שלישייה מגובשת ודינאמית.

לוח התוצאות הורה בכל דקות המחצית על יתרון ברור לזכות החיפאים, שכבר הוליכו בהפרש של 15 נקודות וירדו להפסקה עם יתרון של 13 נקודות.

איש באולם לא האמין למראה עיניו בפתיחת המחצית השניה. תוך 10 דקות הצליחו "להטוטני" נתניה לצמצם את יריבתם ולגרום למהפך. הנתנייתים נהנו מיכולתם המעולה של וילי סימס וקייל גברסון. סימס עשה במגרש ככל העולה על רוחו ורק יציאתו מהמגרש בדקה ה־26, בגלל חמש עבירות אישיות, קטעה את תנופתו.

בדקות הסיום עלה המתח באולם.

לאחר שחיפה, במשחק הקרבה הצליחה לצמק את התוצאה – 76:72, אך גברסון וחבריו דאגו להעניק את הנצחון לאוהדיהם המאושרים.

שפטו זורניק ועקביה בנתניה.

• נקודות לנתניה: סימס וגברסון 24 כ"א, ג'ונסטון (14), באלוביק (9), גידנס (7), ברכה (5), פייר (3).

• נקודות לחיפה: רוזנברג (27), שפע (18), ג'ונסטון (14), גורדון (12), פלוזארס (5), שלכטר (4).

הפסד ללייקרס

לוס אנג'לס לייקרס נוצחה על ידי יוטה ג'אז 107:100 בליגת הנב.איי. תוצאות נוספות: שיקאגו בולס – מילווקי באקס 104:107; אטלנטה – פורטלאנד 102:123; וושינגטון בולטס – ניו יורק ניקס 117:137; סאן אנטוניו – דאלס 98:123; קליבלנד – דנבר 117:119; סיאטל – פיניקס 105:112; לוס אנג'לס קליפרס – סאקראמנטו 106:111.

לארגי ישחק נגד חיפה ביום רביעי

מאת משה כהן

רק שינוי בלתי צפוי ימנע את שיתופו של מייק לארגי במדי הפועל ת"א, במשחק חצי גמר ה„פליי־אוף" מול הפועל חיפה, שיערך ביום רביעי.

אמש נטל לארגי חלק באימון קבוצתו וגילה יכולת משביעת רצון. לדבריו, הוא חש היטב לקראת המשחק. השאלה הגדולה היא באיזה כושר אישי הוא נמצא, לאחר שלושה חודשי העדרות ממגרשי הכדורסל.

לעומתו ממשיך חיים זלוטיקמן להעדר מאימוני הקבוצה.

בליגה הארצית

מחוז צפון: הפועל נהריה – מכבי בת־גלים 71:106; הפועל גרשמואל – הפועל עמק הירדן 67:95; מכבי כרמיאל – הפועל עין ורד 52:95.

מחוז דרום: אליצור רמלה – מכבי פ"ת 73:104; מכבי דרום ת"א – אליצור קרית־אונו 93:125; מכבי ראשל"צ – הפועל גבעתיים 88:96; קרית־ענת – הפועל נען 85:86.

סין העממית השיבה בשלילה להזמנת הפועל

מאת שמואל טל

התקוה לראות לראשונה בארץ את ספורטאי סין העממית בפעולה נגוזה אתמול. במברק שהגיע למשרדי הוועדה המארגנת של משחקי הפועל, השיבו הסינים בשלילה, להזמנה שנשלחה אליהם.

תשובות שליליות הגיעו גם משתי מדינות אסיאתיות נוספות, דרום־קוריאה וטייוואן. השתיים הודיעו, כי בתקופה בה יערכו משחקי הפועל ה־13 יהיו ספורטאיהם עסוקים.

נראה, כי הסיבות האמיתיות לתשובות השליליות מאסיה הן פוליטיות.

נכון לרגע זה ייצגו את יבשת אסיה שלושה ספורטאים יהודים מהודו, שישתתפו בטורניר הבדמינטון.

ערבי מנצרת זכה יחיד במיליון שקלים בטוטו

ערבי תושב נצרת, שניחש יחיד את כל 14 התוצאות הנכונות של משחקי השבת, קבע שיא חדש בטוטו וזכה במיליון שקלים.

הזוכה, שמילא 10 טורים בטופס רגיל בהשקעה של ארבעה שקלים, התקשר אתמול אל משרדי הספורטוטו לוודא אם יש לו שותפים. כאשר התברר לו, כי הזכייה כולה שלו צעק: „אני לוקח תופש וכא מה לראות הצ'ק".

16 משתתפים ניחשו 13 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־21,300 שקלים. 489 משתתפים ניחשו 12 תוצאות נכונות וכל אחד יקבל כ־695 שקלים. 6553 משתתפים ניחשו 11 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־6.80 שקלים.

ההכנסה במחזור 26/87 היתה 4,162,197.60 שקלים ולפרסים הופרשו 2,372,577.43 שקלים. המינימום המובטח לפרס הראשון במחזור הבא: 500,000 שקלים ולכלל הפרסים – 1,000,000 שקלים.

• בפורטוגל: כל שינוי לא חל במחזור ה־21 בליגה הפורטוגזית בכדורגל. בנפיקה ליסבון, שניצחה בחוץ את באוחישטה 0:2, מוליכה עם 36 נקודות ומקדימה בשתי נקודות את האלופה פורטו, שגברה על אקדמיקה 0:1.

גימאראש במקום השלישי (32) סיימה בתיקו אפס עם אלוואש וספורטינג ליסבון, הרביעית בטבלה עם 26 נקודות, ניצחה את בלננשש 2:4.

• ביוון: המשחק בין שתי הראשונות בטבלת הליגה היוונית בכדורגל, אולימפיאקוס פיראוס ופאאוק סאלוניקי, נסתיים בתיקו 1:1.

הרשמו [illegible] של צ'מברלין

צ'מברלין במרומים

מאת שמואל טל

[illegible] במרץ 1962 [illegible] צ'מברלין [illegible] על ניו יורק ניקס 147:169. צ'מברלין קלע במשחק 100 נקודות, שיא המשחק [illegible].

4,124 צופים [illegible] בהרשי, חזו [illegible] של צ'מברלין [illegible]. הוא קלע מכל מצב [illegible] 41 נקודות [illegible].

אוהדי פילדלפיה לא הפסיקו [illegible] „100, רוצים 100". וצ'מברלין לא הפסיק לקלוע.

לניקס לא היה מענה לצ'מברלין ולכן כדי לשמור על כבודם [illegible] את הכדור [illegible] לבצע עבירות על [illegible] כדי למנוע [illegible] לידיו.

אבל זה לא עזר. צ'מברלין הפסיק לקלוע רק כשמאזנו הגיע ל־100 נקודות, הישג מדהים הרשום עד היום בספרי ההיסטוריה של הכדורסל העולמי.

שער היתרון של מאראדונה החזיק מעמד רק חמש דקות

למרות בעיטת־יעף מרשימה בדקה ה־89, אותה ביצע כוכבה הארגנטינאי דייגו ארמנדו מאראדונה, נאלצה נאפולי לסיים במגרשה את משחקה עם סמפדוריה גנואה בתיקו 1:1, במסגרת המחזור ה־20 בליגה האיטלקית בכדורגל.

שכן, האורחים הגיבו כעבור חמש דקות על־ידי ג'יוזפה לורנצו, שהבקיע את שער השוויון. הפער בן ארבע הנקודות נשאר בעינו, כיוון שאינטר, השניה בטבלה, הפסידה ב„דרבי" למילאן 2:1.

האלופה יובנטוס טיפסה למקום השני בטבלה, לאחר שניצחה 0:1 את פיורנטינה, משערו של הותיק אנטוניו קבריני בדקה ה־55.

ב„דרבי" המילאנזי לעיני 80 אלף צופים, הוליכה אינטר משער שהבקיע הותיק אלסנדרו אלטובלי בדקה ה־26. אולם ג'יוזפה גאלדריסי והצועד בראש המבקיעים, אנטוניו וירדיס, הפכו את הקערה במחצית השניה, בהבקיעם את שני השערים למילאן.

רומא סיימה בברשצ'יה בתיקו 1:1 ותופסת את המקום השלישי (26), אחרי נאפולי (31) ויובנטוס (27). גם לאינטר ומילאן 26 נקודות.

תוצאות נוספות: אסקולי־אטאלנטה 1:2; אבלינו־קומו 1:2; אמפולי־טורינו 0:2; וורונה־אודינזה 1:3.

השוער טוני שומאכר הורחק מהנבחרת הגרמנית לאחר שמתח ביקורת על חבריו בספר, שכתב לא מכבר. שומאכר האשים את עמיתיו בנטילת סמי־מרץ

ברייטנר מצדיק פרסומי שומאכר

„קפטן" באיירן מינכן לשעבר, פאול ברייטנר, מסר לעתון „שטרן", כי השוער טוני הארלד שומאכר צדק, בציינו שהכדורגלנים משתמשים בסמים.

שומאכר הורחק מן הנבחרת ומקבוצתו בגלל סיפרו, כשהאשים את שחקני הנבחרת וחבריו בקבוצת קלן על שימוש בסמים ואף השמיץ את פרנץ בקנבאואר.

ברייטנר מסר, שהכל יודעים, כי כדורגלנים בבונדסליגה משתמשים בסמים.

ארסנל ניצחה טוטנהאם 1:2

קבוצת ארסנל ניצחה את יריבתה העירונית טוטנהאם 1:2 לאחר הארכה, במשחק הנעולין בחצי גמר גביע הליגה האנגלי, שנערך בווייט־הרט־ליין, לעיני 37 אלף צופים.

התוצאה נקבעה כבר בתום 90 דקות המשחק ומאחר שטוטנהאם ניצחה במשחק הראשון בהייבורי 0:1, יתקיים משחק שלישי ביום ד' ושוב במגרשה של טוטנהאם (נקבע בהטלת מטבע). המנצחת תתמודד בגמר מול ליברפול, שניצחה בשבוע שעבר את סאות'המפטון.

קלייב אלן שהבקיע במשחק הראשון, היקנה יתרון לטוטנהאם, אולם התותחנים הצליחו להבקיע צמד שערים.

ברצלונה הובסה

המוליכה בטבלת הליגה הספרדית בכדורגל, קבוצת ברצלונה, נחלה את ההפסד הצורב העונה, כשהובסה במגרשה על ידי ספורטינג גיחון 4:0.

זה היה ההפסד השני של ברצלונה העונה. היא לא נוצחה ב־18 משחקים רצופים, מאז חודש אוקטובר, כאשר מורסיה ניצחה אותה.

האלופה ריאל מאדריד, שניצחה במחזור ה־29 בחוץ את סאבאדל 0:1, צימצמה את הפער בינה לברצלונה בנקודה, כשלברצלונה 42 נקודות.

אספניול, שהשיגה אף היא נצחון חוץ על קאדיז 0:2, תופסת את המקום השלישי עם 38 נקודות.

אתלטיקו מאדריד־אתלטיקו בילבאו 0:2; סוסיאדאד־בטיס 0:1; אוסאסונה־סארגוסה 0:1. מארסיי השוותה נקודותיה לבורדו.

• בצרפת: קבוצת הכדורגל מארסיי השוותה את מספר נקודותיה לזה של בורדו (34), לאחר שניצחה במשחק השלמה במחזור ה־20, את רן 0:1.

בורדו ניצחה ערב קודם לכן את לאנס 0:2. טולון תופסת את המקום השלישי עם 28 נקודות ומקדימה בהפרש שערים את אוקסר ומונאקו.

• בהולנד: המשחק בין אייאקס אמסטרדם לדן־האג, שנערך בדן־האג, הופסק בתום המחצית הראשונה, לאחר שאייאקס הוליכה 0:2.

פיינורד רוטרדאם נוצחה שוב, הפעם על ידי חרונינגן 0:1. תוצאות נוספות: דן־בוס – טוונטה אנסחדה 0:1; צוולה – ונלו 1:1; אקסלסיור רוטרדאם – פורטונה סיטארד 2:3; הארלם – אלקמאר 1:1; ספארטה רוטרדאם – רודה 1:1.

לאייאקס 36 נקודות מ־21 משחקים, אינו כולל את המשחק שהופסק, ומקדימה בנקודה את פיליפס איינדהובן ב־20 משחקים.

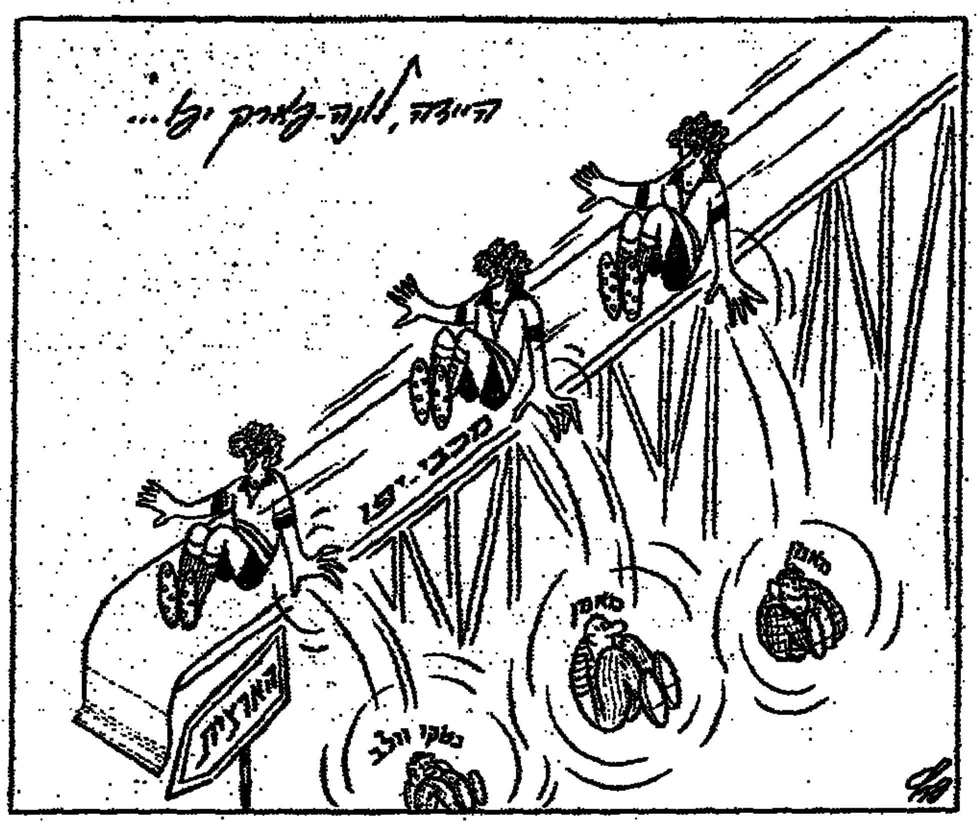

ויצמן: חולות הנגב הפסיקו לגרום רעדה בקרב היריבות

מאת ניסן פרידמן

„אני לא זוכר שנה כל־כך גרועה מבחינת משחקי בית. פעם הקבוצות רעדו כשהדריכו את חולות הנגב. השנה מוציאים אצלנו נקודות בקלות. זה כבר לא המבצר המפחיד שלנו", כך מקונן חלוץ הפועל באר־שבע, אלי ויצמן, לאחר ההפסד הביתי הצורב למכבי נתניה 1:0.

ההפסד הכניס את הפועל באר־שבע לצרה. הקבוצה (21 נקודות) רחוקה רק בארבע נקודות מהקו האדום (למכבי יבנה 17 נקודות) והיא חוזרת לאימת התחתית.

★ אלי ויצמן, נכנסתם לפאניקה אחרי ההפסד בשבת?

„לא הייתי אומר פאניקה, אבל המורל ירוד מאד. אנחנו עושים בושות. האמת היא שאנחנו משחקים כדורגל יפה. קשה להשוות אותנו לשאר קבוצות התחתית, שמשחקות סגור ונלחמות בציפורניים על כל נקודה. הסגנון שלנו יותר פתוח והתקפי, אבל הכדור לא רוצה להיכנס לשער".

★ יש לכם בעיה בהתקפה, שאתה שותף לה.

„זו לא רק בעיה של ההתקפה, אלא של הקבוצה כולה. כל השחקנים אשמים בכך שאיננו מתרגמים את היתרון בשדה לשפת השערים. „שכבנו" על השער של מכבי נתניה כמעט 90 דקות. היו לנו הרבה הזדמנויות ופשוט לא הלך. לי אישית, זו שנה גרועה. אני נפגע ולא מתאושש. אני מתפלל שהשנה הזו תיגמר כבר ותתחיל שנה חדשה".

48 שעות אחרי שבת

★ השאלה אם השנה החדשה תתחיל בלאומית או בליגה הארצית?

„תראה, עוד לא איבדנו את האמונה, למרות שההפסד לנתניה פגע בנו מאד. קח את נתניה לדוגמא. היא היתה במצב שלנו ופתאם – שני נצחונות והיא קבוצת אמצע טבלה עם הפנים לצמרת. בליגה של שלוש נקודות אני מאמין שנצחון או שניים יקפיצו אותנו. אני מאד מקווה שלא נמשיך להסתבך".

★ הכשלון עד כה הוא באמת רק שאלה של חוסר מזל?

„לעומת השנים הקודמות יש אצלנו שקט תעשייתי. אנחנו מסתדרים עם ההנהלה. יש מאמן טוב שעושה עבודה נהדרת כמו דרור ברנר. הכל שגעון חוץ מאיתנו. השנה השחקנים אשמים בכה שקורה, אבל אנחנו מאמינים שיהיה בסדר".

★ במחזור הבא מצפה לכם משחק חוץ נגד הפועל פ"ת. מה התחזית שלך?

„זה יהיה משחק קשה בגלל שזה משחק חוץ. הכח שלנו היה בעיקר בבית. אבל, אם אנחנו מפסידים בבית אולי ננצח בחוץ. לגבי הפועל פ"ת, אני חושב שנוכל להסתדר. הקבוצה יותר רגועה. אין לה ציפיות בצמרת ואין לה בעיות בתחתית. עובדה היא כמעט הפסידה ביפו. אנחנו מוכרחים ללכת על כל הקופה ולנצח שם".

ישראל ניצחה את לוכסמבורג 19:21

יכולת טובה בשלהי המשחק הספיקה אמש לנבחרת ישראל בכדוריד לגבור על נבחרת לוכסמבורג בתוצאה 19:21 (11:10).

אין ספק, כי שחקני לוכסמבורג ראויים למירב המחמאות, שכן הם לא נבהלו מיריבתם העדיפה ובמשחק שאפתני ומבוקר הם הצליחו להוות יריב שקול לישראלים עד לדקות הסיום.

רוב שחקני הנבחרת הישראלית, ששותפו במשחק איכזבו קשות. המשחק עצמו לא התעלה לרמה טובה. שתי הנבחרות הירבו לאבד כדורים.

במשך רוב דקות המחצית הראשונה הוליכו דווקא האורחים הסימפאטים. ישראל הוליכה רק פעם אחת – 3:4, אך המשך היה שייך כאמור לאורחים, שבשורותיהם בלט קיניצגואר, שהבקיע 9 שערים.

גם בפתיחת המחצית השניה המשיכו שחקני לוכסמבורג לתת את הטון במגרש, אך במצב של 14:17 לזכותם חל ריפיון מפתיע בשורותיהם והישראלים בראשותו של אליעזר ורד הצליחו בדקות הסיום להבטיח את הנצחון.

שפטו פוקס והרמן לעיני 200 צופים במכון וינגייט.

• שערים לישראל: ורד (7), בלדר (7), כנען (4), וליגנר (1), רפאלי (1), דייך (1).

בית המועצות זכתה בדרגה ב'

נבחרת הכדוריד של ברה"מ זכתה באליפות העולם דרגה ב', לאחר שניצחה במשחק הגמר את צ'כיה 16:23.

פולין סיימה שלישית, בנצחה את מערב גרמניה 20:24.

שתי הראשונות הבטיחו השתתפותן במשחקים האולימפיים בסיאול 1988. במשחק על המקום ה־11, גברה ארה"ב על איסלנד 17:20.

טניס

יורם בראון זכה אתמול באליפות הסבב הג' בטניס, לאחר שגבר בגמר על אורן מוטאוסל – 4:6, 4:6. בין הנשים זכתה במקום הראשון דליה קוריאט שגברה על אילנה ברגר – 2:6, 2:6. המשחקים נערכו במרכז הטניס בהדר יוסף.

הסגל יתכנס מחר למחנה אימונים לקראת גרמניה

מאת אשר גולדשטגר

סגל נבחרת ישראל בכדורגל יתכנס מחר למחנה אימונים מרוכז, במסגרת ההכנות לקראת המשחק הבין־ארצי מול נבחרת מערב גרמניה בסוף החודש.

מאמן הנבחרת, מליינקו מיחיץ', זימן את כל 18 השחקנים, שנכללו בסגל למשחק מול צפון אירלנד. אליהם צורפו שמונה שחקנים, ביניהם: ארמלי, אקהויז, ניסים כהן וחנן אוזלאי.

הדרום־קוריאניות, יאנג יונג ג'א (משמאל) והיון ג'ונג האוו, מתחבקות לאחר שזכו בתואר העולמי לזוגות נשים, באליפות העולם בטניס־שולחן בהודו

נשי דרום=קוריאה זכו בתואר הזוגות

סין הפסידה רק תואר אחד באליפות העולם בטניס־שולחן שהסתיימה אתמול בניו־דלהי, כאשר הדרום־קוריאניות היון ג'ונג האוו ויאנג יונג ג'א, שדורגו במקום החמישי, ניצחו במשחק הגמר את הזוג המדורג במספר 1, דאי לילי ולי הוייפן – 23:21, 13:21, 19:21.

בחצי הגמר ניצחו הקוריאניות זוג סיני, שדורג שני.

סין, שנטלה בשבוע שעבר את התואר הקבוצתי לגברים ונשים, זכתה בתארי היחידים לגברים ונשים, זוגות מעורבים וזוגות גברים. בגמר היחידים ניצח אלוף העולם ג'יאנג את השוודי בן ה־21 יאן אובה ואלדנר, המדורג חמישי 21:12, 18:21, 11:21, 22:24. בחצי הגמר הפתיע השוודי, כשגבר על המדורג שלישי, טנג מסין, בשלוש מערכות.

בגמר הנשים ניצחה המדורגת רביעית, הא ז'ילי מסין, את הדרום־קוריאנית יאנג יונג ג'ה, המדורגת שמינית 19:21, 17:21, 18:21.

בגמר זוגות גברים ניצחו הסינים צ'ן לונגצאן־ויי קינגגואנג, שדורגו במקום השביעי, את היוגוסלאוים איליה לופולסקי וזוראן פרימוראץ, שדורגו במקום החמישי 17:21, 21:12, 20:22.

גול רשם „אסיסט" ראשון העונה לאחר 662 דקות

מאת ג. שרון

מנוטה גול ה„שחקן המדהים" (2.28) המופיע במדי וושינגטון בולטס, עשה זאת. לאחר 662 דקות של משחק רשם גול לזכותו את ה„אסיסט" הראשון שלו העונה.

אשתקד מסר מנוטה גול 23 „אסיסטים" ב־68 משחקים, כלומר „אסיסט" בכל 91 דקות.

אולם, התמחותו של הענק היא כמובן בשטח החסימות. במשחק ליגה נגד הקליבלנד קאבלירס ביצע גול 12 „בלוקים" והשווה את שיא העונה של מארק איטון מהיוטה ג'ז.

אנו מודיעים בצער על פטירתו
של עובדנו הותיק והמסור
ישראל זלצמן
ומשתתפים בצערה של המשפחה
ההלויה תתקיים היום יום ב' א' באדר תשמ"ז
2.3.87 בשעה 14.45 בבית העלמין בחולון
בנק עין חי בע"מ

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו
ברוך הראל
במות **אביו** ז"ל
[illegible]

במלאת שלושים לפטירת יקירנו
משה רודל ז"ל
תתקיים אזכרה וגילוי מצבה ביום רביעי ג' אדר תשמ"ז
4.3.87 בשעה 16.00 בבית העלמין בחולון.
המשפחה

התעשיה הצבאית
ציבור העובדים
והגמלאים
אבלים על מותו של
עשהאל כהן
מבחירי עובדי מבטחים
ומשתתפים באבלה של
המשפחה

לבת שבע, למשפחה
ולבית כפר גלעדי
אתכם באבלכם על מות
אריה שץ ז"ל
בית דפנה

לחברתנו דליה ברוך
אתך באבלך במות
אמך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף קרית היובל מערבית
ההנהלה והעובדים

הננו משתתפים באבלה
של הח' יונה יוסף
על מות
אמה ז"ל
הועד הפועל של ההסתדרות
וחבר עובדיו

ביום שלישי ב' באדר, 3.3.87,
יום השנה העשירי לפטירת
עמיר יפה
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו בשעה 16.30
בבית העלמין במעוז חיים.
המשפחה
ובית מעוז חיים

אנו משתתפים באבלו הכבד
של חברנו לעבודה איסכוב חיים
במות אמו
פרחה ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה סניף מחוזי תל־אביב
ההנהלה והעובדים

אבלים על מותו של חבר הדירקטוריון הותיק
גרשון שמואלביץ ז"ל
ומביעים השתתפות עמוקה באבל המשפחה
דירקטוריון והנהלת
חב' החשמל לישראל

למשפחת בנאי
ולקבוץ מעין ברוך
משתתפים בצערכם
במות
רלפי ז"ל
החברה לפתוח הגליל בע"מ

לחיים בנימיני
ס/מנהל המכון דב"ב
משתתפים באבלך על מות
אביך ז"ל
המכון האפרו־אסיאני

מרחב תכנון מקומי רחובות
הודעה לפי סעיף 149
מחוק התכנון והבניה
בקשה לשמוש חורג

בהתאם לסעיפים 146־150 מחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה לשמוש חורג של 10% לקוי בנין צדדיים בבנין על חלקה 38 בגוש 3654 רח' מוהליבר רחובות, כך שקו בנין צדדי בבנין יגיע לשל"כ של 3.68 מ' במקום 4.0 מ' המותרים.

כל המעונין, יוכל לעיין בתכנית הבנין, ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית, קומה ד', כל יום בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתון.

יחזקאל הרמלך
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה רחובות

هكذا من الأصل

ערבים ולילות

בעריכת זאב פרי

טלוויזיה
חוזרה לימים הטובים

„מבט ליל שבת"

מתחבק, פרס

גור דינה של הרוטאציה קרקע את שמעון פרס אחרי תקופת עדנה ותנופה בין כתליו האפורים והמצומקים של משרד החוץ. התפאורה העלובה הזאת לא היטיבה עמו, וערב נסיעתו למצרים נראה פרס כמי שמאבד גובה כאורח מסוכן. עיתוי הנסיעה למצרים לא היה, בלשון המעטה, מחווה ג'נטלמנית כלפי שותפו־יריבו יצחק שמיר. לו נהג במידת ההגינות והנימוס האלמנטרי, מתחייב היה להמתין לפחות לשובו של שמיר מארה"ב. אך פרס לא שת לבו לקטנות, ובחר ללכת בגדולות. אין ספק: הוא היה זקוק להפוגת אוויר קצרה. ואכן, על רקע נברשותיו המהודרות של ארמון קובה הוא נראה כמי שמתחיל משעממת מתישה. זו התפאורה היאה לה: לחיצות ידיים עם מדינאים זרים, קבלות פנים עתירות חיוכים מסומנים, זרקורים של עתונות בינלאומית: כל אלה מעלים סומק נעורים מחודש בלחייו של שר החוץ. הנה שוב הוא עולה כפורח, כבימיו הטובים, מנופף למצלמות מגרומי גאווה מעשית הכרובים (כתבתו של יגאל גורן), הגראות מוכרים היטב. אפילו אברשה סמיר נראה דחוק, כמו תמיד, במקום טוב באמצע.

שמעון פרס נחוש בדעתו, אפילו בהול, להשאיר עקבות ממשיים, לא לבזבז לריק את היוזמות ואת ההישגים שהחלו בימיו כראש ממשלה. גם אם יצחק שמיר מתנגד לוועידה בינלאומית, גם אם יצחק השני (רבין) מתייחס אליה בספקנות לגלגנית משהו, מאמין פרס שעובדות מוגמרות אין משנים. אין בהודעה המשותפת של פרס־מובארק התחייבות רשמית לנכונות ישראלית להשתתף בוועידה בינלאומית, אך השניים הסכימו על כך בארבע עיניים. פרס נזהר בהצהרותיו ומקפיד לנסח את דבריו כך שיובן כי הוועידה הבין לאומית היא „התחלה למשא ומתן ישיר". פרס גם הצליח לדחות את הדרישה המצרית להשתתפות נציגי אש"ף בוועידה. זהו, כמובן, הישג בערבון מוגבל. הרי הבעיה תחזור ותעלה במועד מאוחר יותר.

על אף ההישגים, צל הידיבות מבית העיב במקצת על ההרמוניה שהשרו החיוכים במצרים. אבים מצנור אומר ליגאל גורן ש„הישגי הפגישה טובים, במיוחד לאור המצב". נקל לשער לאיזה „מצב" התכוון. מצנור, עתונאי מתוחכם וערמומי, לא הסתיר את שביעות רצונו מהישגי הפגישה: בה במידה לא הסתיר את שביעות רצונו מכך שההישג המרכזי – קיום ועידה בינלאומית – הוא בניגוד לעמדתו המוצהרת של ראש ממשלת ישראל. היה יותר מקדוש של שמחה לאיד באמירתו של מנצור.

השלומיאליות והחוסן

בפרשת „אירנגייט" מתמצית במלוא עוצמתה השלומיאליות האמריקאית, אך גם חוסנה של הדמוקרטיה האמריקאית. דו"ח טאואר אינו חוסך את שבטו מבכירי הממשל שלא הביאו לידיעת הנשיא את כל המידע הרלוונטי לפרשה. דונלד ריגן אולץ לפרוש (מה שמקנה לדעיית הנשיא נגסי מעמד של פרישה הזמה מוסמכת: כוכוד היתה נגסי ר־ייייה שתבצה מבכלה להפסד

מנופף, רייגן

דן גילרמן: לראות ... בוחנים באהדה כובד הראש לדו"ח ומבטיח ללמוד אותו היטב וליישם את המלצותיו. מתי ראיתם לאחרונה שר משרי ממשלת ישראל מתייחס ברצינות כזאת לדו"ח ועדת חקירה כלשהי?

דבר מוזר קרה לכתבתו של ניסים משעל על דו"ח ועדת טאואר. בעוד משעל מדבר על הבקורת המנומתת על הנשיא רייגן בסנאט, נראה הנשיא רייגן צועד, כולו חיוכים מאוזן לאוזן, לנוכח המון מריע ומנופף בדגלונים. מכך יסיק הצופה שבין חברי הסנט יש גם ילדים בגיל הרך, ושהסנאט האמריקאי מביע את ביקורתו כלפי הנשיא בתשואות חן.

מירי פז

מהרחוב לאולם הקונצרטים

ה„קיימברידג' באסקרס" – צמד נגני רחוב שהפכו לכוכבי אולמות קונצרטים, מגיעים השבוע לארץ

שני מוסיקאים תבינים ויחודיים במינם עומדים להגיע השבוע לארץ: צמד ה„קיימברידג' באסקרס" שהחל את דרכו (כמו באגדה) כצמד נגני־רחוב נודדים שהפכו לכוכבים בינלאומיים. הצמד, שניגן בזמנו בפני עוברים ושבים ואסף מטבעות בכובעים, מקבל היום שכר־אמנים של המבצעים מהרמה הראשונה.

הדואו הזה מורכב ממייקל קופלי המחולל נפלאות בנגינה בחליל, בפיקולו, בחליליות מסוגים שונים ובכלי נשיפה אחרים ומדאג אינגראם, אקורדיאוניסט ופסנתרן שאינו נופל ברמתו מידידו.

השניים נפגשו לראשונה בתקופת לימודיהם (מוסיקה ושפות) באוניברסיטת קיימברידג' וניגנו ביחד לפרנסתם בחוצות העיר ובתחנות הרכבת התחתית בלונדון. הנגינה המבריקה המסחררת של הצמד עוררה את תשומת לבם של מביני דבר ועד מהרה הוזמנו השניים להופיע בפומבי באולמות, לנגן ברדיו ובטלוויזיה ולהפיק תקליטים. המלחין הנודע קרל היינץ שטוקהאוזן שמע אותם במקרה, במרכז המסחרי של קלן, התלהב ולקח אותם תחת חסותו המוסיקלית ואף הקדיש להם יצירה מיוחדת. קופלי ואינגראם זכו לביקורות טובות ולאהדת הקהל בבריטניה ובמקומות אחרים (אפילו ביפאן). אחד ממעריציהם הוא החלילן ג'יימס גולוויי שנפגש אתם והצטרף למועדון „חובבי הקיימברידג' באסקרס". הצמד מנגן יצירות קלאסיות במהדורות רחוב קלילות. עיבודים מבדחים בטעם טוב של „מוכריות על מקל" בצליליהם. ייחודם של השניים בכך שהם מאד מוסיקליים, בעלי דמיון וחוש הומור בריא.

בין השאר הם מבצעים את מחזור „כבעת הניבלונגים" של ואגנר, הרביעיה מ„ריגולטו" מאת ורדי, סקירה תמציתית מתשע הסימפוניות של בטהובן (בשלוש דקות ו־19 שניות) וביצוע „מפוצץ" של הפתיחה „1812". ה„קיימברידג' באסקרס" הקליט כמה תקליטים דיגיטאליים (גם בקלטות) בשביל „דויטשה גרמופון". האזנה לאלבום החדש יחסית, שיצא בשנה שעברה, המוקדש לצלילי בארוק (בעיקר באך והנדל) בנגינת ה„אקדמיה לכלי רוחב מקורייט" גרמה להנאה אמיתית. מצאתי את עצמי צוחק בקול רם.

אין המדובר בזיקיים לעגניים תגודשים אלא בפנינים קלאסיות בגירסאות רחוב מבריקות. השניים משעשעים בנגינתם החביבה.

בביקורם הקצר יופיעו ה„קיימברידג' באסקרס" (החל מ־5.3) בירושלים, בתל אביב, בכרמיאל, בחיפה ובכפר סבא.

ישראל דליות

כתב־עת

דבר אלי ברובים

„פוליטיקה", עיתון פוליטי ישראלי, גליון מס' 12. עורך: יוסי שריד

מסקנות מנוגדות על חידוש קשריה הדיפלומטיים של ישראל עם כמה מדינות אפריקה מזה, וקשריה עם משטר האפרטהייד בדרום אפריקה מזה, עולות ממאמריהם של יואב קרני ותמר גולן המתפרסמים בגליון האחרון של „פוליטיקה". לקרני ולגולן היתה עד עכשיו גישה „מוראליסטית" באשר למעמדה הבינלאומי של ישראל, לפיה אין סתירה הכרחית בין פוליטיקה למוסר. משהו כמו האמונה האנאכרוניסטית במערכת של שכר ועונש ו„הכרה הגמור בנצחון הטוב, ובמיוחד בהענשת בעלי בריתו של הרע". קרני מודה שגישתו הובסה („על מותו של 'מוראליזם', ללא צער"). ואילו גולן התחזקה באמונתה במוראליזם. „יפי הנפש" יכולים, לדבריה, לשפשף את ידיהם בהנאה ולקרוא: „אמרנו לכם"...(„הולנדה השחורה").

מעבר לכל חשד, מעבר לביקורת

רשימת הביקורת שהתפרסמה במדור זה על גליון „פוליטיקה" הקודם עוררה סערה קטנה. ישעיהו אברך נרעש בשל מלה בת שלוש אותיות שהופיעה ברשימה כדי להגדיר ביטוי אומלל במאמרה של עידית זרטל. קוראים רבים הגיבו על הרשימה בהזדהות מלאה עם תוכנה וסגנונה, לבד מן העורך יוסי שריד. במכתב ארוך התמרמר על דברי הביקורת שכתבתי על „פוליטיקה" שהוא, לדעתו, "עיתון מצוין". ולראייה: דן בן אמוץ אף ציטט בשלמות מאמר מתוכו.

על „חטאיי" אני מודה. עדות הנחתום על עיסתו הגיעה אלי עוד לפני כתיבת הביקורת. שריד התקשר אלי וההזהירני שלפני יצירת מופת מאין כמותה. ואני לא ידעתי שעזות הנחתום על עיסתו המשובחת מחייבת אותי. ולא ידעתי שהעצמאות התנופה שלו, שאין כדוגמתו בין פוליטיקאים בכל קצווי הקשת הפולי־טית, ראויות לגמול.

שריד מייצג זן אכסכלוסיבי של ליבראליות. הוא רואה עצמו חופשי להשתלח על נושאי ביקורתו בהרצבות הלשון הידועות, אך מאמין שהוא ומעשיו עומדים מעבר לכל ביקורת, מעבר לכל חשד.

על פי הגישה המוראליסטית, טוען קרני במאמרו „ההוט והאלגנטי", עתידה היתה ישראל להענש על שיתוף הפעולה עם כוחות הרע: השלטון הצבאי בארגנטינה, משטר האפרטהייד בדרום אפריקה, הגנרלים הגואטמלים, מובוטו נשיא זאיר ואפילו ארה"ב בהקשר עם מדיניותה בניקרגואה. אבל התחזיות הרעות לא התגשמו. בשנים האחרונות ישראל לא רק מחדשת קשרים רש־מיים (בעיקר עם מדינות אפריקה), היא גם מכוננת קשרים חדשים. את הקרדיט מייחס קרני לא רק לשמעון פרס וליצחק שמיר: אלא לדויד קמחי אך בעיקר ל„מהתלות של ההיסטוריה שמוראליסטים למדו רק פרקים סלקטי־ביים שלה".

הנוסחה הפשטנית ניצחה: על כל פשעי האוטוקרטים המושחתים כיסו הרובים שסיפקה להם ישראל. דבר אליהם ברובים ומיד ישכחו הרודנאים: השחורים בדרום־אפריקה וגם הפלשתינאים. השירותים הצבאיים הקטנים שעושה ישראל למען כמה שליטים באפריקה חשובים בעיניהם לאין ערוך מגורל אחיהם הנמקים תחת משטר האפרטהייד ומגורל לוחמי החופש הפלש־תינאים. שם המשחק הוא כוח. לשליט האפריקאי, שאינו שונה מהותית משליט אחר, חשובים השלטון והשרדה ואמבות המשך קיומם (ובכמה מארצות אפריקה מדובר בקיום פיסי ממש), יותר מגורל המדוכאים באשר הם.

נעים להזדהות עם גישתה של תמר גולן בדבר המתאם הזיובי בין המוסרי והמועיל; נעים פחות להודות שגישתו של קרני היא המשכנעת.

עוד בגליון „פוליטיקה" מאמר של גבי שפר הקורע את מסך הצביעות מעל יחסי ישראל התפוצות ומדגיש את עומק הפער בין הצהרה לבין מעשה הרווחים במערכת יחסים שבירה זו; מאמרו של הפרשן היוגוסלווי מירקו קלרין על הסיכויים בחידוש קשריה של ישראל עם יוגוסלביה; מאמרו של דן הלפרין המפריך סיעונים כאילו נימוקים אסטרטגיים הם המבי־עים סבטורים אפריקאים להתמך בישראל; מאמר של אריאור הרצברג הבוחן את כראיות הזדהותם של יהודי אמריקה בבחינת מה־שטוב־ליהודים עם הימין, השמרנים החדשים והליברלים; מאמר של דן מגיר המצביע על תמיכתו של יצחק רבין במשטר האפרטהייד בדרא"פ; מאמרו של גרשום שוקן על מישורים שונים ביחסי ישראלים־גרמנים, וכן מאמרים של בן איזקסון, אהרון קליינמן, ששון סומך, רייימונד כהן ודוד שחם.

רוב הנושאים שבהם עוסק „פוליטיקה" הם בעלי עניין, אך עדיין חסר העתון קו מערכתי ברור ומגובש. בגליון זה יש, למשל, כמה מאמרים העוס־קים ביחסי ישראל דרום־אפריקה. כלום לא היתה הצדקה לכלול בהקשר זה גם מידע ולבנטי על מהות הקשרים ביחסי ישראל? כלומר, במה ובכמה זה מסתכם? או: האם אין מקום לדיון יותר מעמיק ומקיף בשאלה פוליטיקה ומוסר המתעודדת בשני מאמרים בעלי גישות שונות? וכיוון שהרבו לעסוק כאן ביחסי ישראל אפריקה נדרשה, ולו סקירה קצרה של תולדות יחסינו עם היבשת השחורה מאז ימי תור הזהב בשנות ה־60. כקוראת, מעניינת אותי עמדתו של ארתור הרצברג בנושא יחסי ישראל והתפוצות (לעומת דעתו של גבי שפר). אבל הזוסרון העיקרי הוא שגם הידוע בעל השם הזוהרני „פוליטי־קה" עוסק בלעדית בפוליטיקה הישראלית ותורם, כרוב אמצעי התקשורת בישראל, למיעוט הגלובוס: ישראל ואפסה עוד.

מירי פז

ג'ורג' סמפרון ופייר ארדיטי – אורחי המכון הצרפתי בארץ

הסופר התסריטאי ג'ורג' **סמפרון** („Z", „המלחמה נגמרה", „סטאביסקי") והשחקן **פייר ארדיטי** („הדוד מאמריקה", „אהבה עד מוות", „מלר") יגיעו לישראל כאורחי המכון הצרפתי במסגרת מחווה לבמאי אלן רנה שתתקיים בסינמטקים.

סמפרון הוא מחברם של „המסע הגדול" שזכה בפרס ה„רטיסטנס" ב־1964, „המוות השני של רמון מרקדירה" (פרס „פמינה"), „איזה יום ראשון יפה", „מונטאן, החיים ממשיכים". סמפרון וארדיטי יגיעו לישראל ב־20 במארס.

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.03 שעת כושר.
08.15 אורחות: חטה"ב.
08.40 בלי סודות: חולם 4.
09.00 אנגלית ה'.
09.20 חשבון פשוט ד': דיאגרמות וגרפים (כ).
10.10 אנגלית ד'.
10.30 הגיל הרך: רגע עם דודלי.
11.00 ערבית מדוברת (ו'–ה').
11.15 אנגלית ו'.
11.30 ארץ מולדת: מעפילים ולוחמים (כ).
12.00 אנגלית ח'.
12.25 תלמוד: שניים אוחזין: בעיה 2.
1.00 מדעי הטבע (ו'–י"ב): הישרדות.
1.30 צרפתית: העשרה.
2.00 טלטקסט: עד כאן.
2.03 שעת כושר.
2.15 קסים קסם: עיגולים.
2.40 רכבת ההפתעות: סרט אנימציה.
3.10 קשר משפחתי: נורית, פדרו וולוביץ וילדיהם: חגי (24) סנדרה (21) ודוד (19). על תסמונת דאון.
3.55 שעת כושר.
4.05 הפונדק בערוץ חמשת המייל, פרק 16.
5.00 ערב חדש. מנחה רפי רשף.

כללית

5.30 „עליזה בארץ הפלאות" – שם הפרק: „ביל הקטן מאוהב".
5.55 קונצרט לנוער – תזמורת רשות השידור בניצוח יצחק שטיינר, בהשתתפות תלמידי בית הספר התיכון שליד האקדמיה למוסיקה ולמחול ע"ש רובין בירושלים (ראה מסגרת).
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 סקירת תכניות (ערבית).
6.35 ספורט (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „הפלא ופלאי" – סדרה אמריקאית המציגה מבצעי ראווה מיוחדים במינם, מפגני כוח נדירים, תופעות בלתי שגרתיות ברפואה, בספורט, בטכנולוגיה וכיו"ב.
8.50 נקודת חן.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 „שלושה למעלה, שניים למטה" – פרק שביעי: „מסדר רציני".
10.00 זה הזמן – מנחה רם עברון.
10.50 „סמנכ"ר, בלש להשכיר" – פרק עשירי: „סכסוך עבודה".
11.35 חדשות.

לקראת שידור

קונצרט לנוער (17.55). קונצרטים מיוחדים לנוער (במסורת חינוכית ובידורית) ראוי שיהיו ברמה אמנותית סבירה. לאחר הקרנת החלק הראשון של הקונצרט לנוער, עם תזמורת רשות השידור בניצוח יצחק שטיינר, לפני כמה שבועות, נשמעו טענות של מביני דבר, על איכות הביצוע, שהיזמה לדבריהם ירדה מהנדרש. קונצרטים מוצלחים לנוער הם תופעה נדירה בתוך המוסיקה בארץ וגם בלוח המשודרים.

במסגרת תכניות הילדים יוקרנו היום קטעים מהקונצרט המומבי לנוער של תזמורת רשות השידור. יש לקוות שרמת הביצוע תניח הפעם את דעת כולם. משתתפים תלמידי בית־הספר התיכון שליד האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים.

יונתן בריק (כינור) **ורות חן ואגמרת שכטר** (חליל) יהיו סולנים בפרק הראשון של הקונצ'רטו הברנדנבורגי ה־4 של באך. הפסנתרנית הצעירה **מיכל פרידלנדר** תהיה הסולנית בפרק הראשון של הקונצירטו בפה מאג'ור של מוצארט. ארבעה תלמידים מכיתת המחול ירקדו לפי המבואט מתוך ה„סרנטה נוטורנה" של מוצארט (לכוריאוגרפיה של הסיה לוי אגרון – ראש מחלקת המחול באקדמיה). יוסי שטרן יתרום באיורים.

ישראל דליות

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – באך: קונצ'רטו ברנדנבורגי מס' 5 ברה מג'ור (י. מנוחין/א. שפר/ג'. מלקולם/תז. פסטיבל באת); רייכה: חמישיית כלי נשיפה בלה מג'ור אופוס 88 מס' 1 (חמישיית רייכה); מנדלסון: קונצ'רטו במי מינור לכנור ותזמורת (אוסר אוגי עם התז. הסימפונית הלונדונית בנצוח ז'ורז' פרטר); ורדי: סימפוניה מס' 1 בדו מג'ור והתז. הסימפונית של רדיו בוואריה בנצוח אלפגנג סאוליש).
09.00 קונצרט בוקר – רנגרי: סויטה ברה מג'ור בסגנון עתיק אופוס 24 לשני חלילים, הצוצרה ותזמורת כלי־קשת (ז'אן־פייר רמפל/פיליפ פיירלו ומוריס אנדרה/עם תזמורתו הקאמרית של ז'אן־פרנסואה פייאר); דבוז'אק: חמישיית כלי־קשת בסול מג'ור אופוס 77 (נגנים מתוך השמיניה הפילהרמונית של ברלין); מוצרט: קונצ'רטו מס' 13 בדו מג'ור לפסנתר ותזמורת ק. 415 (דניאל ברנבוים מנגן ומנצח על התזמורת הקמרית האנגלית); אריאגה: סימפוניה ברה מג'ור (תזמורת הקונצרטים של מדריד בנצוח הסוס ארמבאריא); מקס רגר: סרנדה בסול מג'ור לחליל, כנור ויולה (והנר ריכטר/שנדור קארולי הנס יורייג'/סרמנס: קונצ'רטו מס' 1 בלה מינור לצ'לו ולתז. אופוס 33 (פ. טורטלייה עם התז. הסימפ. של ברסינגהם בנצוח לואי פרמו); המפינוב: מחולות סימפוניים אופוס 45 (התז. הסימפ. של ברמינגהם בנצוח סיימון רטל).
12.00 מן הסדיה – י.ס. באך: סונטה מס' 3 לויולה דה גמבה וצ'. בדמיני + מ. לקסן: במוקה: רביעיה בפה מג'ור אופוס 53 מס' 1 (רזומובסקי, רביעיית תל־אביב).
13.05 בהאזנה נינוחה – בטהובן: חמישיה לפסנתר ולכלי־נשיפה: אופנבך: עליצות פריסאית: סטרווינסקי: פולצ'ינלה: סקרלטי: מבחר סונטות.
15.00 הסברה מוסיקלי – „צלילים מספרים" – פרקים במוסיקה תכניתית, הלילה.
16.00 מאולמי הקונצרטים שלנו – התזמורת הפילהרמונית הישראלית + זובין מהטה סולנים: סילביה גרינברג, סופרן, פלורנס קוויוואר, מצו־סופרן, המקהלה הפילהרמונית תל־אביב בהדרכת מיכאל שני + מקהלת האיחוד בהדרכת אבנר איתי: נועם שריף: חזון לדוד: מאהלר: סימפוניה מס' 2 בדו מינור „התחיה".
18.00 דגש על הביצוע.
19.00 תזמורות כלי נשיפה – מיצירות: פלצר, בזל, לנגגורד, וורנמר, סר גרנוויל בנטוק, בריליה.
20.05 אינטרלוד – רגע מוסיקלי.
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם – פסטיבל ברגן – 1986 מקיאן: מעמקי קניונים אל מרום כוכבים לפסנתר ותזמורת (ראה מסגרת).
22.30 פעם ועוד – סילדמייק. „כבפיים שבורות" (אוסקר גוטליב בלך, אורגן) תנובן 4 פעמים.
23.00 מחוזרי יצירות – פורה: שירים: ליסט: „שנות עליה לרגל".

רשת ב'

18.06 שעה חופשית – עינייני היום.
19.35 דין הדברים – ענייני חוק ומשפט.
20.05 עולם הומידות – מבצע המוסנים המסורתיים.
22.05 פינת הג'ז.
23.05 משחק לילה.

רשת ג'

18.06 זה היה היה.
20.05 לי ולך – שיר הכיכר.
21.05 קצת אחרת – פס מתוקים.
23.05 הלילה הזא שירים.

רשת א'

12.05 מעורב ירושלמי – עם הפעצנים.
15.30 השכלה הדעת לכל – „תקשורת המונים" – הפעם: השפעת אמצעי תקשורת על עמרות.
16.05 מקום באמצע.
17.20 האוניברסיטה הפתוחה – „עידן המהפכות 1760 – 1830" הפעם: „ההיסטוריוגרפיה של המהפכה הצרפתית" חלק ראשון.
19.05 עיונים בפרשת השבוע – „תרומה".
22.05 לכל אדם סכנה.

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 ספרא וסייפא – יוסף לענייני ספרות צבאית.
19.05 שירים מכאן – שירים עבריים.
19.05 רדיו רדיו F.M
19.50 תיק פלילי 373/86, מדינת ישראל נגד ג'ון איבאן דמיאניוק – יומן מיוחד לסיקור ארועי המשפט.
20.05 ספרים רבותי ספרים (ש.ח.).
20.05 צעד הזמי F.M
20.55 פינה חמה ללב"י.
21.30 אוניברסיטה משודרת – פרקים באתיקה יהודית – ר' עקיבא ובן עזרא (ש.ח.).
22.05 על הדבש ועל הביטוב.
23.05 קול הג'ז הזה F.M
23.55 שיחת חצות – עם העיתונאית סמדר פרי.

לקראת שידור

מאולמי הקונצרטים בעולם (20.30). במרכז יצירתו של המלחין הצרפתי הגדול **אוליביה מסיאן** (נולד ב־1908) עומדות אמונתו הקתולית העמוקה ואהבתו לשירת הציפורים שאותה חקר ביסודיות. הדת והטבע משמשים אצלו במקורות השראה עיקריים. יצירתו הגדולה „מעמקי קניונים אל מרום כוכבים" („דה קניון אוז אטואלי") לפס.-נר ולתזמורת חוברה בין השנים 74־1971 והיא שיר־הלל נביר לבורא השמים והארץ.

46 מוסיקאים השתתפו בביצוע החד־פעמי, שהתקיים בפסטיבל הבין־לאומי בברגן (נורווגיה) בכנסיית יוהנס שבעיר ב־27 במאי אשתקד, בניצוח **פר אולסון**, עם הסולן הפסנתרן **קרל־אקסל דומיניק** ומוסיקאים משורדה (הרביעית גוטלנד, התזמורת הקאמרית מאופסלה, נשפני־אמוניבוס, סאלו וסטוקהולם וחמישיית קונצרטינו (הקלטת שירות השידור הנורווגי).

ישראל דליות

שידורים קבועים

רשת א'

06.00 שידורים לעולים.
07.30 רדיו קל.
08.05 חוגה.
09.05 סלרדיו.
10.05 ענייני בוקר.
11.05 רגע של עברית.
11.10 השידור היומי לבתיה"ס.
11.30 היו שירים.
14.06 בראש צעיר.
17.10 שירים עבריים.
18.06 מנחת ערב.
18.50 פרקי היום כתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.
08.05 קשים עניין.
09.05 ביקור בית.
10.05 כל צבעי הרשת.
11.30 סער לשלום.
11.40 הודעות.
12.10 „אא בב".
12.50 מה נשמע.
13.00 בחצי היום.
14.06 בת צחוק.
15.05 רגעי קסם.
15.51 לוח מודעות.
16.05 שירים ושעורים.
17.05 יומן כלכלה.
17.30 על מספרים ואנשים.
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.
22.58 רגע של עברית.
00.05 יומן חצות.

רשת ב'

06.06 „שמע ישראל".
06.12 התעמלות בוקר.
06.22 לוחקלאי.
06.30 סקירות מאמרי המערכת.
06.53 אור ירוק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.

רשת ג'

06.11 בחורה לאושר.
07.07 שיר בבוקר בבוקר
09.05 מה כבר תשע.
10.05 שבעים מי יודע.
11.05 שעה תמימה.
12.05 רק מוסיקה.
13.05 רק בימי חול.
14.06 פזמון חוזר.

גלי צה"ל

15.05 חדש חדש ומחודש.
16.05 הצגה יומית.
05.45 פרקי אבות.
05.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.05 אוניברסיטה משודרת.
06.30 פוקוס עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.05 בוקר טוב ישראל.
09.05 אילה בוקר.
10.05 הפסקת עשר.
11.05 נבון לעכשיו.
13.05 פגישה יומית.
14.05 די רה מי.
15.05 מה יש.
16.54 באופן מילולי.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.45 משולש.
18.54 הודעות לחיילים.
19.05 שירים מכאן.
21.00 מבט לחדשות.
22.05 על הדבש ועלא כיפק.
23.05 עשרים הארבע היום שהיה.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.

„אני פשוט שרה"

„גרייסלנד" – סיבוב ההופעות של פול סיימון בשלוש יבשות, החזיר לבמה את הזמרת מרים מאקבה

ענגה כבדה, קנטרנית ומיותרת העיבה על ראשית ההכנות ל„גרייסלנד" – סיבוב ההופעות הגרנדיוזי של פול סיימון, הנקרא על שם תקליטו האחרון. סיימון ביסס, כזכור, את המוסיקה בתקליט־להיט שלו (למעלה מ־2 מליון תקליטים נמכרו עד כה ברחבי העולם) על המוסיקה השחורה של הרחוב במובלעות דרום אפריקה. הרגישות כלפי הנעשה בחבל ארץ הזה, הביאה על סיימון את אימת תנועת האנטי־אפרטהייד הקונגרס הלאומי האפריקאי. טענו נגד סיימון (שהודה שכאשר נסע לדרא"פ לא היה מודע לקיומם של כל הארגונים שקמו עליו באחרונה) שניגן בדרא"פ, דבר המנוגד לחוקת הארגון וכן שלשלף משם מוסיקאים עימם הקליט את תקליטו. הטענות עוררו תדהמה, בעיקר אצל אותם מוסיקאים מעולים שנאלצו עד לא מכבר להתחבא בבוכים חסרי שחר, ובעזרת סיימון התאפשר להם להופיע בפני אלפים רבים באפריקה ובשאר עולם, כשהם מביאים עימם את בשורתם המוסיקלית. יו מסקלה, המוסיקאי השחור שגלה ממולדתו דרא"פ לפני שנים רבות ומופיע היום עם סיימון בסיבוב „גרייסלנד" אומר שסיימון עשה ביוזמתו זו שרות למוסיקה האפריקאית „כפי שעשה סטן גץ למוסיקה הברזילאית, האריי בלפונטה לקאליפסו ואריק קלפטון לרגאיי. השוק המערבי הוא למעשה השוק המשמעותי היחיד. עד שאמן מערבי לא פותח את השער, לא יכולים המוסיקאים האותנטיים להכנס אליו."

מסקלה, ומי שהיתה רעייתו מרים מאקבה, עשו רבות בראשית שנות השישים, עת גלו מארצם, כדי לספר את האמת על הנעשה שם. מאקבה שרה ביום הולדתו של הנשיא קנדי, ב־62' ודיברה בפני עצרת האו"ם שנתיים לאחר מכן. ב־1966 הגיעה לשיא הצלחתה המסחרית באמריקה, עליה היא מקווה לחזור בקרוב, עת ישמע שם ההמנון שכתב מסקלה למען שחרורו של נלסון מנדלה. מה שלבטח ידחוף את הפופולריות החוזרת של הצמד הוא השתתפותם בסיבוב החדש של סיימון הכולל את אירופה, אפריקה וארה"ב. הרכב המופע, הכולל 20 מוסיקאים אפריקאיים, מבטיח מאוד (כך גם מהדיווחים העיתונאיים שהגיעו עד כה) ספק אם יגיע לכאן ודי לחכימא אם נאמר שהסיבות לכך אינן בהכרח מקצועיות.

כאמור, אחת התוצאות המרתקות של סיבוב „גרייסלנד" עשוייה להיות שיבתה לאור הזרקורים של מרים מאקבה. „קיסרית הזמר האפריקאי", „אמא אפריקה", היא כונתה. ילידת יוהנסבורג (1932), היתה ראשונה למוסיקאים מדרא"פ שהותירו רושם במערב. בעקבות הופעתה בסרט דוקומנטרי בשם „חוזי אפריקה" ('58) הוזמנה לפסטיבל ונציה ואחר כך ללונדון. כשניסתה לשוב למולדתה, ב־1960, כדי להשתתף בהלווייתו של אביה, מנעו השלטונות את כניסתה. האריי בלפונטה וסמי"ב אלן איפשרו את כניסתה לארה"ב בראשית שנות השישים. בלפונטה היה למה שהיא מגדירה „אחי הגדול". הם סבבו יחד בהופעות, בהן התפרסמה בזכות „שיר הקליק" שהתבסס על צורת הדיבור המיוחדת של השבט לו השתייכה וכן כמי שהביאה את בשורת תסרוקת ה„אפרו" שהיתה במרוצת שנים לדגל האמנסיפציה השחורה עם אנג'לה דייוויס. ב־1968 נישאה לסטוקי קרמייקל, פעיל נמרץ למען השחורים, וכמות ההזמנות להופיע הלכה לדעוך. חוזי ההקלטה הופרו „כנראה בשל פעילותו הפוליטית", מנתחת מאקבה היום. היא התיישבה ב־1969 בגינאה שבמערב אפריקה שם היא חיה עד היום. מאז הופיעה בארה"ב מספר פעמים מועט. היא מקפידה לבקר את נבדיה בוואשינגטון ולהדרתם למבצעים פוליטיים של השחורים בארה"ב. משך השנה וחצי האחרונות הלוה מאקבה להופיע יותר באירופה, אסיה ואפריקה. „אמרו עלי שאני זמרת ג'אז, זמרת שירי עם, ואף זמרת אפריקאית (והשד יודע למה כוונתם), אני מקבלת את כל ההגדרות. איני יודעת מה אני – אני פשוט שרה". ספרה האוטוביוגרפי עומד לראות אור לקראת סוף השנה בארה"ב, וזוה הקלטות והופעות בארה"ב נראה באופק והיא נהנית כרגע מאוד להופיע עם פול סיימון. „יש אווירה נהדרת מאחורי הקלעים" היא אומרת. „זה נהדר לעבוד עם כל הצעירים האלה שרק הגיעו מהמולדת. כמו חלום שהתגשם. עלינו להודות לאלבום 'גרייסלנד' ולפול סיימון." על האבסורד שבגינויו של סיימון אומרת מאקבה: „הקהל הענק שפול מזמן להופעות ילמד מי אנחנו ומה אנו מסוגלים לעשות לבד מלהיירות בטלוויזיה בעוד ילדנו זורקים אבנים בתשובה לכדורי המשטרה. אני חושבת שזה נפלא. עלינו להודות לפול במקום לגנותו." היא מביעה תקוה שיום יבוא ותוכל להזמין את סיימון להופיע איתם על במה חופשית במולדתה.

האם היא בוטחת מאמינה באפשרות לשינוי בדרא"פ?

„כן. לא הייתי מסוגלת לחיות אלמלא האמנתי בכך. לא האמנתי בזמנו שיש תקוה לרודזיה. איאן סמית אמר ששחור ישלוט במדינה רק על גופתו המתה. אלא שהוא חי ואפילו לא יושב בכלא. אני כה שמחה שסמית רואה אדם שחור שולט בזימבאבווה, על גופתו החיה...זהו עונש הוגן."

האם מוסיקה מסוגלת לשנות משהו?

„אלמלא כן מדוע מחרימים האנשים האלה את תקליטי? משהו חייב להשתנות."

אמיר רותם

האחרון שראיתי

אני מוכרח להודות שמזמן לא ראיתי סרט. השנה ראיתי קומדיה, ששיעשעה אותי, אך איני זוכר את שמה. מה שאני זוכר, זו ההצגה „הפלשתינאית" בתי־אטרון חיפה. הצגה מרשימה.

אורי אגמי,
יו"ר רשת „עמל"

תל־אביב

אסתר: הזכוב 7.15, 9.30
אורלי: סגור לרגל שיפוצים סרט הפתיחה ילדים תורגים לאלוהים
בית ליסין: בננות 11.15
בן־יהודה: חמים וטעים 4.30, 7.15, 9.30
גורדון: סיגליות הן כחולות 4.30, 7.15, 9.30
גת: בלק פלאש המקפץ 7.15, 9.40
דיזנגוף 1: המשימה 9.40, 7.15, 4.45, 1.30, 11.00
דיזנגוף 2: שיחות מלוכלכות 9.40, 7.15, 4.45, 1.30, 11.00
דיזנגוף 3: מוצה ליזה 7.15, 9.40
דיזנגוף 4: 9.40, 7.15, 4.45, 1.30, 11.00
דקל: קרוקודיל דנדי 7.15, 9.30
דרייב־אין: האוצר מארץ האש 7.15–9.30 / חצות – סקס
הוד: שוק אותה 9.30, 7.15, 4.30
הקלנוע (בית ציוני אמריקה): ג'ינג'ר ופרד 4.30, 7.15, 9.30
חן 1: המקצוע – לחום 9.40, 7.00, 4.30
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום 9.45, 7.25, 5
חן 3: מלקולם 9.40, 7.30, 5
חן 4: קטיפה כחולה 9.40, 7.15, 4.30, 2, 11
חן 5: הסיפה נעימה 9.45, 7.30, 5, 2, 11
לב 1: מפרץ מוסקיטו 9.40, 7.15, 5, 2
לב 2: קריץ 9.40, 7.40, 5, 2
לב 3: בחור בי 9.40, 7.30, 5, 2
לב 4: הקשר הנודבגי 9.40, 7.30, 5, 2
לימור: להתחתן שנית 9.30, 7.15 / 2
תעלול קטלני
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: חורה לנעורים 9.30, 7.15
סינו (לשעבר אלנבי): הבעיה השלישית שלי 9.30, 7.30, 5
סינמה 1: בובה 9.30, 7.15, 4.30
סינמה 2: אהבה בשוקים 4.30, 7.15, 9.30
סטודיו: סגור לרגל שיפוצים
פאר: משחק מסוכן 9.30, 7.15, 4.30
פריז: כם הדמים 9.30, 7.15, 4, 2, 12, 11.30 / 11 בולשיט
צפון: סגור לרגל שיפוצים
פרט הפתיחה: שם הוזד
שחף: חנה האוזוחה 9.30, 7.00, 4.30
תמוז – רמת־אביב: סוטרבראס 9.40, 7.30
תכלת: רקה לחצות 9.30, 7, 4.30
תל־אביב: האוצר מארץ האש 4.30, 7.15, 9.30

ירושלים

אדיסון: האוצר מארץ האש 4.30, 7.00, 9.00
אורגע: שיפוט מהיר 9.00, 7.00, 4.30
אורדן 1: קרוקודיל דנדי 4.30, 7.00, 9.00
אור 3: זאב אמריקאי בלונדון 9, 7, 4.30
אור 4: ואיפה העדיינות... לעזאזל? 4.30, 7.00, 9.00
אור 5: בלגן מאורגן 6.45, 4.30 /
הצבע ארגמן 8.30
אור גיל: קטיפה כחולה 9.15, 6.45, 4.30
בית אגרון: יער האימורגי 4.30
ירח דבש מכושף 6.30
צביטה בלב 8.15
כלבי הקש 10.00
האולם הקטן בבנייני האומה: סגור לרגל שיפוצים
הבירה: אהבה נוירה 9.15, 7.15, 5.15
כמיה: חמים וטעים 9.00, 7.00, 4.30
סינמטק: בובה 9.00, 7.00
סמדר: המבכבה השופיה שלי 9.15, 7
עדן: שוק אותה 9, 7, 4.30
רון: מלחמת הלומות 9.00, 7.00, 4.30
תיאטרון ירושלים: ג'ינג'ר ופרד 9.15, 6.45

חיפה

אורה: בובה 9.15, 7.00, 4.30
אורלי: כולם נפלו על הראש 9.00, 7.00
אטמון־ואדסמן: מרדף אדם 4.30, 7.00, 9.15
ארמון: הזכוב 9, 6.45, 4.30
חן: בלק פלאש המקפץ 9.00, 6.45, 4.30
כאור: קרוקודיל דנדי 9.15, 7.00, 4.30
קריאורה: צעירים וקשוחים 9.15, 7
רון: האוצר מארץ האש 9.00, 6.45, 4.30
רב גת 1: חמשים ולא מטובכים 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 2: להתחתן שנית 4.30, 7.00, 9.15

קריית חיפה

ספיר: חברים 9.15, 7.00
סביון: כולם נפלו על הראש 4.30, 7, 9.15
אורדות: מוצה ליזה 9.15, 7.00

עפולה

בית העם: בי"ס לבלשים אהבלים 4.30, 7.00, 9.15
היובל: שבט רב המערות 9.15, 7.00
גיצק: הניגג'ה האמריקאי II 4.30, 7.00, 9.15
מוטיתרון: בי"ס לבלשים אהבלים 8.30

אשדוד

אסתר: הנינג'ה האמריקאי II 7.15, 9.30
אשדודה: שיפוט מהיר 7.15, 9.30

אשקלון

אמנת: חורה לנעורים 9.30, 7.15
כאורי: המקצוע – לחום 6.45, 9.15
רחל: כולם נפלו על הראש 9.30, 7.15

באר־שבע

קרן: האוצר בארץ האש 9.30, 7.30, 4.30

הרצליה ורמת השרון

היובל: הנינג'ה האמריקאי II 4.30, 7.15, 9.30
כוכב: קרוב של הכוכב הסכרני 7.00, 9.30
מלון דניאל: אוזגבר מוכלן 9.30, 7.15
6.30 הכר ירח

חולון, בת ים

ארמון: אקו פארק 9.30, 7.15
בנגייל: קטיפה כחולה 9.30, 7.00
מרגנים קריית שרת: הנבל הבודומי 9.30, 7.15
4.30 צרות בצרורות
מגדל: הניגג'ה האמריקאי II 4.30, 7.15, 9.30
רימון: הזכוב 9.30, 7.15
עצמאות: האוצר מארץ האש 9.30, 7.15

טבריה

אביב: קוד הדעם 9.30, 7.15

כפר־סבא, רעננה

עמל: הסיפה נעימה 9.15, 7
תל: המקצוע – לחום 9.15, 7
אורות: שוטר ללא חוק 9.00, 7.00, 4.30

לוד, רמלה

אודלי: שבט רב המערות 9.15, 7.15 -
נגה זית: הצבע ארגמן 9.15, 6.45

אורך

שבט רב המערות 9.30, 7.15
5.00 בי"ס לבלשים אהבלים

נהריה

הוד: משימה 9.30, 7.15
רון: שובו של מקצוע 9.30, 7.15

נתניה

סמודיה: ג'ושוע אתמול והיום 9.15, 7, 5
אסתר: בובה 9.15, 7.00
שרון: מפרץ מוסקיטו 9.30, 7.00, 5.00

פתח־תקוה

שלום: שפוט מהיר 9.30, 7.15
היכל 1: האוצר מארץ האש 4.30, 7.15, 9.30
היכל 2: הנינג'ה האמריקאי II 4.30, 7.15, 9.30
היכל 3: זכרונות אהבה מפירנצה 4.30, 7.15, 9.30

ראשון־לציון ורחובות

ג.ג. רון 1: קרוקודיל דנדי 4.30, 7.15, 9.30
ג.ג. רון 2: חורה לנעורים 4.30, 7.15, 9.30

נצרת: הנינג'ה האמריקאי II 7.15, 9.30

ראשון: המקצוע לחום 7.15, 9.30
בית העם: המקצוע – לחום 6.45, 9.15
הדר: גבר אישה 20 שנה אחרי 7.00, 9.15
תק: הרומן של אתמול בלילה 7.15, 9.30

רמת־גן וגבעתיים

ארמון: מועע הקלנוע של הקיר 7.15, 9.40
ארמון: המקצוע – לחום 4.30, 7.00, 9.40
לילי: חורה לנעורים 7.15, 9.30
הדר: האוצר מארץ האש 4.30, 7.15, 9.30
רב גן 1: בלק פלאש המקפץ 5.00, 7.25, 9.45
רב גן 2: זכרונות אהבה מפירנצה 4.45, 7.00, 9.40
רב גן 3: מלקולם 9.40, 7.25, 5.00
רב גן 4: ג'ושוע אתמול והיום 5.00, 7.10, 9.40
שבעת: הנה הצרות 7.15, 9.30

קרית אונו

מרכז קרית־אונו: גוצות להמבים 6.30
מים מים 9.00